

ALLERØD KOMMUNE

Klima- og Miljøudvalget 2014-2017

Møde nr. 13

Mødet blev holdt mandag den 23. marts 2015 på Rådhuset i Mødelokale C.
Mødet begyndte kl. 16:30 og sluttede kl. 18:10.

Medlemmer: Formand - Erik Lund (C), John Jensen (D), Erling Petersen (R), Rasmus Keis
Neerbek (Ø)

Afbud: Næstformand - Theodore Gbouable (A)

1. Bemærkninger til dagsordenen	1
2. Meddelelser	2
3. Budgetlægning 2016-2019 - forslag til driftsbesparelser	3
4. Partnerskab i Gate21	5
5. Projektansøgning - Bæredygtig Bundlinje	6
6. Statens naturplaner for Natura 2000 områderne for perioden 2016 2021	8
7. Vedtagelse af 1. generations kommunal vandhandleplan	10
8. Grøn Guide regnskab 2014 og projektplan 2015	12

KLIMA- OG MILJØUDVALGET 2014-2017

1. Bemærkninger til dagsordenen

Sagsnr.: 14/18817

Punkttype Beslutning.

Tema -

Bilag Nej

Beslutning Klima- og Miljøudvalget 2014-2017 den 23-03-2015 Ingen.

Fraværende
Theodore Gbouable

KLIMA- OG MILJØUDVALGET 2014-2017**2. Meddelelser**

Sagsnr.: 14/18817

Punkttype Orientering.

Tema **1 Borgmestermøde den 13. april 2015 i Energi på Tvær-samarbejdet**
Udvalget blev orienteret om projektet ”Energi på tværs” på mødet den 24. november 2014.
Borgmester Jørgen Johansen er, sammen med borgmestre fra alle kommuner i Region Hovedstaden, inviteret til et fælles møde i projektet den 13. april 2014. På mødet skal borgmestrene drøfte et oplæg til en fælles vision for strategisk energiplanlægning i Region Hovedstaden. Visionsudkastet forventes at være tilgængeligt i et endeligt udkast i slutningen af marts. Projektet har ligeledes udarbejdet en kortlægning af energiforbrug og energikilder anvendt til produktion af el, varme og transport i alle regionens kommuner.

2 Information til borgerne om kommunens affaldsløsninger

I april 2015 husstandsomdeles den sidste version af kommunens folder til borgerne om kommunens affaldsløsninger. Folderen informerer især om kommunens nye digitale kommunikationskanaler.

Bilag Nej

Beslutning Klima- og Miljøudvalget 2014-2017 den 23-03-2015

Udvalget tog meddelelserne til efterretning.

Fraværende
Theodore Gbouable

KLIMA- OG MILJØUDVALGET 2014-2017

3. Budgetlægning 2016-2019 - forslag til driftsbesparelser

Sagsnr.: 15/839

Punkttype Beslutning.**Tema** Fagudvalgene skal udarbejde et katalog med *forslag til besparelser og effektiviseringer* på i alt 50 mio. kr.

Klima- og Miljøudvalget har et nettodriftsbudget i budget 2016 på 6,3 mio. kr., og der skal udarbejdes forslag til driftsbesparelser på 0,3 mio. kr., svarende til 4,8 %.

Klima- og Miljøudvalget besluttede på mødet den 2. marts 2015, at sagen genoptages, idet udvalget ønsker at få belyst besparelsesforslag på 0,3 mio. kr. på miljøledelse mv., hvilket vil betyde, at Green Cities medlemskabet ikke kan opretholdes. I stedet foreslås medlemskab af Gate21. Desuden besluttede udvalget, at forslaget drøftes med Rådet for Bæredygtig Udvikling på rådets møde den 11. marts 2015

Udvalget anmodes om at oversende besparelsesforslag til Økonomiudvalget.

Sagsbeskrivelse Byrådet vedtog den 18. december 2014 en budgetstrategi for budget 2016-2019. I overensstemmelse med byrådets beslutning, fastlagde Økonomiudvalget den 13. januar 2015 rammerne for fagudvalgenes budgetproces.

Klima- og Miljøudvalget tilrettelagde den 26. januar 2015 budgetlægningsprocessen for 2016-2019, og besluttede den 2. marts 2015, hvilke besparelser der arbejdes videre med, herunder dialog om besparelsesforslaget.

På baggrund af udvalget beslutning den 2. marts 2015 har Forvaltningen udarbejdet det vedlagte forslag om besparelse på ambitiøst miljøarbejde, herunder ophør af Green Cities medlemskab. Som bilag til besparelsesforslaget er vedlagt tilrettet notat om Klima- og Miljøudvalgets økonomiske driftsramme.

Administrationens forslag Forvaltningen anbefaler, at udvalget oversender besparelsesforslaget, inkl. bilag til Økonomiudvalget.**Dialog/høring** Forslaget er drøftet med Rådet for Bæredygtig Udvikling på rådets møde den 11. marts 2015.

Rådet har fremsendt det vedlagte høringssvar.

Bilag

KMU- besparelsesforslag
KMU - Økonomisk driftsramme 2014-2016 - opdateret
RBU høringssvar

**Beslutning Klima-
og Miljøudvalget
2014-2017 den 23-
03-2015**

Formanden satte Forvaltningens forslag til afstemning.

Erik Lund, Erling Petersen og John Jensen stemte for

Rasmus Keis Neerbek stemte imod, da han grundlæggende ikke mener, at der skal spares på området.

Fraværende

Theodore Gbouable

KLIMA- OG MILJØUDVALGET 2014-2017**4. Partnerskab i Gate21**

Sagsnr.: 10/17570

Punkttype	Beslutning.
Tema	Klima- og Miljøudvalget anmodes om stillingtagen til partnerskab i Gate21. Gate21s direktør Poul Erik Lauridsen og chefkonsulent Anders Thanning deltager under punktets behandling og er indbudt til kl. 17.00.
Sagsbeskrivelse	Poul Erik Lauridsen og Anders Thanning vil give en præsentation af Gate21 og mulighederne i et partnerskab. Vedlagte bilag beskriver Gate21's formål, strategi, organisation og vedtægter samt værdi af medlemskab og partnerskab. Partnerskab i Gate21 giver mulighed for deltagelse i projekter indenfor Gate21's indsatsområder: Transport, Smart City, energi og ressourcer, grøn vækst og By og Byg.
Administrationens forslag	Forvaltningen foreslår, at Allerød Kommune søger optagelse som partner i Gate21.
Afledte konsekvenser	Partnerskab i Gate21 vil give Allerød Kommune mulighed for deltagelse i projekter indenfor Gate21's indsatsområder, herunder mulighed for opnåelse af ekstern finansiering af projektaktiviteter.
Økonomi og finansiering	I Allerød Kommunes tilfælde koster partnerskab i Gate21, jf. vedlagte bilag et årligt bidrag på 125.000 kr., som kan finansieres af Natur og Miljø's budget til ambitiøst miljøarbejde.
Dialog/høring	-
Bilag	Gate 21 - Synopsis om udbytte medlemskab og partnerskab.PDF
Beslutning Klima- og Miljøudvalget 2014-2017 den 23-03-2015	Udvalget godkendte Forvaltningens forslag, idet udvalget ønsker, at endelig beslutning træffes i Økonomiudvalget og byrådet.

Fraværende

Theodore Gbouable

KLIMA- OG MILJØUDVALGET 2014-2017**5. Projektansøgning - Bæredygtig Bundlinje**

Sagsnr.: 15/3278

Punkttype	Orientering.
Tema	Udvalget orienteres om projektansøgning til nyt OPP-samarbejde i Carbon20 regi.
Sagsbeskrivelse	<p>Projektet har til formål, at udvikle grønne forretningsmodeller for 100 virksomheder i Region Hovedstaden.</p> <p>Virksomhederne udvælges med afsæt i potentialerne for energi- og ressourceeffektiviseringer. De udvalgte virksomheder får udarbejdet grønne forretningsmodeller, der målrettet matcher deres behov. Virksomhederne tilbydes et struktureret forløb med kortlægning, screening, teknisk input og processtøtte. Dette ender op med grønne forretningsmodeller, der vil øge energi- og ressourceeffektiviteten, værdien på bundlinjen, samt øge konkurrenceevnen hos de deltagende virksomheder.</p> <p>Udover lokal projektledelse og samarbejdet med lokale virksomheder, får Allerød Kommune en central rolle som leadpartner på kommunikationsdelen omkring lokal forankring. Dette skal give synlighed omkring projektet lokalt for de deltagende kommuner og synlighed omkring hver enkelt virksomheds arbejde med energi- og ressourcebesparelser.</p> <p>Partnere i projektet er kommunerne Allerød, Fredensborg, Frederikssund og København samt DTU, Aalborg Universitet (København) og Gate21.</p>
Administrationens forslag	Forvaltningen anbefaler, at orienteringen tages til efterretning.
Afledte konsekvenser	Projekt "Bæredygtig bundlinje" understøtter kommunens klimavision om at nærme sig CO ₂ neutralitet i år 2030.
Økonomi og finansiering	<p>Ansøgningens samlede budgetramme er på ca. 27 mio. kr., hvoraf ca. 14 mio. kr. søges fra EU's regionalfondsmidler og ca. 4 mio. kr. fra Region Hovedstaden. Resten af budgettet udgøres af parternes egenfinansiering</p> <p>Allerød Kommune medfinansierer projektet med 1,3 mio. kr. over den 3-årige projektperiode. Beløbet er primært medarbejdertimer omregnet til kroner. Disse midler er allerede afsat til Carbon20 arbejde indenfor Natur og Miljø budget til ambitiøst miljøarbejde.</p>

Allerød Kommune vil fra projektet opnå direkte finansiering på 1,0 mio. kr. til medarbejderløn. Herudover vil de deltagende virksomheder modtage rådgivning svarende til ca. 40.000 kr. pr. deltagende virksomhed.

En forudsætning for Allerød Kommunes deltagelse i projektet er et medlemskab i Gate21. Herudover er det en forudsætning at budgetterne for Carbon-20 arbejdet forsætter.

Dialog/høring

-

Bilag

Nej

Beslutning Klima- og Miljøudvalget 2014-2017 den 23-03-2015

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Fraværende

Theodore Gbouable

KLIMA- OG MILJØUDVALGET 2014-2017**6. Statens naturplaner for Natura 2000 områderne for perioden 2016-2021**

Sagsnr.: 15/3179

Punkttype	Beslutning.
Tema	Staten har sendt forslag til 2. generations naturplaner for Natura 2000 områderne 2016-2021 i høring. Udvalget anmodes om at godkende forslag til høringssvar.
Sagsbeskrivelse	Staten har sendt forslag til naturplaner for perioden 2016-2021 i offentlig høring frem til den 10. april 2015. For Allerød Kommune drejer det sig om område nr. 137 Kattehale Mose og område nr. 139 Øvre Mølleå, Furesø og Frederiksdal Skov. Naturplanerne er vedlagt som bilag. I forhold til 1. generations naturplaner er der ikke grundlæggende ændringer i mål og indsatser for Allerød Kommunes områder. Hovedformålet med forslagene er at sikre eller genoprette en god naturtilstand. Naturplanerne fastsætter de langsigtede mål, og prioriterer de nødvendige indsatser, der skal til for at opfylde miljømålene. Planerne revideres hvert 6. år, men flere mål og indsatser strækker sig over flere planperioder. Naturtypernes og arternes tilstand inddeles efter høj, god, moderat, ringe og dårlig tilstand. De to første er acceptable for målopfyldelse. Planerne er bindende for myndighederne. Indsatser, der hører under kommunerne, skal beskrives i en kommunal handleplan. Allerød Kommunes indsatser indgår allerede i kommunens planlægning, budgetter og indsendte ansøgninger om ekstern finansiering. Forvaltningen anbefaler således, at udvalget tilslutter sig statens naturplaner, dog med en række tekniske kommentarer og forbehold for opnåelse af ekstern medfinansiering. Forvaltningens forslag til høringssvar er vedlagt.
Administrationens forslag	Forvaltningen foreslår, at udvalget godkender det vedlagte høringssvar fra Allerød Kommune.
Afledte	-

konsekvenser**Økonomi og finansiering**

Indsatsen ventes finansieret med statslige midler, EU-midler og kommunale midler, hvis de nævnte ansøgninger godkendes.

De kommunale midler vil blive taget fra driftsmidlerne under vandløb og naturprojekter indenfor Natur og Miljø's budget. 220.000 kr. er øremærket til RigKilde-LIFE ansøgningen i perioden 2016-2020.

Den detaljerede beskrivelse af indsatserne, tidsplan og mere detaljeret budget vil fremgå af den kommunale naturhandleplan, der udarbejdes, når statens naturplaner er godkendt.

Dialog/høring

Det Grønne Råd er den 5. marts 2015 orienteret om sagen.

Når projekterne skal gennemføres, vil der blive en tæt dialog med lodsejerne.

De berørte lodsejere i RigKilde-LIFE er allerede blevet kontaktet og enkelte har allerede givet uforpligtende tilsagn om at indgå i en dialog om det videre arbejde med idéer til naturforbedringer.

Bilag

Naturplan Øvre Mølleå 2016-21
Naturplan Kattehale Mose 2016-21
Udkast til høringssvar

Beslutning Klima- og Miljøudvalget 2014-2017 den 23-03-2015

Udvalget godkendte Forvaltningens forslag til høringssvar.

Fraværende

Theodore Gbouable

KLIMA- OG MILJØUDVALGET 2014-2017**7. Vedtagelse af 1. generations kommunal vandhandleplan**

Sagsnr.: 09/56148

Punkttype Beslutning.**Tema** Udvalget anmodes om at indstille forslag til Allerød Kommunes vandhandleplan 2015 godkendt i Økonomiudvalget og byrådet med henblik på udsendelse i offentlig høring.**Sagsbeskrivelse** På baggrund af statens vandhandleplaner vedtog byrådet den 31. maj 2012 udkast til Allerød Kommunes vandhandleplan, som blev udsendt i offentlig høring. På baggrund af en række høringssvar blev en revideret plan godkendt i Klima- og Miljøudvalget den 20. november 2012.

Statens vandhandleplaner blev dog generelt underkendt af Natur- og Miljøklagenævnet, hvorfor også kommunens vandhandleplan blev ophævet. Staten har nu revideret vandplanerne for første planperiode, og Forvaltningen har på denne baggrund revideret den tidligere godkendte vandhandleplan.

De væsentligste ændringer i forhold til den tidligere godkendte vandhandleplan er på vandløbsindsatsen, samt at kommunen i den mellemliggende periode har gennemført flere af indsatserne på spildevandsområdet.

Derudover er der tilføjet krav til Forsyningen til etablering af supplerende såkaldte first flush bassiner, der skal hindre overløb af spildevand mv. til vandløb og søer.

Udkast til Vandhandleplan for 2015 for Allerød Kommune er vedlagt.

I sammenfatningen (afsnit 3) gives der et overblik over indsatsområderne.

I tabel 10 ses, hvad der allerede er gennemført, og hvad der planlægges gennemført.

Administrationens forslag Forvaltningen foreslår, at udvalget indstiller vandhandleplanen godkendt i Økonomiudvalget og byrådet med henblik på udsendelse i offentlig høring.**Afledte** Der vil ved indsatserne kunne opnås en synergieffekt med blandt andet

konsekvenser kommunens 25 års serviceniveau mod oversvømmelser, klimatilpasning, naturforbedringer, revision af vandløbsregulativer mv.

Økonomi og finansiering De økonomiske konsekvenser for kommunen og forsyningen kan ikke fastslås på nuværende tidspunkt. Det vil bero på de enkelte projekters udformning, som fastlægges gennem forundersøgelser, og finansieringsmuligheder fra blandt andet statens støtteordninger. I tidligere høringssvar har Allerød Kommune taget forbehold for, at indsatser, hvis udgifter ikke kan dækkes af statslige eller EU-midler ikke nødvendigvis bliver gennemført. Dette gentages i denne plan.

Det forudsættes, at kommunens indsatser kan rummes indenfor de eksisterende budgetter til Natur og Miljø

Dialog/høring Det Grønne Råd er den 5. marts 2015 orienteret om udkastet til vandhandleplanen.

Bilag Vandhandleplan 1 for 2015

Beslutning Klima- og Miljøudvalget 2014-2017 den 23-03-2015 Udvalget indstiller vandhandleplanen godkendt i Økonomiudvalget og byrådet med henblik på udsendelse i offentlige høring.

Fraværende Theodore Gbouable

KLIMA- OG MILJØUDVALGET 2014-2017**8. Grøn Guide regnskab 2014 og projektplan 2015**

Sagsnr.: 10/19458

Punkttype	Beslutning.
Tema	Klima- og Miljøudvalget anmodes om at godkende regnskab 2014 og projektplan 2015 for Foreningen Grøn Guide i Allerød
Sagsbeskrivelse	<p>Bestyrelsen i Foreningen Grøn Guide i Allerød har fremsendt regnskab for 2014 og projektplan for 2015 til godkendelse i Klima- og Miljøudvalget.</p> <p>Regnskabet og projektplanen har været behandlet på møde i Rådet for Bæredygtig Udvikling den 11. marts 2015. Rådet indstiller regnskab og projektplan til godkendelse.</p> <p>Projektplanen støtter fuldt op om Forvaltningens arbejde med miljø og bæredygtighed. Revisionen af regnskabet er udført af BDO Kommunernes revision. Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.</p>
Administrationens forslag	Forvaltningen foreslår, at udvalget godkender regnskab 2014 og projektplan 2015 fra Foreningen Grøn Guide i Allerød.
Afledte konsekvenser	Foreningen Grøn Guides aktiviteter understøtter Forvaltningens arbejde med miljø og bæredygtighed og tilfører dette arbejde værdi i form af de grønne foreningers frivillige indsats og opbakning.
Økonomi og finansiering	Den Grønne Guide finansieres gennem Natur og Miljø's budget til ambitiøst miljøarbejde.
Dialog/høring	Rådet for Bæredygtig udvikling har behandlet regnskab og projektplan på rådets møde den 11. marts 2015 og indstiller begge til godkendelse.
Bilag	Grøn Guide Projektplan 2015.pdf Grøn Guide regnskab 2014.pdf Grøn Guide Revision 2014.pdf Grøn Guide Ledelseserklæring 2014.pdf
Beslutning Klima- og Miljøudvalget 2014-2017 den 23-03-2015	Udvalget godkendte foreningens regnskab og projektplan.

Fraværende

Theodore Gbouable

Signeret af:

Erik Lund
Formand

Erling Petersen
Medlem

John Jensen
Medlem

Rasmus Keis Neerbek
Medlem

Bilag: 3.1. KMU- besparelsesforslag

Udvalg: Klima- og Miljøudvalget 2014-2017

Mødedato: 23. marts 2015 - Kl. 16:30

Adgang: Åben

Bilagsnr: 20352/15

BUDGET 2016-2019 – BESPARELSESFORSLAG

Afdelings nr.	Forslag nr.	Scenarie nr.	Udvalg	Udgiftstype	Acadre
433 Natur og Miljø	01		KMU	service	15/3629

Titel	Kort titel
Beskrivelse	Besparelse på ”ambitiøst miljøarbejde” under miljøledelse mm.
Sammenhænge med andre besparelsesforslag	
Ikrafttrædelsestidspunkt	1.1.2016

ØKONOMI

Overblik over besparelspotentiale de enkelte år	Budget år	Éngangs udgift/ investering	Udgifter - = mindre- + = mer-	Indtægter - = mindre- + = mer-	I alt netto
		2016		-300.000	
	2017		-300.000		-300.000
	2018		-300.000		-300.000
	2019		-300.000		-300.000
Uddybende beskrivelse af besparelspotentialet	Der spares halvdelen af budgettet afsat til ”Miljøledelse, grønne indkøb, grønt regnskab, økologi, klima mm.” svarende til 0,5 årsværk. Ved at bevare den anden halvdel af budgettet gives mulighed for at søge ekstern medfinansiering til miljøprojekter, hvorved KMUs ønske om ambitiøst miljøarbejde kan fastholdes.				

PERSONALE

Overblik over konsekvenser i antal kommunalt ansatte beskæftigede for de enkelte år	Budgetår	Total reduktion i antal årsværk
		2016
	2017	0,5
	2018	0,5
	2019	0,5
Uddybende beskrivelse af konsekvenser i årsværk	Der bortfalder 0,5 årsværk fra kommunens budget, som dog søges fastholdt gennem ekstern finansiering.	

SERVICENIVEAU

Nuværende serviceniveau	Frivilligt medlemskab af Green Cities
Forslag til fremtidig serviceniveau	Ved bortfald af det halve årsværk bortfalder grundindsatsen i Green Cities, herunder miljøledelse, grønne indkøb, grønt regnskab, økologi, klima mm. Medlemskabet kan derfor ikke opretholdes. Som alternativ foreslår KMU en mere projektorienteret ambitiøs miljøindsats, som kan understøttes af medlemskab af Gate 21.
Konsekvenser ved fremtidig serviceniveau (fordele/ulemper)	Medlemskab af Green Cities og Gate 21 er frivilligt. Begge dele kan opfattes som ambitiøst, men Green Cities er væsentligt mere forpligtende og højere profileret.
Sammenligning af serviceniveau med andre kommuner	Fem kommuner er medlemmer af Green Cities. 17 kommuner er partnere i Gate 21.

DIALOG/HØRING

	Besparelsesforslaget drøftes den 11. marts 2015 i Rådet for Bæredygtig Udvikling.
--	---

BILAG

	KMU – økonomisk driftsramme 2014-2016
--	---------------------------------------

Bilag: 3.2. KMU - Økonomisk driftsramme 2014-2016 - opdateret

Udvalg: Klima- og Miljøudvalget 2014-2017

Mødedato: 23. marts 2015 - Kl. 16:30

Adgang: Åben

Bilagsnr: 17131/15

ØKONOMISK DRIFTSRAMME 2014-2016

Nr.	KLIMA- OG MILJØUDVALGET	Regnskab 2014	Budget 2015	Budget 2016
	<i>Natur og Miljø</i>	<i>I mio. kr.</i>		
1	Ambitiøst miljøarbejde	3,3	3,0	2,5
2	Naturforvaltningsprojekter	0,3	0,3	0,3
3	Pleje af naturområder og skove	1,1	1,1	1,1
4	Vedligeholdelse af offentlige vandløb	0,9	0,8	1,2*
5	Miljøbeskyttelse	0,3	0,5	0,5
	KLIMA- OG MILJØUDVALGET I ALT	5,9	5,7	5,6
	Administration/ personale Natur & Miljø (ØU)	6,4	6,4	6,4
	Vestrehus (BSU)	0,8	0,8	0,8

* Der er afsat 0,4 mio.kr. til udarbejdelse af vandløbsregulativer specielt i 2016

BESKRIVELSE AF BUDGETOMRÅDER

1. Ambitiøst miljøarbejde

Aktivitetssområder inkl. personale og projektaktiviteter.	mio. kr.
<u>Green Cities</u> Medlemskab: 140.000 kr. + fællesprojekter, møder og transport	0,2
<u>Miljøledelse, grønne indkøb, grønt regnskab, økologi, klima mv.</u> Samarbejde med forvaltningens afdelinger og kommunale virksomheder (skoler, børneinstitutioner, plejecentre mm) om at integrere miljø og bæredygtighed i kommunens kerneydelser	0,6
<u>Grøn Guide</u> Miljøvejledning til borgerne, udlån af energispareudstyr, projekter på skoler (fx Den Grønne Karavane, grønt flag – grøn skole, alle børn cykler), børneinstitutioner (fx det minigrønne flag), samarbejde med borgergrupper og grundejerforeninger, vi cykler til arbejde, grønne butikker, presse, giftfri have, æblepres, kompostorm. Foreningen Grøn Guide sikrer opbakning til kommunens arbejde med miljø og bæredygtighed fra en række grønne foreninger med et stort antal aktive borgere	0,6
<u>Natur</u> Natur- og vandprojekter som fx "Lad det regne med frøer" i Lyngø, "Algae be gone" i Sjælsø, "Dragonfly" i Kattehale Mose, "Genudsættelse af sommerfuglen Mørk Pletvinge" i Børstingerød Mose	0,6

Aktivitetsområder inkl. personale og projektaktiviteter.	mio. kr.
<u>Carbon20</u> Klimasamarbejde med kommunens private virksomheder. 24 virksomheder reducerede CO2 udsendelsen med 24% i 2011-2013. Et tilsvarende eller større antal forventes at deltage fremadrettet i 2014-2018 i et udvidet carbon20 projekt, hvor der udover CO2 også arbejdes med ressourceproblemstillinger. Virksomhederne har været meget tilfredse med initiativet, da det både er godt for miljøet og en god forretning.	0,4
<u>Særlige projektaktiviteter</u> Informationsmateriale, tilskud til aktiviteter i kommunale virksomheder, regnvandstønder, energikonsulent, mindre rådgivningsopgaver etc.)	0,1
Ambitiøst miljøarbejde i alt	2,5

2. Naturforvaltningsprojekter

Naturforvaltningsprojekter omfatter naturprojekter og naturtiltag, der ligger udenfor den løbende naturpleje på kommunale arealer (se nedenfor). Midlerne er især anvendt som kommunal medfinansiering, når der søges om eksterne midler til naturprojekter, herunder statslige puljer og EU-projekter. Midlerne anvendes bl.a. til projekter, der opfylder mål i statens vandplaner.

3. Pleje af naturområder og skove

Naturpleje af kommunens naturområder og skove er beskrevet i kommunens naturplejekatalog. Park og Vej er den primære entreprenør for ca. 90% af budgettet. Enkelte opgaver som særlige entreprenøropgaver, skilte og publikumsfaciliteter tilkøbes hos andre leverandører. Midlerne anvendes bl.a. til indsats, der opfylder mål i statens naturplaner.

4. Vedligeholdelse af offentlige vandløb

Kommunen er lovmæssigt forpligtet til at vedligeholde alle offentlige vandløb og kan pådrage sig erstatningsansvar, hvis forpligtelsen ikke opfyldes. Vedligeholdelsesforpligtelsen er beskrevet i kommunens vandløbsregulativer. De primære udgifter er oprensning og vedligeholdelse af åbne vandløb og rensning og reparationer af rørlagte vandløb.

5. Miljøbeskyttelse

Miljøbeskyttelse omfatter undersøgelser og kemiske analyser af drikkevand, badevand og jord, miljøtilsyn og godkendelse, indsatsplanlægning for grundvandsbeskyttelse, miljøsamarbejde, indkøb af udstyr mm.

Bemærkninger til budgettet

Fra 2013 til 2016 er der sparet 1,0 mio. kr. på ambitiøst miljøarbejde og 0,6 mio. kr. på Natur og Miljø's øvrige budgetområder svarende til ca. 12 % af budgettet.

Ambitiøst miljøarbejde er principielt "kan"- opgaver, dog gøres opmærksom på to faktorer af betydning for besparelsesmuligheder:

Natur og Miljø skal finde besparelser på personalebudgettet under ØU. Her peges på besparelse i forbindelse med en naturmedarbejders pensionering i 2016. Derfor vil det være problematisk også at spare på naturarbejdet under ambitiøst miljøarbejde.

Fortsættelsen af Carbon20 arbejdet er iværksat, og der er skrevet samarbejdsaftaler med ca. 15 virksomheder om samarbejde i en treårig periode. Det vil derfor bryde med disse aftaler at spare Carbon20 samarbejdet.

De øvrige budgetområder er helt overvejende "skal"-opgaver, som beskrevet ovenfor. Dog kan der på "Pleje af naturområder og skove" besluttes et lavere serviceniveau, hvor der eksempelvis gøres mindre ud af publikumfaciliteter. Det er dog mindre besparelser, der kan udpeges her, anslået i størrelsesordenen 50.000 kr. årligt.

Konsekvens af besparelsesforslag

På KMU-mødet den 2. marts 2015 bad udvalget om at få belyst konsekvenser af et besparelsesforslag på 0,3 mio. kr. på miljøledelse mm. jf. budgetbeskrivelsen ovenfor under ambitiøst miljøarbejde.

Konsekvensen vil være, at forvaltningen ikke vil have ressourcer til at opretholde grunddriften af Green Cities arbejdet som beskrevet, og at det derfor må anbefales at kommunen udmelder sig af Green Cities. Dette skal ske inden 1. oktober 2015 for at have effekt fra 2016.

Som alternativ kan overvejes indmeldelse i Gate 21, som er en projektbaseret organisation, der tilbyder partnerkredsen deltagelse i konkrete projekter indenfor Gate 21's indsatsområder by og byg, transport, energi og ressourcer, grøn vækst og smart city. Partnerskab af Gate 21 være mindre ambitiøst og mindre forpligtende end medlemskab af Green Cities.

Gate 21's formål er at iværksætte erhvervsudviklingsaktiviteter inden for innovation, videndeling og videnopbygning samt anvendelse af ny teknologi inden for områderne klima, energi og miljø. Gate 21's aktiviteter omfatter bl.a. etablering af innovationsmiljøer, samarbejde og netværk mellem private virksomheder, offentlige myndigheder og forsknings- og uddannelsesinstitutioner inden for områderne klima, energi og miljø. Partnerskab i Gate 21 kan således være værdiskabende for Allerød Kommune på såvel miljøområdet som på det tekniske område.

Bilag: 3.3. RBU hørings svar

Udvalg: Klima- og Miljøudvalget 2014-2017

Mødedato: 23. marts 2015 - Kl. 16:30

Adgang: Åben

Bilagsnr: 20802/15

Kære Byråd og Klima- og miljøudvalg

Klima- og miljøudvalget har opfordret Rådet for Bæredygtig Udvikling til at afgive høringssvar i forhold til KMU's forslag til besparelse på forvaltningens budget til Natur og Miljø, hvor KMU peger på en besparelsesmulighed på 0,3 mio. kr. på budgettet til "Ambitiøst miljøarbejde", hvilket vil have den konsekvens, at Allerød kommune må melde sig ud af Green Cities.

Rådet vil gerne takke udvalget for muligheden for at afgive høringssvar og har forståelse for, at opgaven er vanskelig, da der allerede er sparet meget på natur- og miljøområdet, og at der derfor ikke er andre steder at spare på den øvrige del af "SKAL-budgettet", som ligger under KMU.

Alligevel vil Rådet opfordre Byrådet til ikke at vælge den udpegede besparelse på Ambitiøst miljøarbejde (Budgetområde punkt 1). Det er der mange grunde til, herunder Green Cities-resultater, knowhow, grøn profil, økonomi, de puljer vi henter ind til at styrke egen indsats samt hensynet til en rimelig fordeling af kommunens besparelser.

Resultater har Allerød kommune fået mange af gennem Green Cities-samarbejdet. CO₂-udledningen er reduceret med 25%, hvilket bl.a. skyldes et fremragende samarbejde med erhvervslivet i Green Cities-projektet Carbon 20, men også en stor indsats hos borgerne og i kommunens bygninger, holdt på sporet af en ambitiøs målsætning. Naturområdet er et andet godt eksempel på flotte resultater opnået gennem en perlerække af ambitiøse projekter: "Algae be gone" har forbedret vandkvaliteten i Sjælsø, "Lad det regne med frøer" har fået natur og regnvandshåndtering op i en højere enhed i Lyngø, "Dragon Fly" har genoprettet naturen i Kattehale Mose og sommerfuglen Mørk Pletvinge er blevet genudsat i Børstingerød Mose og trives der, fordi naturen har fået det bedre.

Gennem Green Cities har kommunens dygtige miljømedarbejdere adgang til den mest opdaterede viden, da Green Cities er Danmarks mest ambitiøse miljøsamarbejde. Det giver knowhow, men også adgang til at være med i ambitiøse (delvist eksternt finansierede) miljøprojekter.

Allerød kommune har gennem Green Cities-medlemskabet sagt ja til en forpligtende og langsigtet indsats på miljøområdet, og fået en meget grøn profil og synlighed. Dette ses gennem en lang række presseomtaler i landsdækkende, tværkommunal og lokal presse, men har også givet adgang til at tale direkte til ministre og påvirke den miljøpolitiske udvikling i Danmark. Eksempelvis havde Green Cities under Allerøds formandskab i 2014 møde med klima- og energiministeren. Og tidligere har der været møder med miljøministre og trafikministre.

Økonomisk koster det naturligvis en indsats at drive et ambitiøst miljøarbejde, men det har også givet mange besparelser, f.eks. på energiområdet. Og ved hjælp af den ambitiøse miljøindsats er det over den seneste årrække lykkedes at skaffe ekstern finansiering til miljøprojekter i Allerød på mere end én mio. kr. om året.

Rådet mener derfor ikke, at det er en god ide at spare 0,3 mio. kr. på det ambitiøse miljøarbejde, fordi de mistede indtægter og besparelser med stor sandsynlighed vil være meget større.

Der er i forvejen lagt op til, at der skal spares på Natur- og miljøforvaltningens lønbudget (som ligger under ØU). RBU vil derfor opfordre til, at der ikke spares yderligere på natur- og miljøområdet, da mange frivillige og engagerede borgere og Allerød kommunes mangeårige, forpligtende indsats på området vil lide under en yderligere besparelse.

Med venlig hilsen

Rådet for Bæredygtig Udvikling

v/ formand Agnete Fog, næstformand Torsten Dybkjær og Svava Lykkegaard

Bilag: 4.1. Gate 21 - Synopsis om udbytte medlemskab og partnerskab.PDF

Udvalg: Klima- og Miljøudvalget 2014-2017

Mødedato: 23. marts 2015 - Kl. 16:30

Adgang: Åben

Bilagsnr: 15984/15

PORTEN TIL GRØN VÆKST

Albertslund i november 2014

GATE 21 - om udbytte og værdi af medlemskab og partnerskab

Om Gate 21

Gate 21 er et partnerskab mellem offentlige myndigheder, virksomheder og videninstitutioner, der arbejder for det fælles mål at accelerere den grønne omstilling. Gennem tværgående projekter skaber Gate 21 fælles interesser, der har fokus på at sikre videnukveksling mellem forskning, erhvervsliv og kommuner. Dette giver Gate 21s medlemmer og partnere en unik mulighed for at få indsigt i ny viden og nye muligheder samt at skabe synergi mellem grøn omstilling og vækst.

Gate 21 favner projekter inden for indsatsområderne: By & Byg, Transport, Energi & Ressourcer, Grøn vækst og Smart City. Således er Gate 21 stedet, hvor der skabes nye innovative løsninger på klimaets udfordringer.

Gate 21 udgiver halvårligt publikationen "Indsigt 21- Innovation, klima og vækst", med information om de resultater som Gate 21, med medlemmer og partnere, opnår sammen. Seneste udgave er fra maj 2014.

Medlemskab af og partnerskab i Gate 21

Medlemskredsen og Partnerkredsen i Gate 21 består af offentlige myndigheder, forsknings- og uddannelsesinstitutioner, private virksomheder og organisationer, der beskæftiger sig med klima, energi og miljø. Medlemmer kan også være partnere, og partnere er automatisk medlemmer.

Bestyrelsen for Gate 21

Gate 21s bestyrelse har ni medlemmer:

- Fire af medlemmerne udpeges af Gate 21s Borgmesterforum.
- Et medlem kan udpeges af regionsrådet i Region Hovedstaden.
- Fire af medlemmerne vælges på Gate 21s ordinære generalforsamling blandt de ikke kommunale partnere. Mindst én vælges fra det private erhvervsliv og mindst én fra en forsknings- og uddannelsesinstitution.
- Et medlem vælges af den nyvalgte bestyrelse umiddelbart efter den ordinære generalforsamlingen.

Den nuværende bestyrelse består af:

Steen Christiansen (formand): Borgmester i Albertslund Kommune, **Thomas Lykke Pedersen**: Borgmester i Fredensborg Kommune, **Henrik Rasmussen**: Borgmester i Vallensbæk Kommune, **Morten Kabell**: Teknik- og Miljøborgmester i Københavns Kommune, **Lars Gullev**: Direktør for Vestegnens Kraftvarmeselskab I/S (VEKS), **Jan Bruus Sørensen**: Administrerende direktør i AI, **Lene Lange**: Forskningsdirektør og campusleder på Aalborg Universitet, **Martin Manthorpe**: Direktør for strategi, salg og forretningsudvikling i NCC, **Niels Carsten Bluhme** (teknisk rådgiver uden stemmeret): Områdedirektør for By, Miljø & Beskæftigelse i Albertslund Kommune.

(Se bilag: VEDTÆGTER FOR GATE 21, Vedtaget på GF, 27.05.2014)

Gate 21's formål

Gate 21's formål er at iværksætte erhvervsudviklingsaktiviteter inden for innovation, videndeling og videnopbygning samt anvendelse af ny teknologi inden for områderne klima, energi og miljø.

Foreningens aktiviteter omfatter bl.a. etablering af innovationsmiljøer, samarbejde og netværk mellem private virksomheder, offentlige myndigheder og forsknings- og uddannelsesinstitutioner inden for områderne klima, energi og miljø.

Foreningen kan endvidere inden for samme områder varetage andre kommunale eller regionale opgaver i det omfang, der er tale om særskilt finansierede tilgrænsende aktiviteter. Foreningen kan således ikke anvende kontingentmidler til sådanne aktiviteter.

Foreningen skal gennem sit virke sigte på at fungere som eksempel på fordele ved offentlig/privat innovation samt strategiske partnerskaber mellem offentlige aktører, private virksomheder og forsknings- og uddannelsesinstitutioner.

Medlemskab af foreningen er åben for offentlige myndigheder, forsknings- og uddannelsesinstitutioner, private virksomheder og organisationer, der beskæftiger sig med klima, energi og miljø.

Gate 21s strategi

I februar 2014 vedtog Gate 21s bestyrelse en ny strategi for 2014-2015. Strategien tager afsæt i at Gate 21 skal forstå og tage udgangspunkt i kommunernes behov/marked, og bruge dette som løftestang for at udvikle, demonstrere og udbrede nye energi- og ressourceeffektive løsninger på klima- og energiområdet.

I tillæg hertil understøtter Gate 21 kompetenceudvikling, videndeling og matchmaking blandt Gate 21s partnere, og påvirker lovgivning og nationale strategier for at rydde barrierer af vejen for at skabe gode rammebetingelser for kommuners og virksomheders klimaindsats, grøn omstilling og vækst samt innovation.

Vision:

Gate 21 vil accelerere overgangen til et energi- og ressourceeffektivt samfund gennem kommunernes klimaindsats.

Mission:

Gate 21 samler kommuner, virksomheder og videninstitutioner om at udvikle og udbrede energi- og ressourceeffektive løsninger, der understøtter en bæredygtig kommunal klimaindsats og fremmer grøn vækst.

Forankring:

Gate 21's strategi for partnerskabet er udformet som et strategihus (se bilag Strategihus), der skitserer vision, mission og kerneydelser til partnerne inden for indsatsområderne:

- By & Byg
- Transport
- Energi & Ressourcer
- Grøn Vækst (tværgående)
- Smart City (tværgående)

Alle Gate 21s projekter arbejder inden for de 5 indsatsområder, hvor af de to sidste nævnte er nye tværgående indsatsområder i Gate 21. Der er sat følgende målbeskrivelser for foreningens indsatsområder:

Transport: Gate 21 arbejder med partnerkredsen om at udvikle og udbedre konkrete mobilitetsløsninger i kommunerne. Projekterne handler blandt andet om at udvikle nye mobilitetsservice-, teknologier-, og plænlægningsværktøjer, der kan bidrage til at mindske transportens CO₂-udledning og trængsel.

Smart City: Gate 21 arbejder for at udvikle og teste nye Smart City-løsninger, som kommunerne implementerer i deres daglige praksis. Smart City-projekterne handler blandt andet om at udvikle nye smart-grid løsninger for kommunernes energi-, vand- og varmforsyning og at teste dem lokalt i kommunerne. Udviklingen af Smart City-løsninger sker i samarbejde med centrale aktører i Danmark inden for forskning, teknologi og den private sektor.

Energi og Ressourcer: Gate 21 arbejder for at skabe en platform, hvor private- og offentlige aktører samarbejder om strategisk energiplanlægning. Projekterne handler om at udvikle og udbrede nye teknologier og forretningsmodeller, der bidrager til en grøn omstilling af vores energisektor gennem blandt andet optimal udnyttelse af ressourcer, energibesparelser og vedvarende energi.

Grøn vækst: Gate 21 arbejder for, at kommuner skal være en central aktør i at skabe grøn vækst, der sikrer bæredygtig udnyttelse af ressourcer, innovation i den private sektor og omstilling til et fossilfrit samfund. Projekterne udvikler metoder, værktøjer og samler erfaring, så der kan udvikles 'best practice' for samarbejde på tværs af Gate 21's indsatsområder.

By og Byg: Gate 21 arbejder for, at kommuner gennem offentlige/private samarbejder kan udvikle løsninger, der sikrer bæredygtig byudvikling og øget trivsel blandt borgerne. Projekterne har blandt andet fokus på CO₂-reduktion, ressourceforbrug, energiforsyning og udbredelse af vedvarende energi.

Udgangspunktet for projekter i Gate 21, er kommunernes udfordringer inden for klima- og energiområdet. I projekterne stræbes der efter at udvikle nye teknologier eller kompetencer, som understøtter kommunernes indsats for grøn omstilling og erhvervslivets muligheder for grøn vækst. Gate 21 arbejder hele tiden med at udvikle nye projekter i tæt samarbejde med partnerkredsen, og opfordrer derfor partnere og andre aktører til at byde ind med nye projektideer eller kontakte os for at høre, hvordan man kommer med i foreningens nuværende projekter.

Partnere og medlemmer:

Partnere er 15 kommuner i hovedstadsområdet samt Odense Kommune og Roskilde Kommune, videninstitutioner og virksomheder, herunder blandt andre Movia, Vestforbrænding, Dong og NCC. Som partner i Gate 21 er man samtidig medlem af foreningen. Bestyrelsen er ansvarlig for at godkende de enkelte partnerskabsaftaler.

Medlemmerne er 6 andre kommuner i hovedstadsområdet og Greve Kommune samt en række virksomheder, blandt andre Horten, Attention og Hennig Larsen Architects.

Bestyrelse og vedtægter

Bestyrelsen er sammensat af fire medlemmer, som vælges af Borgmesterforum, fire medlemmer der vælges på generalforsamlingen blandt ikke-kommunale partnere og ét medlem, der vælges efter generalforsamlingen af den nyvalgte bestyrelse. På generalforsamlingen den 27. maj 2014, blev det vedtaget at justere vedtægten, så et medlem desuden kan udpeges af Regionsrådet i Region Hovedstaden.

Alle partnere er stemmeberettigede på generalforsamlingen, som er foreningens øverste myndighed. Der påhviler ikke foreningens partnere hæftelse eller forpligtelser, der påhviler foreningen.

Regional klimastrategi

I Region Hovedstadens Klimastrategi for Hovedstadsregionen fra 2012 er Gate 21 tildelt en central rolle i klimaarbejdet i regionen, herunder den regionale strategiske energiplanlægning. Således kommer Gate 21 til at fremstå som organisationen, der tegner Region Hovedstaden og hovedstadskommunerne på klima- og energiområderne

Aktiviteter i foreningen:

Gate 21 holder hvert år en række arrangementer - både for partnerkredsen og for øvrige interesserede.

Faste aktiviteter: Faste årlige arrangementer for partnere og medlemmer:

- **Strategisk Forum:** Årligt arrangement hvor Gate 21's partnere definerer partnerskabets strategiske udvikling. I 2014 var temaet SMART CITIES, med inspiration til hvordan Smart City løsninger kan være med til at skabe fremtidens effektive og bæredygtige byer.
- **Borgmesterforum:** Årligt møde for borgmestrene hos Gate 21's partner- og medlemskommuner. Der vælges hvert år to bestyrelsesmedlemmer på Borgmesterforum.
- **Generalforsamling:** Gate 21's partnere inviteres hvert år til generalforsamling, hvor der udpeges medlemmer til bestyrelsen fra partnerkredsen.
- **Projektudviklingsworkshops:** Gate 21 inviterer løbende medlemmer og partnere til projektudviklingsworkshops inden for partnerkredsens tre indsatsområder.

Løbende aktiviteter : Gate 21 afholder løbende en række arrangementer/temamøder med mere. Disse annonceres på www.gate21.dk/aktiviteter.

Gate 21 – udbytte og værdi af medlemskab og partnerskab

Ved at skabe leverancer på tværs af indsatsområderne vil Gate 21 opnå synergi mellem foreningens partnere. Dette indebærer blandt andet:

- Udbredelse af innovative finansiering- og udbudsmodeller.
- Analyse af regioners og kommuners udfordringer.
- Netværk og kompetenceudvikling for medarbejdere hos kommuner og i virksomheder.
- Videndeling om "best practice" nationalt og internationalt.
- Matchmaking og offentligt privat samarbejde (OPS) mellem kommuner, videninstitutioner og private virksomheder.
- Erfaringsbaseret policypåvirkning.

Ligeledes fokuserer Gate 21s strategi på at bidrage med følgende værdi til partnerne:

- Kommunerne får adgang til mere energi- og ressourceeffektiv klimaindsats. Ligeledes får Kommunerne mulighed for med egne ideer og behov at forme beskrivelsen og gennemførelsen af fondsstøttede projekter .
- Virksomheder får adgang til at udvikle morgendagens kommercielle energi- og ressourceeffektive løsninger.
- Videninstitutionerne får adgang til at generere ny viden, der bliver brugt til udvikling af morgendagens energi- og ressourceeffektive løsninger.

I nedenstående parallelopstilling er der givet en præsentation af, hvilket udbytte og hvilken værdi et medlemskab eller et partnerskab i Gate 21, giver. Opstillingen indledes med en nærmere beskrivelse af medlemskab og partnerskab, og afsluttes med angivelse af priser for medlemskab og partnerskab.

GATE 21 – PARALLELOPSTILLING AF MEDLEMSKAB OG PARTNERSKAB

Q/A	Medlem	Partner
Hvad er et medlems-/ partnerskab?	<p>Medlemskab af foreningen er åben for offentlige myndigheder, forsknings- og uddannelsesinstitutioner, private virksomheder og organisationer, der beskæftiger sig med klima, energi og miljø.</p> <p>Med et medlemskab bliver du del af det omfattende netværk af kommuner, virksomheder og forskningsinstitutioner, som arbejder med at skabe et bæredygtigt samfund og grøn vækst i Danmark.</p> <p>Med et medlemskab af Gate 21 holder du dig opdateret om de vigtigste initiativer og projekter inden for klima- og energiløsninger til kommunerne.</p>	<p>Medlemmer kan også være partnere.</p> <p>Et partnerskab af foreningen giver et medlem fuld adgang til deltagelse i Gate 21 aktiviteter, herunder forberedelse af Gate 21 projekter. Et partnerskab er også et medlemskab.</p> <p>Som partner i Gate 21 er du med til at udvikle nye løsninger på kommunernes klimaudfordringer. Gate 21 faciliterer projekter med stor volumen og ekstern funding, og vi gennemfører dem i samarbejde med et bredt netværk af innovative og kompetente partnere fra kommuner, virksomheder og videninstitutioner.</p> <p>Med et partnerskab i Gate 21 viser du desuden, at din grønne profil ikke bare er ord, men også handling, og du får en stærk eksponering på vores hjemmeside og i vores øvrige kommunikation.</p>
Hvad gælder yderligere for et medlems-/ partnerskab.	<p>Medlemmer har mulighed for at deltage i et nærmere afgrænset spektrum af aktiviteter i Gate 21. Bestyrelsen fastsætter retningslinjer for, hvilke aktiviteter medlemmerne kan deltage i.</p>	<p>Partnerskab inkluderer medlemskab. Der indgås en partnerskabsaftale, som beskriver samarbejdets indhold og mål. Samarbejdet mellem partnerne – herunder med partnerkommunerne – sker naturligvis med respekt for gældende lovgivning, herunder konkurrence- og udbudsregler mv.</p>
Hvad er udbyttet/ værdien for et medlem/ en partner? – Generelt	<p>Som medlem får man:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Værdifuld information om Gate 21's kommende projekter og vilkårene for at deltage. • Deltagelse i arrangementer med gode muligheder for networking. • Førstehåndsviden om kommunernes arbejde med klima- og energiløsninger. • Eksponering på Gate 21's hjemmeside med link til egen hjemmeside. 	<p>Som partner får man:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mulighed for at udvikle projekter på tværs af kommuner, virksomheder og forskning, hvortil der søges ekstern funding. • Mulighed for at fremlægge idéer til kommende fælles projekter i Gate 21's partnerforum. • Indflydelse på valg af bestyrelse. • Stærk eksponering af din virksomheds kompetencer og egne projekter i Gate 21's kommunikation.
- Særligt for kommuner	<p>Do.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mulighed for med egne ideer og behov at forme beskrivelsen og gennemførelsen af fondsstøttede projekter . • Får adgang til at udvikle, afprøve og demonstrere nye løsninger sammen med andre kommuner, virksomheder og forskning. • Mulighed for at sikre, at kommunens medarbejdere på klimaområdet løbende udvikler deres

		kompetencer. <ul style="list-style-type: none"> • Mulighed for at sikre videndeling med de øvrige partnerkommuner og tilknyttede virksomheder- samt forsknings- og undervisningsinstitutioner.
- Særligt for virksomheder	Do.	<ul style="list-style-type: none"> • Mulighed for at udvikle, afprøve og demonstrere nye teknologier, koncepter mv. i samarbejde med ambitiøse virksomheder, kommuner og forskningsinstitutioner. • Enkel adgang til indsigt i partnerkommunernes behov og et kommunalt marked for klima- og energiløsninger i milliardklassen. • Mulighed for at gå foran på et grønt vækstområde med globalt perspektiv.
- Særligt for forsknings- og viden - institutioner	Do.	<ul style="list-style-type: none"> • Mulighed for at omsætte forskningsresultater til praktiske og konkrete løsninger sammen med andre kompetente partnere. • Mulighed for at formidle ekspertise og viden i dialog med en række vigtige spillere indenfor udvikling af løsninger på energi- og miljøområdet.
Hvad er prisen?	Kommunale medlemmer 50.000 kr. årligt. Private medlemmer 25.000 kr. årligt.	Betaling for partnerskab inkluderer også betaling for medlemskab. Kommunale partnere: 25.000 årligt (i kommunalt partnergrundbeløb) plus 5 kr. pr. borger, dog maksimalt 275.000 kr. årligt. Styrelser: 50.000 kr. årligt Regioner: 250.000 kr. årligt Virksomheder: 1-5 ansatte: 25.000 kr. årligt 6-20 ansatte: 50.000 kr. årligt 21-40 ansatte: 75.000 kr. årligt > 40 ansatte: 100.000 kr. årligt Boligselskaber, organisationer, foreninger og lignende: 50.000 kr. årligt Universiteter/uddannelsesinstitutioner: 25.000 kr. årligt Der indgås en partnerskabsaftale, som beskriver samarbejdets indhold og mål. Samarbejdet mellem partnerne - herunder med partnerkommunerne - sker naturligvis med respekt for gældende lovgivning, herunder konkurrence- og udbudsregler mv.

Gate 21 Vedtægter, Vedtaget på GF, 27.05.2014

V E D T Æ G T E R
F O R
G A T E 2 1

1. NAVN OG HJEMSTED:

- 1.1 Foreningens navn er Gate 21.
- 1.2 Foreningen har hjemsted i Albertslund.

2. FORMÅL:

- 2.1 Foreningens formål er at iværksætte erhvervsudviklingsaktiviteter inden for innovation, videndeling og videnopbygning samt anvendelse af ny teknologi inden for områderne klima, energi og miljø, jævnfør erhvervsfremmelovens § 9 og § 13

Foreningens aktiviteter omfatter bl.a. etablering af innovationsmiljøer, samarbejde og netværk mellem private virksomheder, offentlige myndigheder og forsknings- og uddannelsesinstitutioner inden for områderne klima, energi og miljø.

Foreningen kan endvidere inden for samme områder varetage andre kommunale eller regionale opgaver, i det omfang, der er tale om særsomt finansierede tilgrænsende aktiviteter. Foreningen kan således ikke anvende kontingentmidler til sådanne aktiviteter.

Foreningen skal gennem sit virke sigte på at fungere som eksempel på fordele ved offentlig/privat innovation samt strategiske partnerskaber mellem offentlige aktører, private virksomheder og forsknings- og uddannelsesinstitutioner.

Medlemskab af foreningen er åben for offentlige myndigheder, forsknings- og uddannelsesinstitutioner, private virksomheder og organisationer, der beskæftiger sig med klima, energi og miljø.

3. MEDLEMMER OG PARTNERE:

- 3.1 Medlemmer af foreningen har mulighed for at deltage i et nærmere afgrænset spektrum af aktiviteter i Gate 21. Bestyrelsen fastsætter retningslinjer for, hvilke aktiviteter medlemmer kan deltage i.
- 3.2 Partnere i foreningen indgår særskilte partneraftaler med foreningen. Et partnerskab giver fuld adgang til deltagelse i Gate 21 aktiviteter, herunder forberedelse af Gate 21 projekter.
- 3.3 Bestyrelsen fastsætter de nærmere vilkår for indgåelse af partnerskabsaftaler. Bestyrelsen kan fastsætte forskellige vilkår for indgåelse af partnerskabsaftaler med henholdsvis offentlige og private virksomheder, universiteter, organisationer m.v.
- 3.4 Bestyrelsen godkender de partnere, der ønsker at indgå partnerskabsaftaler med foreningen, ligesom bestyrelsen godkender de enkelte partnerskabsaftaler.

4. INDMELDELSE:

- 4.1 Som medlem eller partner kan med bestyrelsens godkendelse optages enhver fysisk eller juridisk person, der har interesse i foreningens formål og virke, herunder regioner, kommuner, forsknings- og uddannelsesinstitutioner, andre offentlige institutioner, private virksomheder og organisationer, fonde, foreninger, m.v.
- 4.2 Indmeldelse sker ved skriftlig henvendelse herom til foreningens sekretariat med angivelse af navn, adresse og telefonnummer. Bestyrelsen træffer med almindeligt flertal beslutning om godkendelse af medlemmer og partnere.
- 4.3 Ved indmeldelse som partner indbetales kontingent for det regnskabsår i hvilket indmeldelsen finder sted. Såfremt indmeldelsen finder sted i regnskabsårets sidste kvartal betales alene forholdsmæssigt kontingent for det pågældende regnskabsår. Ved indmeldelse som medlem gælder medlemskabet i 12 måneder fra den dato, medlemskabet træder i kraft. Medlemskabet/partnerskabet er først gyldigt, når kontingentet er indbetalt.
- 4.4 En virksomhed eller institution, der tidligere har været medlem/partner af foreningen, kan kun optages, hvis gammel gæld til foreningen betales inden indmeldelsen.
- 4.5 En virksomhed eller institution, der tidligere er blevet ekskluderet af generalforsamlingen, kan kun genoptages med samtykke fra generalforsamlingen med 2/3 majoritet af de fremmødte partnere.

5. UDMELDELSE, EKSKLUSION OG SLETNING:

- 5.1 Udmeldelse af foreningen sker ved skriftlig henvendelse til sekretariatet med 6 måneders varsel til udgangen af et kalenderår.

- 5.2 Bestyrelsen kan beslutte at ekskludere et medlem/en partner, der ikke opfylder de af medlemskabet flydende forpligtelser, eller som handler til skade for foreningen. Beslutningen om eksklusion skal konfirmeres af generalforsamlingen med 2/3 majoritet af de fremmødte partnere.
- 5.3 Medlemmer/partnere, der ikke betaler kontingent rettidigt slettes som medlem/partner.
- 5.4 Udmeldelse, eksklusion eller sletning fritager ikke partneren for betaling af kontingent for perioden frem til partnerskabets ophør.

6. KONTINGENT:

- 6.1 Hvert år på foreningens ordinære generalforsamling fastsættes kontingentet for det følgende regnskabsår for partnere hhv. medlemmer. Kontingentet kan differentieres i forhold til typer af medlemmer/partnere og deres størrelse.

7. GENERALFORSAMLING:

- 7.1 Generalforsamlingen udgør foreningens øverste myndighed, dog med de begrænsninger som følger af nærværende vedtægter.
- 7.2 Ordinær generalforsamling afholdes én gang om året senest den 31. maj.
- 7.3 Bestyrelsen kan indkalde til ekstraordinær generalforsamling på eget initiativ og skal indkalde til ekstraordinær generalforsamling, når mindst 25 % af foreningens partnere skriftligt fremsætter krav herom med angivelse af generalforsamlingens formål. I sidstnævnte tilfælde skal generalforsamlingen indkaldes senest 4 uger fra modtagelsen af begæringen herom.
- 7.4 Indkaldelse til generalforsamling med angivelse af dagsorden sker skriftligt med minimum 3 ugers varsel. Ved indkaldelse til ordinær generalforsamling vedlægges indkaldelsen en kopi af foreningens årsrapport.
- 7.5 Stemmeberettigede på generalforsamlingen er alle partnere. Hver partner har én stemme.
- 7.6 Generalforsamlingen ledes af en dirigent, der vælges af forsamlingen, og som ikke må være medlem af bestyrelsen.
- 7.7 På den ordinære generalforsamling skal dagsordenen mindst indeholde følgende punkter:
  - Valg af dirigent.
  - Bestyrelsens beretning.
  - Godkendelse af årsrapporten.
  - Fastlæggelse af kontingent.
  - Valg af bestyrelsesmedlemmer.
  - Valg af revisor.
  - Behandling af indkomne forslag.

- Eventuelt.
- 7.8 Forslag fra partnerne, der ønskes fremmet til afstemning uden for den fremsendte dagsorden, skal indsendes skriftligt til bestyrelsen senest 14 dage før generalforsamlingen og af bestyrelsen udsendes til partnerne senest 7 dage før generalforsamlingen. Der kan kun tages stilling til forslag, der er optaget på dagsordenen eller indkommet som ovenfor anført, med mindre samtlige partnere er til stede på generalforsamlingen og godkender, at forslaget optages på dagsordenen.
- 7.9 Generalforsamlingen træffer beslutning med simpelt stemmeflertal med mindre andet fremgår af nærværende vedtægt.
- 7.10 Der kan stemmes ved fuldmagt.

8. BESTYRELSEN:

- 8.1 Foreningen ledes af en bestyrelse på 10 medlemmer, som vælges på følgende måde:
  - Fire medlemmer udpeges af Gate 21's borgmesterforum. Udpegning af de fire kommunale bestyrelsesmedlemmer sker for to år ad gangen, dog således forskudt, at to medlemmer vælges hvert år på Borgmesterforums årsmøde.
  - Et medlem kan udpeges af regionsrådet i Region Hovedstaden
  - Fire medlemmer vælges på Gate 21's ordinære generalforsamling af og blandt de ikke-kommunale partnere. Af de fire ikke-kommunale bestyrelsesmedlemmer vælges mindst én fra det private erhvervsliv og mindst én fra en uddannelses-/forskningsinstitution. Valg af de fire ikke-kommunale bestyrelsesmedlemmer sker for to år ad gangen, dog således forskudt, at to medlemmer vælges hvert år på den ordinære generalforsamling.
  - Et medlem udpeges umiddelbart efter den ordinære generalforsamling af den nyvalgte bestyrelse. Bestyrelsen konstituerer sig selv og udpeger af sin midte bestyrelsens formand.
- 8.2 Genvalg til alle bestyrelsespladser kan finde sted.
- 8.3 En partner kan højst have én repræsentant i bestyrelsen.
- 8.4 Bestyrelsen ansætter en direktør og udstikker generelle retningslinjer for dennes virke.
- 8.5 Bestyrelsen fastsætter selv sin forretningsorden. Bestyrelsesmøde afholdes, når et af bestyrelsens medlemmer kræver det. Indkaldelse til bestyrelsesmøde sker skriftligt med angivelse af dagsorden. Der føres beslutningsreferat, der underskrives af bestyrelsen.
- 8.6 Bestyrelsen er beslutningsdygtig, når minimum 5 medlemmer er til stede. Bestyrelsen træffer beslutninger med almindeligt flertal med mindre andet er anført i disse vedtægter.

9. DIREKTØR:

- 9.1 Direktøren forestår foreningens daglige ledelse ud fra de af bestyrelsen udstukne retningslinjer.
- 9.2 Direktøren kan ansætte øvrigt personale til varetagelse af foreningens daglige drift.

10. BORGMESTERFORUM:

- 10.1 Borgmesterforum består af borgmestrene eller et andet medlem af kommunalbestyrelsen fra Gate 21's kommunale partnere.
- 10.2 Borgmesterforum har til opgave at rådgive bestyrelsen om politiske prioriteringer i relation til den strategiske udvikling af Gate 21, kommende indsatsområder, strategiske samarbejdspartnere mv.
- 10.3 Borgmesterforum udpeger fire medlemmer til Gate 21's bestyrelse jf. vedtægternes pkt. 8.1.
- 10.4 Hver kommunal partner har én stemme i Borgmesterforum. Borgmesterforum er beslutningsdygtigt, når mindst halvdelen af deltagerne er til stede og træffer beslutning med almindeligt flertal med mindre andet er anført i disse vedtægter.
- 10.5 Foreningens direktør indkalder til Borgmesterforum på eget initiativ eller når et medlem af Borgmesterforum eller foreningens bestyrelse skriftligt fremsætter ønske herom med angivelse af mødets formål.
- 10.6 Borgmesterforum holder årsmøde hvert år senest den 30. april for valg af bestyrelsesmedlemmer til foreningens bestyrelse, jf. vedtægternes pkt. 8.1. Foreningens direktør indkalder skriftligt til årsmøde med angivelse af dagsordenen med minimum 3 ugers varsel. Der føres beslutningsreferat, som godkendes efterfølgende af deltagerne.
- 10.7 Ved ophør eller udløb af indgåede partnerskabsaftaler eller ved udmeldelse, eksklusion eller sletning som partner i foreningen, ophører partnerens deltagelse i Borgmesterforum ligeledes samtidig hermed.

11. TÆNKETANKE, FAGLIGE FORA OG FAGPALENER M.V.

- 11.1 Bestyrelsen kan nedsætte og nedlægge tænketanke, faglige fora og fagpaneler, projektgrupper, arbejdsgrupper m.v. bestående af repræsentanter fra kommuner, virksomheder, organisationer og universiteter m.v. til fremme af foreningens formål. Bestyrelsen fastlægger det nærmere kommissorium for sådanne tænketanke, faglige fora, fagpaneler, projektgrupper, arbejdsgrupper m.v. og udpeger evt. en formand med relevante kompetencer inden for det pågældende område. Foreningen kan stille sekretariatsmæssig bistand

til rådighed for de nedsatte grupper. Bestyrelsen følger arbejdet i de nedsatte tænketanke, faglige fora, fagpaneler m.v.

12. REGNSKAB:

- 12.1 Foreningens regnskabs- og kontingentår er kalenderåret.
- 12.2 Regnskabet skal før afholdelsen af den ordinære generalforsamling være revideret af den af generalforsamlingen valgte registrerede eller statsautoriserede revisor. Det revisorpåtegnede regnskab bekendtgøres senest 8 dage før generalforsamlingen.
- 12.3 Foreningens revisor kan på ethvert tidspunkt forlange indblik i foreningens regnskabsbilag og kassebeholdning og skal gøre bestyrelsen opmærksom på evt. uregelmæssigheder i sådan henseende.
- 12.4 Regnskabet skal underskrives af samtlige medlemmer af bestyrelsen.

13. FORMUE:

- 13.1 Medlemmerne/partnerne har ikke noget krav på foreningens formue og kan ikke i forbindelse med udmeldelse, eksklusion eller sletning gøre krav på en del heraf.

14. TEGNING OG HÆFTELSE:

- 14.1 Foreningen tegnes (1) af den samlede bestyrelse eller (2) af bestyrelsens formand i forening med et medlem af bestyrelsen eller foreningens direktør. Bestyrelsen kan meddele prokura.
- 14.2 Foreningen hæfter alene for sine forpligtelser med sin formue. Der påhviler ikke foreningens medlemmer/partnere eller bestyrelse nogen hæftelse for forpligtelser, der påhviler foreningen.
- 14.3 Foreningen kan optage banklån til de i § 2 nævnte formål. Beslutning herom træffes af bestyrelsen.

15. VEDTÆGTSÆNDRINGER:

- 15.1 Til ændring af nærværende vedtægt, herunder fusion med andre foreninger, kræves bestyrelsens indstilling herom samt vedtagelse på en generalforsamling af mindst halvdelen af de stemmeberettigede partnere i foreningen. Opnås disse stemmer ikke, er bestyrelsen berettiget til at indkalde til en ny generalforsamling, på hvilket vedtægtsændringen kan vedtages af mindst halvdelen af de på generalforsamlingen fremmødte stemmeberettigede partnere.

16. OPLØSNING:

- 16.1 Til foreningens opløsning kræves bestyrelsens indstilling herom samt vedtagelse på en generalforsamling af mindst halvdelen af samtlige stemmeberettigede partnere. Opnås disse stemmer ikke, er bestyrelsen berettiget til at indkalde til en ny generalforsamling, på hvilket opløsningen kan vedtages af mindst halvdelen af de på generalforsamlingen fremmødte stemmeberettigede partnere.
- 16.2 Ved foreningens opløsning træffer generalforsamlingen efter bestyrelsens indstilling herom beslutning om anvendelsen af foreningens eventuelle nettoformue i overensstemmelse med foreningens formål.

Således vedtaget på foreningens Generalforsamling den 27. maj 2014.

Tiltrådt af dirigent _____

STRATEGI

GATE 21

VISION

Gate 21 vil accelerere overgangen til et energi- og ressource-efektivt samfund gennem kommunernes klimaindsats

MISSION

Gate 21 samler kommuner, virksomheder og videninstitutioner om at udvikle og udbrede energi- og ressourceeffektive løsninger, der understøtter en bæredygtig kommunal klimaindsats og fremmer grøn vækst

VÆRDI

Kommunerne får adgang til en mere energi- og ressourceeffektiv klimaindsats

Virksomhederne får adgang til at udvikle morgendagens kommercielle energi- og ressourceeffektive løsninger

Videninstitutionerne får adgang til at generere ny viden, der bliver brugt til udvikling af morgendagens energi- og ressourceeffektive løsninger

Metoder og indsatsområder

By & Byg

Transport

Energi & Ressourcer

Grøn vækst

Smart City

Forankring

Udbrede bæredygtige løsninger og ny praksis ved at kompetenceudvikle, videndele og forankre

Demonstration

Skabe bæredygtige løsninger ved at udvikle og demonstrere innovative teknologier, adfærdsmodeller og samarbejdsformer

Udvikling

Udvikle innovative projekter ved at matche de rette partnere og koble kommunale udfordringer med morgendagens løsninger

På tværs af de fem indsatsområder leverer Gate 21:

- Udbredelse af innovative finansierings- og udbudsmodeller
- Analyser af regioners og kommuners udfordringer
- Netværk og kompetenceudvikling for medarbejdere hos kommuner og i virksomheder
- Videndeling om best practice nationalt og internationalt
- Matchmaking og offentligt privat samarbejde mellem kommuner, videninstitutioner og private virksomheder
- Erfaringsbaseret policypåvirkning

Bilag: 6.1. Naturplan Øvre Mølleå 2016-21

Udvalg: Klima- og Miljøudvalget 2014-2017

Mødedato: 23. marts 2015 - Kl. 16:30

Adgang: Åben

Bilagsnr: 15184/15

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Forslag til Natura 2000-plan 2016-2021

Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov
Natura 2000-område nr. 139, Habitatområde H123,
Fuglebeskyttelsesområde F109

Kolofon

Titel:

Forslag til Natura 2000-plan 2016-2021
Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov
Natura 2000-område nr. 139
Habitatområde H123,
Fuglebeskyttelsesområde F109

Emneord:

Habitatdirektivet, fuglebeskyttelsesdirektivet,
Miljømålsloven, Natura 2000-plan.

Udgiver:

Miljøministeriet, Naturstyrelsen

Ansvarlig institution:

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
www.naturstyrelsen.dk

Copyright:

Naturstyrelsen, Miljøministeriet

Sprog:

Dansk

År:

2014

ISBN nr.

978-87-7091-834-3

Dato:

18.december 2014

Forsidefoto:

Moseområdet Vaserne med Olsens Sø.
Fotograf: Mogens Holmen.

Resume:

Forslag til Natura 2000-plan for Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov (nr. 139). Natura 2000-planen skal sikre gunstig bevaringsstatus for områdets udpegede arter og naturtyper. Områdets udpegede naturtyper og arter beskrives. Der er foretaget tilstandsvurdering af levesteder og naturtyper, og der fastlægges målsætninger og indsatser for naturtyperne og arterne.

Må citeres med kildeangivelse

Indhold

1. Natura 2000-planlægning	5
1.1 Natura 2000-planen er bindende for myndighederne.....	6
1.2 Naturtilstand og gunstig bevaringsstatus	7
2. Områdebeskrivelse.....	8
2.1 Områdets udpegningsgrundlag.....	10
2.2 Tilstanden for områdets udpegede natur	10
2.2.1 Terrestriske naturtypers arealfordeling og tilstand.....	10
2.2.2 Sønaturtypers tilstand	11
2.2.3 Arts levesteders tilstand.....	12
2.2.4 Ynglefugles levesteders tilstand	13
3. Målsætninger	14
3.1 Overordnet målsætning for Natura 2000-området	14
3.2 Konkrete målsætninger for naturtyper og arter	15
3.3 Modstridende naturinteresser.....	15
4. Indsatsprogram.....	16

Miljøminister Kirsten Brosbøl

En stor indsats for dansk natur

Jeg sender nu forslag til Natura 2000-planer 2016-2021 i offentlig høring. Planerne er en hjørnesten i regeringens ambitiøse Naturplan Danmark, som blev offentliggjort i oktober 2014.

Natura 2000-områderne indeholder nogle af Danmarks største og mest værdifulde naturområder fra Skagens Gren og Det Sydfynske Øhav til Vadehavet og Paradisbakkerne på Bornholm.

Natura 2000-planerne rummer - udover en langsigtet målsætning for hvert eneste af de i alt 252 naturområder - et ambitiøst indsatsprogram for kommunernes og offentlige lodsejeres aktiviteter frem til og med år 2021.

Indsatsen er den hidtil største samlede danske naturindsats og understøtter kommunernes indsats for at skabe Det Grønne Danmarkskort, der er en del af Naturplan Danmark. Dertil kommer, at indsatsen i områderne ikke alene vil gavne naturen, men også vil være med til at gavne vandmiljøet og bidrage til klimaindsatsen.

Med planerne vil regeringen samtidig leve op til Danmarks EU-forpligtelse ved især at have fokus på:

- At konsolidere indsatsen fra den første generation planer, som på grund af forsinkelse har haft en kortere periode til gennemførelse.
- At fortsætte arbejdet med at sikre naturpleje på de arealer, hvor det er nødvendigt for at sikre og forbedre naturtilstanden.
- At tage hul på en indsats for at forbedre naturen gennem etablering af sammenhængende naturarealer.
- At sikre en indsats mod invasive arter og målrettet forbedre levesteder for bl.a. truede ynglefugle.

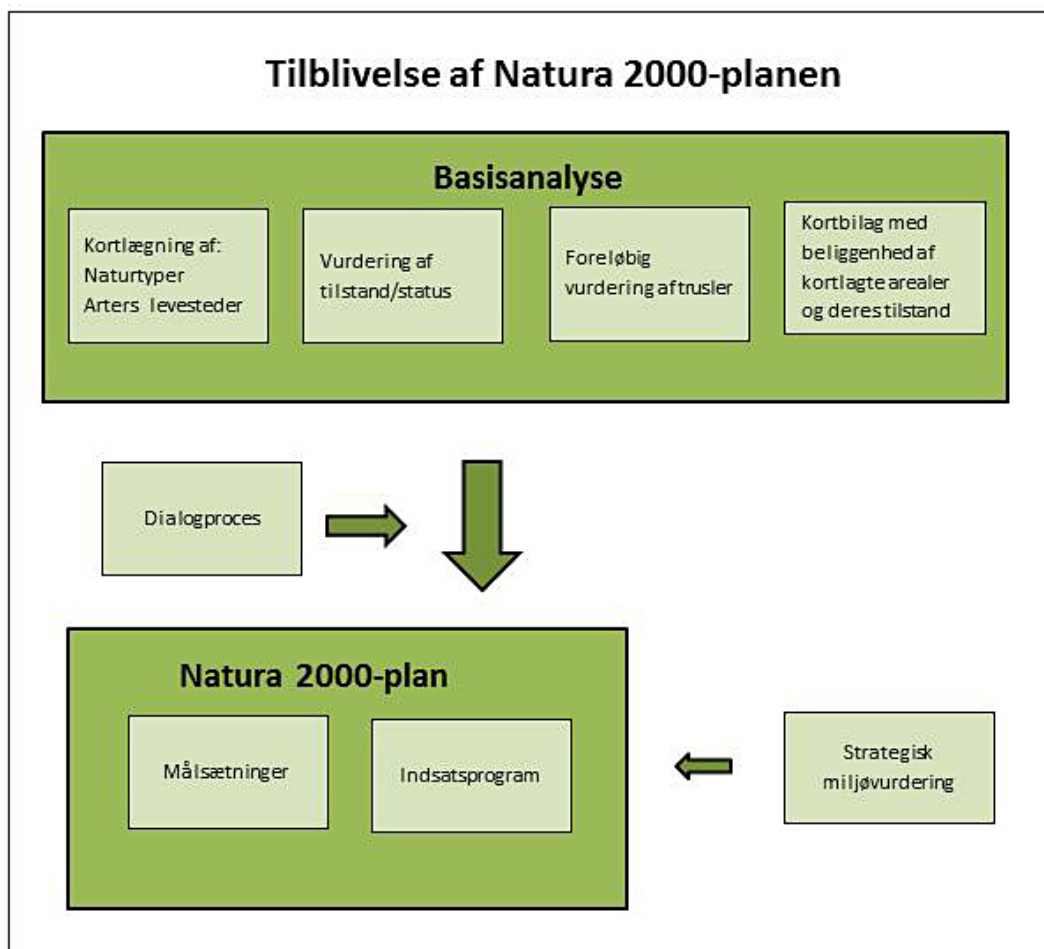
Det er vigtigt, at planerne denne gang kommer til tiden, så de indsats der er nødvendige, og de penge der er afsat, kan komme i arbejde for at sikre og forbedre den danske natur.

Jeg håber, at alle parter vil gå positivt ind i arbejdet med at diskutere planerne i den offentlige høring og ikke mindst i arbejdet med den efterfølgende gennemførelse af planerne.

1. Natura 2000-planlægning

EU's Natura 2000-direktiver (fuglebeskyttelsesdirektivet- og habitatdirektivet) forpligter Danmark til at gøre den nødvendige indsats for at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for en række naturtyper og arter, som på europæisk plan er sjældne, truede eller karakteristiske. Det sker ved at imødegå væsentlige negative påvirkninger og ved at opnå og sikre en god eller gunstig naturtilstand bl.a. gennem hensigtsmæssig forvaltning af de udpegede Natura 2000-områder. Med en målrettet forvaltningsindsats i områderne bidrager Danmark til at sikre den europæiske natur og dens biologiske mangfoldighed.

Med henblik på at fastsætte de langsigtede mål og prioritere den nødvendige indsats udarbejder Naturstyrelsen efter bestemmelserne i miljømålsloven og skovloven en Natura 2000-plan, der dækker hvert af de 252 udpegede beskyttelsesområder. Natura 2000-planen revideres hvert 6. år, dog gælder planlægningen for de skovbevoksede, fredskovpligtige arealer (skovloven) for 12 år. De langsigtede mål gælder for flere planperioder, mens retningslinjerne for indsats revideres i hver planperiode.

Processen i tilblivelsen af en Natura 2000-plan.

Den foreliggende plan afløser i 2016 de gældende Natura 2000-planer 2010-15 efter miljømålsloven, idet indsatsprogrammet for planperioden 2010-15 forudsættes gennemført indenfor den gældende planperiode, mens de dele af planerne, som er udarbejdet efter skovloven gælder fra 2010-21. Denne plan er således 2. generation af Natura 2000-plan for arealer, der ikke er omfattet af skovloven.

På grundlag af erfaringerne med de første Natura 2000-planer reviderede folkettinget i 2013 miljømålsloven med henblik på at sikre en bedre dialog og inddragelse i Natura 2000-planlægningen og i gennemførelsen af planerne. Desuden er der indgået aftale mellem regeringen og Kommunernes Landsforening om, at 2. plangeneration i højere grad skal tage afsæt i mål- og rammestyrelse af kommunernes gennemførelse af planerne. I denne plan kommer det til udtryk i rammerne for planperiodens indsats.

Natura 2000-planen gælder for de arter og naturtyper, der har begrundet udpegningen af det enkelte beskyttelsesområde; men bidrager også til at sikre andre arter og naturtyper, som forekommer i områderne. Natura 2000-planen har fokus på arealrelaterede indsats og rummer ikke indsatskrav vedrørende vandkvalitet, som sikres gennem vandplanlægningen, ligesom der heller ikke stilles konkrete krav til reduktion af kvælstofdeposition, som ligeledes reguleres ad anden vej, ikke mindst gennem husdyrgodkendelsesloven.

1.1 Natura 2000-planen er bindende for myndighederne

Natura 2000-planen er bindende, således at alle myndigheder i deres arealdrift, naturforvaltning eller ved udøvelse af deres beføjelser i henhold til lovgivningen i øvrigt skal lægge Natura 2000-planen til grund. Denne plan vedtages i 2015 og erstatter Natura 2000-plan 2010-15, hvorefter kommunerne udarbejder bindende handleplaner med fokus på opgavefordelingen mellem myndigheder og tidsfølgen for gennemførelsen af indsatsen. Offentlige lodsejere er bundet af planens langsigtede målsætninger og kan vælge at gennemføre disse direkte i egne drifts- og plejeplaner. På områder som f.eks. fiskeloven og vildtforvaltningsloven, hvor staten er myndighed, følges op med nationale strategier.

Natura 2000-planen tilsidesætter ikke øvrig lovgivning, og den indsats, som iværksættes for at sikre planens gennemførelse, skal have de fornødne tilladelser, dispensationer m.v., evt. på grundlag af konsekvensvurderinger. I det omfang, indsatsen entydigt kan defineres som nødvendig for lokalitetens forvaltning, er en konsekvensvurdering efter habitatdirektivet ikke påkrævet, men der kan være andre hensyn efter lovgivningen, der spiller ind. Der er ikke gennemført vurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6.3 af de enkelte planer, idet planer, som direkte er forbundet med eller nødvendige for Natura 2000-områdets forvaltning, heller ikke er omfattet af kravet om screening og evt. konsekvensvurdering. Desuden er der ikke i planen taget stilling til forvaltningsindsatsens lokalisering eller valgte forvaltningsmetoder.

Der er i Natura 2000-planen taget stilling til afvejning mellem modsatrettede naturinteresser i de tilfælde, hvor sådanne allerede på nuværende tidspunkt i planlægningen kan forudses, og hvor en sådan afvejning er forbundet med eller nødvendig for forvaltningen af området. Eventuelle konkrete konsekvenser af denne afvejning vil blive afklaret i forbindelse med gennemførelsen af planen og valg af virkemidler.

Natura 2000-planens målsætninger er bindende og skal anvendes ved konsekvensvurdering i forbindelse med myndighedsudøvelse, jf. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 (med senere ændringer) om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter og tilsvarende regler om konsekvensvurdering i andre ministeriers lovgivning.

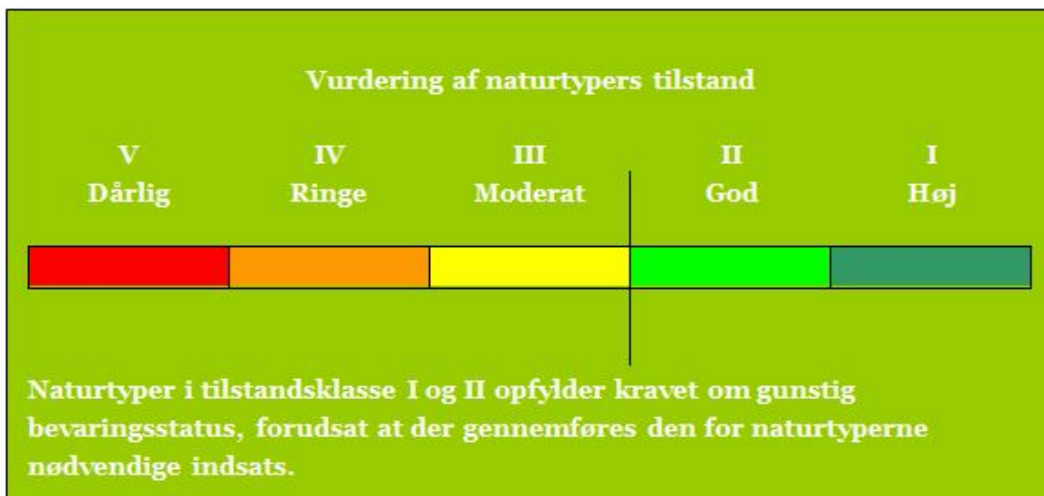

Indsatsprogrammets retningslinjer er ligeledes bindende og danner sammen med målsætningerne for naturen i området grundlag for handleplan, samt eventuel anden prioritering af forvaltningsindsats i området. Retningslinjer for skovbevoksede, fredskovpligtige arealer, der er gældende til og med 2021, er indskrevet i Natura 2000-plan 2009-15 for området.

1.2 Naturtilstand og gunstig bevaringsstatus

Danmark har en forpligtelse til at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, der begrundet udpegningen af de enkelte Natura 2000-områder. Bevaringsstatus er en vurdering af, hvordan naturtypens eller artens tilstand vil være i fremtiden, såfremt der ikke sker ændringer i udnyttelsen, de negative påvirkninger eller forvaltningen i forhold til i dag, og der er således tale om en slags prognose for naturtypernes og arternes udviklingsretning.

Til brug for Natura 2000-planlægningen er der for en række naturtyper og nogle arter udviklet et naturtilstandssystem, der på baggrund af artsammensætning og umiddelbart synlige, forvaltningsbare strukturparametre som f.eks. tilgroning, udtørring og forstyrrelser angiver den aktuelle tilstand for naturtypen eller artens levested, jf. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 815 af 27. juni 2007 med senere revisioner om klassificering og fastsættelse af mål for naturtilstanden i internationale naturbeskyttelsesområder. Tilstanden opgøres på en skala fra I-V, hvor naturtyper eller levesteder i tilstandsklasse I og II med en vedvarende nødvendig drift har gunstig bevaringsstatus, mens der for naturtyper eller arters levesteder i tilstandsklasse III-V typisk skal gennemføres en større indledende forvaltningsindsats, før en vedvarende drift vil være tilstrækkeligt til at sikre arealet på sigt.

Tilstandsklasser for naturtyper

De enkelte parametre i tilstandssystemet gennemgås i basisanalyserne, og det kan heraf ses, hvilke tiltag der kan iværksættes for at sikre eller genoprette naturtyperne eller arternes levesteder.

2. Områdebeskrivelse

Natura 2000-området består af et habitatområde og et fuglebeskyttelsesområde. Mål og indsats for udpegningsgrundlaget for hhv. habitat- og fuglebeskyttelsesområdet gælder kun for arealer inden for den pågældende udpegning.

Dette Natura 2000-område er specielt udpeget på grundlag af en væsentlig tilstedeværelse af følgende naturtyper og arters levesteder: kransnålalge-sø (3140), brunvandet sø (3160), næringsrig sø (3150), kalkoverdrev (6210), surt overdrev (6230), hængesæk (7140), rigkær (7230) og elle- og askeskov (91E0) samt levesteder for stor kærguldsmed, lys skivevandkalv og ynglefugle som plettet rørvagtel og sortspætte. Natura 2000-planens målsætninger og indsatsprogram er væsentlige elementer i beskyttelsen af disse og af en generel sikring og forbedring af områdets naturværdier.

Et par af stor kærguldsmed. Fotograf: Mogens Holmen

Natura 2000-området har et areal på 1.987 ha, hvoraf 1.484 ha er statsejet. Det afgrænses som vist i basisanalysen. Natura 2000-området består af Habitatområde nr. H123 og Fuglebeskyttelsesområde nr. F109. På [Naturstyrelsens hjemmeside](#) samt i figuren nedenfor er angivet, hvilke naturtyper og arter der udgør udpegningsgrundlaget for dette område.

Natura 2000-området indeholder den øvre del af Mølleådalen med vandløbet Hestetangs Å/Vassingerødløbet, de store søer Furesø, Farum Sø, Bastrup Sø og Buresø, adskillige moser samt løvskovene Ganløse Eged, Terkelskov og Frederiksdal Skov. Bastrup Sø er Mølleåsystemets kildesø.

Ved den vestlige ende af Farum Sø ligger Farum Sortemose. Tidligere var der i mosen åbne enge og kær, der anvendtes til græsning og høslæt; i dag er den mange steder stærkt tilgroet med pil og birk. Syd for søen ligger Sækken, der består af birke-ellesump og lysåbne moseområder med hængesæk.

Vaserne er et moseområde dannet ved Furesøens største vig, Store Kalv. Mosen består af tørvegrave, enge, rørskovsarealer og navnlig af ellesumpe iblandet birk og pil. Sumpene har bevaret et urskovsagtigt præg med træernes høje rodnet ude i vandet og mange væltede stammer. Tørvegravene er levested for stor kærguldsmed og lys skivevandkalv og de lysåbne mosearealer for sumpvindelsnegl. Også plettet rørvagtel har været hørt der. I Vaserne ligger Olsens Sø, som er en mindre sø med rimeligt klart vand og en veludviklet undervandsvegetation.

Småsøerne, som ligger mellem Bastrup Sø og Buresø, er et særdeles fint rigkærsområde med stor artsrigdom og mange sjældne plantearter. Den lille skæv vindelsnegl findes i flere af områdets rigkær.

Et stort antal større og mindre arealer i området er fredede. Blandt områdets fredninger kan nævnes: Frederiksdal, Vaserne, Bastrup- og Bure Sø, Mølleådalen, Sortemose og Krogenlund Mose. Flere af disse og områdets øvrige fredninger er små eller strækker sig kun lidt ind i området.

Natura 2000-området ligger i Egedal, Furesø, Rudersdal, Lyngby-Taarbæk, Allerød og Frederikssund Kommuner og indenfor vandplanområderne hovedvandopland Øresund og hovedvandopland Roskilde Fjord og Isefjord.

De væsentligste naturforvaltningsmæssige opgaver i området knytter sig til fortsat sikring af drift på de sammenhængende, lysåbne naturarealer og til at forhindre en fortsat spredning af invasive arter.

En mere detaljeret områdebeskrivelse findes i basisanalysen.

2.1 Områdets udpegningsgrundlag

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 123		
Naturtyper:	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Hængesæk (7140)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Stor kærguldsmed (1042)	Lys skivevandkalv (1082)
	Stor vandsalamander (1166)	

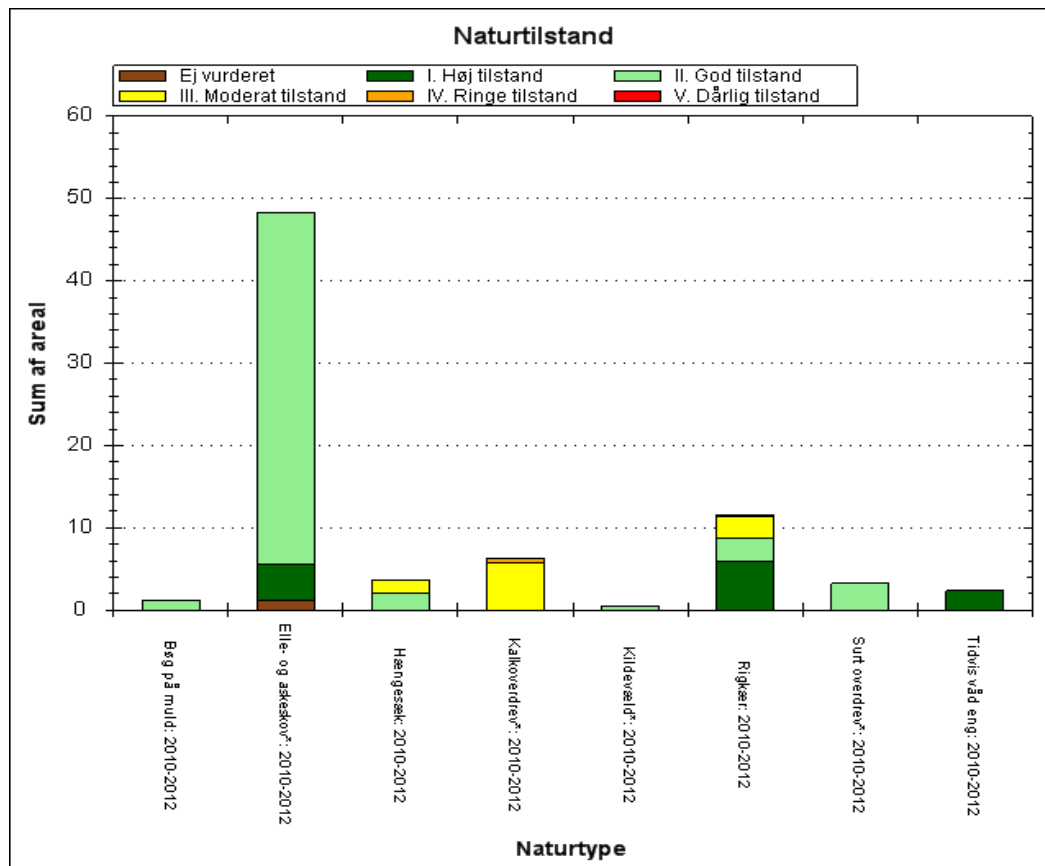
Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 109		
Fugle:	rørhøg (Y)	pletet rørvagtel (Y)
	isfugl (Y)	sortspætte (Y)

Naturtyper, fugle og andre arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver at der er tale om en prioriteret naturtype. Ved fuglearter: "T" = trækfugl, "Y" = ynglefugl. Udpegningsgrundlag for habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

2.2 Tilstanden for områdets udpegede natur

Neden for er vist den vurderede tilstand for de af områdets naturtyper og levesteder for arter, hvor der er udviklet et tilstandsvurderingssystem. Se basisanalysen for beskrivelse af metoder og en mere detaljeret omtale af naturens tilstand i området.

2.2.1 Terrestriske naturtypers arealfordeling og tilstand

De kortlagte naturtypers areal fordelt på tilstandsklasser ved kortlægningen i 2010-12.

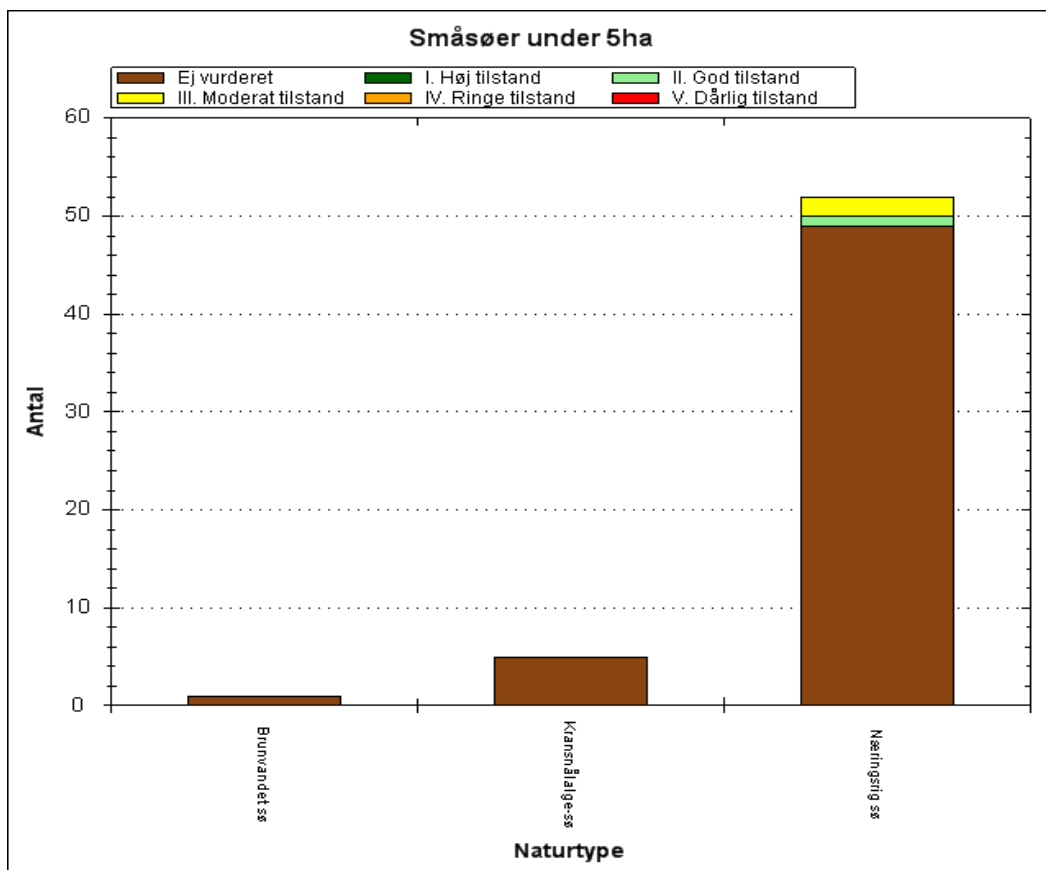
Størstedelen af arealets kortlagte naturtyper har god-høj natur- og skovtilstand.

Hele arealet med *kalkoverdrev* (6210) har moderat-ringe naturtilstand, hvilket skyldes et lavt artsindeks. Kun på en lille andel af kalkoverdrevet er vedplantedækningen mellem 10 og 25 procent, og de mellemhøje urter på 75 til 100 procent. Det svarer til arealandelen uden pleje.

Arealet med *hængesæk* (7140) i moderat naturtilstand er domineret af middelhøje urter, og har en høj dækning af vedplanter. Dette er en trussel for naturtypen, idet tilgroningen bortskygger den lyskrævende urtevegetation.

Arealet med *rigkær* (7230) i moderat naturtilstand er domineret af middelhøje og høje urter. Arealandelen i ringe naturtilstand har vedplantedækning på mellem 10 og 25 procent og arealet er tillige påvirket af en afvanding, der tydeligt påvirker fugtigbundsvegetationen. Tilgroningen er en trussel for naturtypens lavtvoksende, lyskrævende vegetation, der bortskygges.

2.2.2 Sønaturtypers tilstand

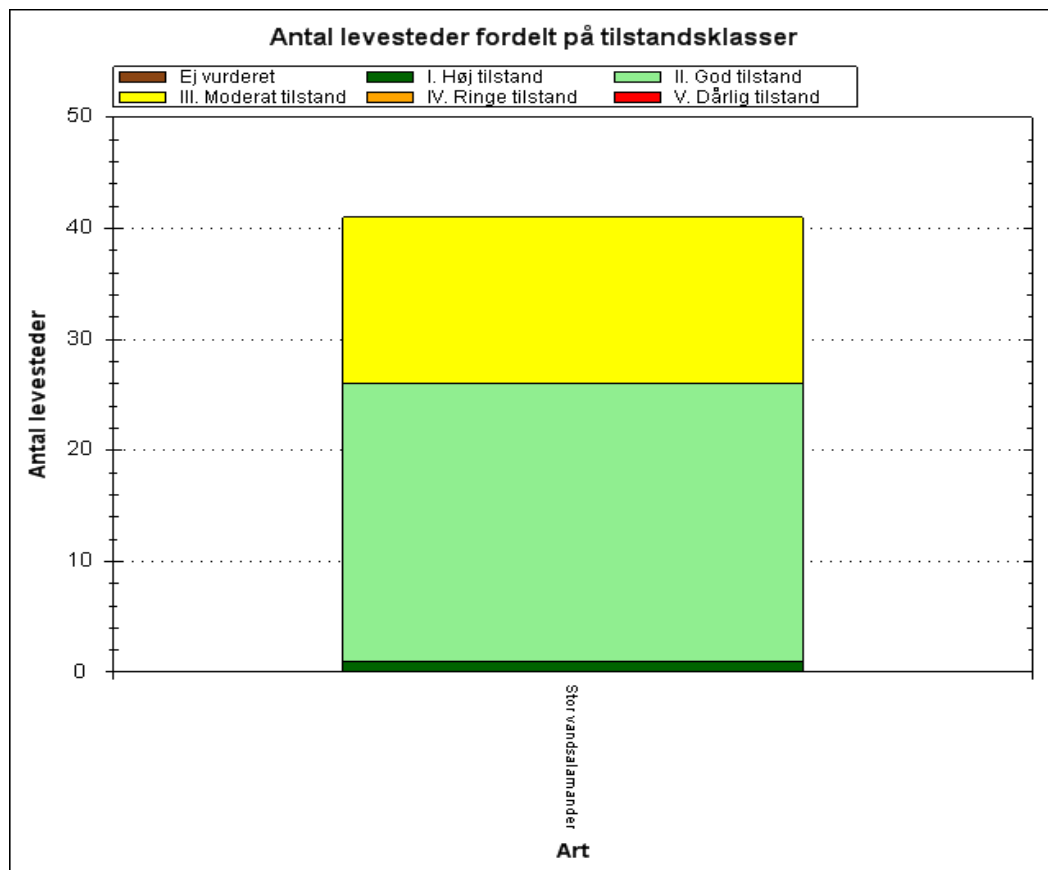

Antal og tilstand af de kortlagte små søer i området.

Der er kortlagt 58 søer på under 5 ha i området. Heraf er 5 registreret som habitatnaturtypen *kransnålalgesø* (3140), 52 som *næringsrig sø* (3150) og 1 som *brunvandets sø* (3160).

Tilstanden af småøernes sø-naturtype er vurderet for 3 småøer af naturtypen næringsrig sø (3150), to på ca. 0,06 ha hver og en på ca. 0,6 ha. Den ene af disse småøer har god naturtilstand, mens de to andre har moderat naturtilstand. Den ene af de 3 småøer har moderat strukturtilstand, mens de to andre har god, og artstilstanden er dårlig i én, men god i de to andre. Tilstanden af de øvrige småøers sø-naturtype er ikke vurderet. Det skyldes, at det er småøer, hvor naturtypen er registreret i forbindelse med levestedskortlægning for vandhulsarter. Der er derfor ikke indsamlet de samme strukturparametre om tilstanden som ved den egentlige naturtype-kortlægning af småøer.

2.2.3 Arts levesteders tilstand

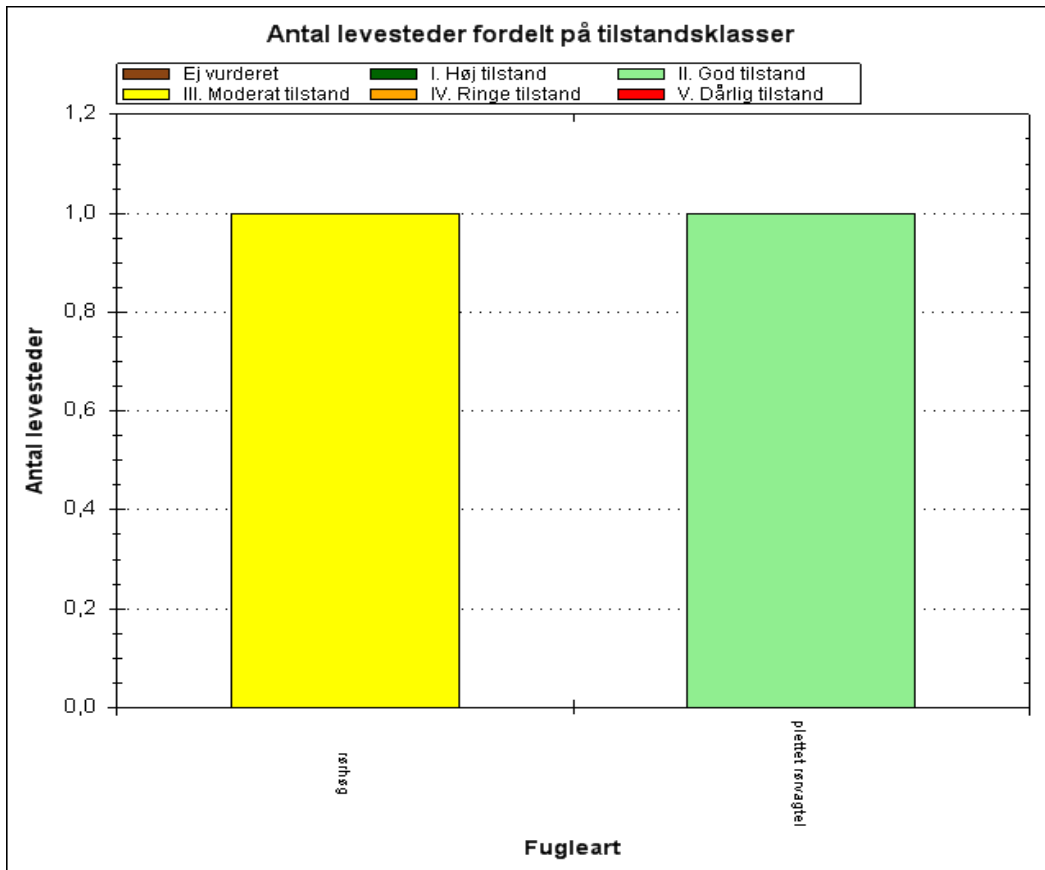

Tilstandsvurdering af områdets kortlagte levesteder.

Som det ses af figuren, har 26 af de 41 kortlagte, mulige levesteder for stor vandsalamander en god eller høj tilstand som levesteder for arten, mens 15 har en moderat tilstand. Tilstanden afspejler især den strukturmæssige tilstand af områdets levesteder.

De enkelte levesteders tilstand kan ses præsenteret på kort via Naturstyrelsens [MiljøGis](#).

2.2.4 Ynglefugles levesteders tilstand

Antal og tilstand af de kortlagte levesteder for ynglefugle.

Der er kortlagt 1 levested for rørhøg og 1 for plettet rørvagtel. Det kortlagte levested for rørhøg har moderat tilstand, mens det kortlagte levested for plettet rørvagtel har god tilstand.

3. Målsætninger

Den **overordnede målsætning** for området angiver det overordnede sigte for, hvordan området skal udvikle sig for såvel at sikre det konkrete områdes integritet som for at bidrage til opnåelse af gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter. Der er i den overordnede målsætning taget højde for områdets naturmæssige potentiale, og for om det rummer forekomster, der er af stor vigtighed nationalt og/eller biogeografisk. En betydning, der er vurderet ud fra:

- Stort areal, levested eller bestand
- Få nationale/biogeografiske forekomster
- Truede naturtyper/arter
- Særligt danske ansvarsnaturtyper/arter.

De **konkrete målsætninger** fastlægger de langsigtede mål for udvikling i areal og tilstand for de enkelte naturtyper og arters levesteder. De konkrete mål tager udgangspunkt i den tilstand, som er vurderet for naturtyper og arters levesteder efter tilstandsvurderingssystemet. Hvor der ikke er udviklet et sådant system skal gunstig bevaringsstatus sikres eller genoprettes på baggrund af den bedst faglige viden.

Målsætningerne rækker udover den enkelte planperiode og beskriver en tilstand, der tager hensyn til potentialet i de lokale naturforhold, og afspejler desuden en afvejning af eventuelt modstridende naturinteresser.

3.1 Overordnet målsætning for Natura 2000-området

Baggrund for den overordnede målsætning

I området er der særlig fokus på det varierede å-dals-landskab med søer, lysåbne naturtyper og skov. De truede naturtyper kalkoverdrev, surt overdrev og rigkær er små og isolerede. Derfor søges naturtypernes areal udvidet, så der skabes økologiske forbindelser. De truede arter lys skivevandkalv, stor kærguldsmed og plettet rørvagtel prioriteres højt.

Det overordnede mål for området er, at:

- Skov- og lysåbne naturtyper sikres en god-høj naturtilstand.
- De truede naturtyper kalkoverdrev, surt overdrev og rigkær prioriteres højt og arealet af disse øges, således at der så vidt muligt skabes sammenhæng mellem forekomsterne.
- De truede arter lys skivevandkalv og stor kærguldsmed prioriteres højt og de sikres velegnede leve- og ynglesteder. Ynglesteder for stor vandsalamander udvides, hvis det er muligt.
- Det sikres, at fuglene på udpegningsgrundlaget, herunder plettet rørvagtel har uforstyrrede ynglelokaliteter.
- Områdets økologiske integritet sikres i form af en for naturtypernes hensigtsmæssig drift/pleje og hydrologi, en lav næringsstofbelastning og gode sprednings- og etableringsmuligheder.

3.2 Konkrete målsætninger for naturtyper og arter

Naturtyper og arter skal på sigt opnå en gunstig bevaringsstatus.

- For naturtyper og for arters levesteder, der er vurderet til natur/skovtilstandsklasse I eller II er målsætningen, at udviklingen i deres areal og tilstand er stabil eller i fremgang.
- For naturtyper og arters levesteder, der er vurderet til natur/skovtilstandsklasse III-V er målsætningen, at udviklingen i deres natur/skovtilstand er i fremgang, således at der på sigt opnås natur/skovtilstand I-II og gunstig bevaringsstatus, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.
- Det samlede areal af naturtypen/levestedet skal være stabilt eller i fremgang, hvis naturforholdene tillader det.
- For naturtyper uden tilstandsvurderingssystem er målsætningen gunstig bevaringsstatus. Det betyder, at tilstanden og det samlede areal af naturtyperne stabiliseres eller øges.
- For arter uden tilstandsvurderingssystem og for deres levesteder er målsætningen gunstig bevaringsstatus. Det betyder, at tilstanden og det samlede areal af levestederne for de udpegede arter stabiliseres eller øges, således at der er grundlag for tilstrækkelige egnede yngle- og fourageringsområder for arterne.
- De kortlagte levesteder for plettet rørvagtel og rørhøg inden for Natura 2000-området bringes til eller fastholdes i tilstandsklasse I eller II. Levestedernes geografiske placering fremgår af basisanalysen for området.
- Natura 2000-området bidrager til at sikre eller genoprette levesteder for en levedygtig bestand af de udpegede arter på nationalt og/eller internationalt niveau. Tilstanden og det samlede areal af levestederne for isfugl og sortspætte som ynglefugle sikres eller øges, således at der er tilstrækkeligt med egnede ynglesteder for arterne i området. Afgørelser i forbindelse med konsekvensvurdering baseres på en konkret vurdering.

3.3 Modstridende naturinteresser

En målsætning om gunstig bevaringsstatus for en bestemt naturtype kan indebære en nedprioritering af en anden naturtype eller art, og det er nødvendigt at foretage et valg.

Bevarelsen af to naturtyper hængesæk (7140) og skovbevokset tørvemose kan ofte resultere i modstridende interesser. I dette habitatområde indgår der ikke en udvidelse af området med hængesæk (7140), men en fastholdelse af arealstørrelsen og en forbedring af naturkvaliteten. Det største hængesækområde findes i Sækken, der er udlagt til urørt skov. Området skønnes at kunne forblive udlagt til urørt skov, såfremt det sikres, at der over tid er et areal svarende til det kortlagte, der er lysåbent og kan defineres som hængesæk (7140).

Antallet af ynglevandhuller for stor vandsalamander forøges, hvis de naturgivne forhold giver mulighed derfor. Der vurderes ikke at være modstridende interesser, da udvidelsen ikke foretages på bekostning af en anden naturtype.

Arealerne af kalkoverdrev, (6210), surt overdrev, (6230), og rigkær, (7230), er små og fragmenterede. Arealerne udvides hvis de naturgivne forhold giver mulighed derfor. Der vurderes ikke at være modstridende interesser, da udvidelsen ikke foretages på bekostning af en anden naturtype.

Det prioriteres, at kilder og væld (7220) er lysåbne, hvis en beskyttet tilstand er resultatet af en yngre tilgroning med træer. Der kan derfor være tale om at rydde mindre områder i mindre veludviklet aske- og ellesumpe (91E0).

4. Indsatsprogram

Opfyldelsen af habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivernes krav om gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, som direktiverne omfatter, er en opgave, som strækker sig over flere planperioder. Det er derfor nødvendigt at prioritere indsatsen i den enkelte planperiode, således at det sikres, at Danmark efterlever de EU-retlige forpligtelser, og der kan etableres en sammenhæng mellem indsats og tilgængelige virkemidler.

Den nationale prioritering af indsatsen i 2. planperiode sigter på, at den planlagte og igangsatte indsats i 1. planperiode fastholdes, og der tages hånd om særligt truede naturtyper og arter, samt at der påbegyndes en strategisk indsats for langsigtet at sikre den nødvendige pleje af de lysåbne naturarealer.

Nedenstående retningslinjer for indsatsen er opbygget efter mål- og rammestyringsprincippet, således at den statslige plan fastlægger de krav til indsatsen i planperioden, der er nødvendige for at sikre nationalt besluttede prioriteringer.

Indsats til bedring af vandkvaliteten i overflade- og grundvand gennemføres som led i vandplanlægningen, ligesom reduktion af kvælstofdeposition sker gennem husdyrgodkendelsesloven og generelle tiltag til at mindske luftforureningen, og er således ikke en del af Natura 2000-planens indsatsprogram.

Retningslinjerne er opdelt i generelle retningslinjer, der gælder for alle områder og specifikke retningslinjer for det enkelte Natura 2000-område. Til gennemførelse af planerne stiller staten en række virkemidler til rådighed, ligesom det forudsættes, at kommunerne i mindre omfang bidrager økonomisk.

Områdets fredskovpligtige skovnaturtyper er omfattet af retningslinjer i Natura 2000-planen 2010-15 og videreføres i denne plan.

Generelle retningslinjer

1. Myndighederne tager i deres administration af lovgivningen og deres forvaltning udgangspunkt i målsætningen for det enkelte Natura 2000-område og sikrer dermed en grundlæggende beskyttelse af udpegningsgrundlaget.
2. Der arbejdes for at sikre de lysåbne terrestriske naturtyper en hensigtsmæssig hydrologi, drift og pleje.
3. Der arbejdes for at sikre egnede levesteder for områdets arter.
4. Der arbejdes på at opnå størst mulig naturmæssig robusthed og sammenhæng i områdets natur ved at sikre større driftsenheder af lysåbne naturtyper.
5. Hydrologiprojekter finansieret via landdistriktsprogrammet, igangsatte Life-projekter og udvidelse/sikring af levesteder fra Natura 2000-planen 2010-15 afsluttes.
6. For skovnaturtyper skal sikres en skovnaturtypebevarende drift og pleje. I særlige tilfælde kan permanent ophør af drift (urørt skov) være nødvendig for at opfylde direktivforpligtelsen.
7. Indsatser gennemført i 1. planperiode vedligeholdes, f.eks. ved genrydning af arealer, hvor der tidligere har været gennemført en Natura 2000-indsats.

Områdespecifikke retningslinjer

1. Tilstanden af levestederne for rørhøg forbedres, således at de kortlagte levesteder får en god naturtilstand i overensstemmelse med arternes krav til ynglelokalitet.
2. Der iværksættes en bekæmpelse af invasive arter på naturtypen kalkoverdrev (6210) med fokus på arealer med en forekomst på over 10 %.
3. Kommunen og offentlige lodsejere skal være særlig opmærksomme på plettet rørvagtel, som har en væsentlig forekomst i området (jf. områdets målsætning) og er i tilbagegang.

Det er en fælles opgave for kommuner og offentlige lodsejere at aftale nærmere på hvilke arealer og i hvilke kommuner, den konkrete indsats skal foregå.

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Haraldsgade 53
DK 2100 København Ø
Tlf.: (+45) 72 54 30 00

18

www.nst.dk

Bilag: 6.2. Naturplan Kattehole Mose 2016-21

Udvalg: Klima- og Miljøudvalget 2014-2017

Mødedato: 23. marts 2015 - Kl. 16:30

Adgang: Åben

Bilagsnr: 15182/15

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Forslag til Natura 2000-plan 2016-2021

Kattehale Mose
Natura 2000-område nr. 137,
Habitatområde H121

Kolofon

Titel:

Forslag til Natura 2000-plan 2016-2021
Kattehale Mose
Natura 2000-område nr. 137
Habitatområde H121

År:

2014

ISBN nr.

978-87-7091-832-9

Emneord:

Habitatdirektivet, Miljømålsloven,
Natura 2000-plan.

Dato:

18. december 2014

Udgiver:

Miljøministeriet, Naturstyrelsen

Forsidefoto

Kattehale Mose. Oprensset tørvegrav med Stor
kærguldsmed. Fotograf: Mogens Holmen

Ansvarlig institution:

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
www.naturstyrelsen.dk

Resume:

Forslag til Natura 2000-plan for Kattehale Mose (nr. 137). Natura 2000-planen skal sikre gunstig bevaringsstatus for områdets udpegede arter og naturtyper. Områdets udpegede naturtyper og arter beskrives. Der er foretaget tilstandsvurdering af levesteder og naturtyper, og der fastlægges målsætninger og indsatser for naturtyperne og arterne.

Copyright:

Naturstyrelsen, Miljøministeriet

Sprog:

Dansk

Må citeres med kildeangivelse

Indhold

1. Natura 2000-planlægning	5
1.1 Natura 2000-planen er bindende for myndighederne.....	6
1.2 Naturtilstand og gunstig bevaringsstatus	7
2. Områdebeskrivelse.....	8
2.1 Områdets udpegningsgrundlag.....	9
2.2 Tilstanden for områdets udpegede natur	9
2.2.1 Terrestriske naturtypers arealfordeling og tilstand.....	10
2.2.2 Sønaturtypers tilstand	11
2.2.3 Arts levesteders tilstand.....	12
3. Målsætninger	13
3.1 Overordnet målsætning for Natura 2000-området	13
3.2 Konkrete målsætninger for naturtyper og arter	14
3.3 Modstridende naturinteresser.....	14
4. Indsatsprogram.....	15

Miljøminister Kirsten Brosbøl

En stor indsats for dansk natur

Jeg sender nu forslag til Natura 2000-planer 2016-2021 i offentlig høring. Planerne er en hjørnesten i regeringens ambitiøse Naturplan Danmark, som blev offentliggjort i oktober 2014.

Natura 2000-områderne indeholder nogle af Danmarks største og mest værdifulde naturområder fra Skagens Gren og Det Sydfynske Øhav til Vadehavet og Paradisbakkerne på Bornholm.

Natura 2000-planerne rummer - udover en langsigtet målsætning for hvert eneste af de i alt 252 naturområder - et ambitiøst indsatsprogram for kommunernes og offentlige lodsejeres aktiviteter frem til og med år 2021.

Indsatsen er den hidtil største samlede danske naturindsats og understøtter kommunernes indsats for at skabe Det Grønne Danmarkskort, der er en del af Naturplan Danmark. Dertil kommer, at indsatsen i områderne ikke alene vil gavne naturen, men også vil være med til at gavne vandmiljøet og bidrage til klimaindsatsen.

Med planerne vil regeringen samtidig leve op til Danmarks EU-forpligtelse ved især at have fokus på:

- At konsolidere indsatsen fra den første generation planer, som på grund af forsinkelse har haft en kortere periode til gennemførelse.
- At fortsætte arbejdet med at sikre naturpleje på de arealer, hvor det er nødvendigt for at sikre og forbedre naturtilstanden.
- At tage hul på en indsats for at forbedre naturen gennem etablering af sammenhængende naturarealer.
- At sikre en indsats mod invasive arter og målrettet forbedre levesteder for bl.a. truede ynglefugle.

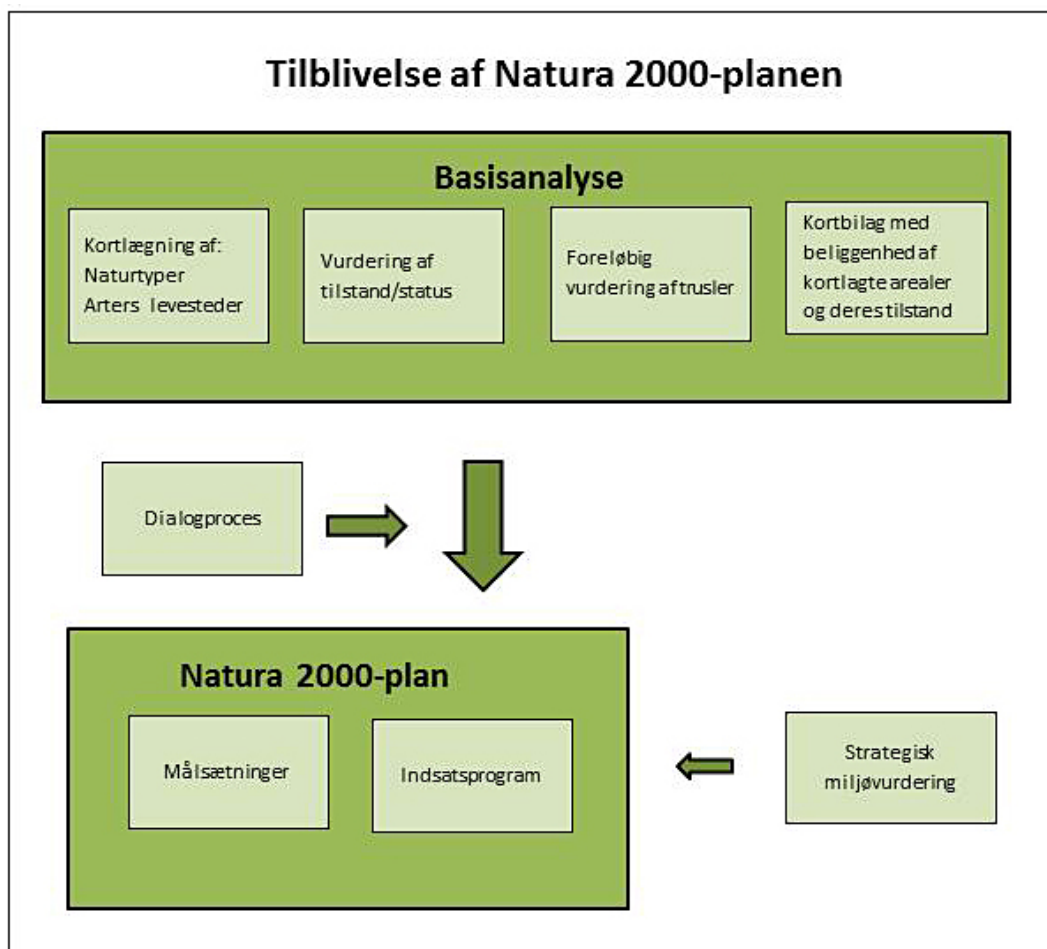
Det er vigtigt, at planerne denne gang kommer til tiden, så de indsats der er nødvendige, og de penge der er afsat, kan komme i arbejde for at sikre og forbedre den danske natur.

Jeg håber, at alle parter vil gå positivt ind i arbejdet med at diskutere planerne i den offentlige høring og ikke mindst i arbejdet med den efterfølgende gennemførelse af planerne.

1. Natura 2000-planlægning

EU's Natura 2000-direktiver (fuglebeskyttelsesdirektivet- og habitatdirektivet) forpligter Danmark til at gøre den nødvendige indsats for at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for en række naturtyper og arter, som på europæisk plan er sjældne, truede eller karakteristiske. Det sker ved at imødegå væsentlige negative påvirkninger og ved at opnå og sikre en god eller gunstig naturtilstand bl.a. gennem hensigtsmæssig forvaltning af de udpegede Natura 2000-områder. Med en målrettet forvaltningsindsats i områderne bidrager Danmark til at sikre den europæiske natur og dens biologiske mangfoldighed.

Med henblik på at fastsætte de langsigtede mål og prioritere den nødvendige indsats udarbejder Naturstyrelsen efter bestemmelserne i miljømålsloven og skovloven en Natura 2000-plan, der dækker hvert af de 252 udpegede beskyttelsesområder. Natura 2000-planen revideres hvert 6. år, dog gælder planlægningen for de skovbevoksede, fredskovpligtige arealer (skovloven) for 12 år. De langsigtede mål gælder for flere planperioder, mens retningslinjerne for indsats revideres i hver planperiode.

Processen i tilblivelsen af en Natura 2000-plan.

Den foreliggende plan afløser i 2016 de gældende Natura 2000-planer 2010-15 efter miljømålsloven, idet indsatsprogrammet for planperioden 2010-15 forudsættes gennemført indenfor den gældende planperiode, mens de dele af planerne, som er udarbejdet efter skovloven gælder fra 2010-21. Denne plan er således 2. generation af Natura 2000-plan for arealer, der ikke er omfattet af skovloven.

På grundlag af erfaringerne med de første Natura 2000-planer reviderede folkettinget i 2013 miljømålsloven med henblik på at sikre en bedre dialog og inddragelse i Natura 2000-planlægningen og i gennemførelsen af planerne. Desuden er der indgået aftale mellem regeringen og Kommunernes Landsforening om, at 2. plangeneration i højere grad skal tage afsæt i mål- og rammestyrelse af kommunernes gennemførelse af planerne. I denne plan kommer det til udtryk i rammerne for planperiodens indsats.

Natura 2000-planen gælder for de arter og naturtyper, der har begrundet udpegningen af det enkelte beskyttelsesområde; men bidrager også til at sikre andre arter og naturtyper, som forekommer i områderne. Natura 2000-planen har fokus på arealrelaterede indsats og rummer ikke indsatskrav vedrørende vandkvalitet, som sikres gennem vandplanlægningen, ligesom der heller ikke stilles konkrete krav til reduktion af kvælstofdeposition, som ligeledes reguleres ad anden vej, ikke mindst gennem husdyrgodkendelsesloven.

1.1 Natura 2000-planen er bindende for myndighederne

Natura 2000-planen er bindende, således at alle myndigheder i deres arealdrift, naturforvaltning eller ved udøvelse af deres beføjelser i henhold til lovgivningen i øvrigt skal lægge Natura 2000-planen til grund. Denne plan vedtages i 2015 og erstatter Natura 2000-plan 2010-15, hvorefter kommunerne udarbejder bindende handleplaner med fokus på opgavefordelingen mellem myndigheder og tidsfølgen for gennemførelsen af indsatsen. Offentlige lodsejere er bundet af planens langsigtede målsætninger og kan vælge at gennemføre disse direkte i egne drifts- og plejeplaner. På områder som f.eks. fiskeloven og vildtforvaltningsloven, hvor staten er myndighed, følges op med nationale strategier.

Natura 2000-planen tilsidesætter ikke øvrig lovgivning, og den indsats, som iværksættes for at sikre planens gennemførelse, skal have de fornødne tilladelser, dispensationer m.v., evt. på grundlag af konsekvensvurderinger. I det omfang, indsatsen entydigt kan defineres som nødvendig for lokalitetens forvaltning, er en konsekvensvurdering efter habitatdirektivet ikke påkrævet, men der kan være andre hensyn efter lovgivningen, der spiller ind. Der er ikke gennemført vurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6.3 af de enkelte planer, idet planer, som direkte er forbundet med eller nødvendige for Natura 2000-områdets forvaltning, heller ikke er omfattet af kravet om screening og evt. konsekvensvurdering. Desuden er der ikke i planen taget stilling til forvaltningsindsatsens lokalisering eller valgte forvaltningsmetoder.

Der er i Natura 2000-planen taget stilling til afvejning mellem modsatrettede naturinteresser i de tilfælde, hvor sådanne allerede på nuværende tidspunkt i planlægningen kan forudses, og hvor en sådan afvejning er forbundet med eller nødvendig for forvaltningen af området. Eventuelle konkrete konsekvenser af denne afvejning vil blive afklaret i forbindelse med gennemførelsen af planen og valg af virkemidler.

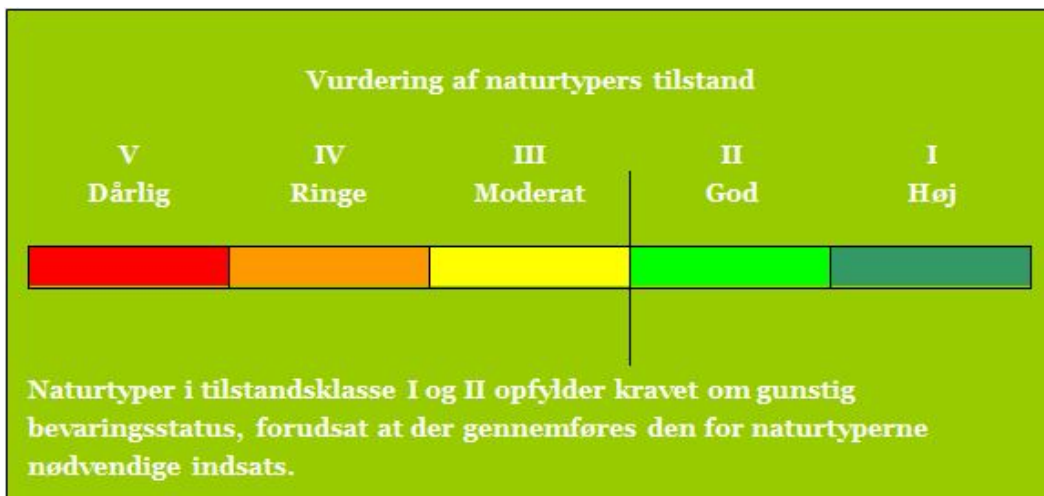
Natura 2000-planens målsætninger er bindende og skal anvendes ved konsekvensvurdering i forbindelse med myndighedsudøvelse, jf. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 (med senere ændringer) om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter og tilsvarende regler om konsekvensvurdering i andre ministeriers lovgivning.

Indsatsprogrammets retningslinjer er ligeledes bindende og danner sammen med målsætningerne for naturen i området grundlag for handleplan, samt eventuel anden prioritering af forvaltningsindsats i området. Retningslinjer for skovbevoksede, fredskovpligtige arealer, der er gældende til og med 2021, er indskrevet i Natura 2000-plan 2009-15 for området.

1.2 Naturtilstand og gunstig bevaringsstatus

Danmark har en forpligtelse til at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, der begrunder udpegningen af de enkelte Natura 2000-områder. Bevaringsstatus er en vurdering af, hvordan naturtypens eller artens tilstand vil være i fremtiden, såfremt der ikke sker ændringer i udnyttelsen, de negative påvirkninger eller forvaltningen i forhold til i dag, og der er således tale om en slags prognose for naturtypernes og arternes udviklingsretning.

Til brug for Natura 2000-planlægningen er der for en række naturtyper og nogle arter udviklet et naturtilstandssystem, der på baggrund af artsammensætning og umiddelbart synlige, forvaltningsbare strukturparametre som f.eks. tilgroning, udtørring og forstyrrelser angiver den aktuelle tilstand for naturtypen eller artens levested, jf. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 815 af 27. juni 2007 med senere revisioner om klassificering og fastsættelse af mål for naturtilstanden i internationale naturbeskyttelsesområder. Tilstanden opgøres på en skala fra I-V, hvor naturtyper eller levesteder i tilstandsklasse I og II med en vedvarende nødvendig drift har gunstig bevaringsstatus, mens der for naturtyper eller arters levesteder i tilstandsklasse III-V typisk skal gennemføres en større indledende forvaltningsindsats, før en vedvarende drift vil være tilstrækkeligt til at sikre arealet på sigt.

Tilstandsklasser for naturtyper

De enkelte parametre i tilstandssystemet gennemgås i basisanalyserne, og det kan heraf ses, hvilke tiltag der kan iværksættes for at sikre eller genoprette naturtyperne eller arternes levesteder.

2. Områdebeskrivelse

Natura 2000-området består af et habitatområde. Mål og indsats for udpegningsgrundlaget for habitatområdet gælder kun for arealer inden for den pågældende udpegning.

Dette Natura 2000-område er specielt udpeget på grundlag af en væsentlig tilstedeværelse af følgende naturtyper og/eller arters levesteder: Hængesæk (7140), skovbevokset tørvemose (91D0) og stor kærguldsmed. Natura 2000-planens målsætninger og indsatsprogram er væsentlige elementer i beskyttelsen af disse og af en generel sikring og forbedring af områdets naturværdier.

Hængesæk med opvækst af birk i 2010. Fotograf: Mogens Holmen.

Natura 2000-området Kattehale Mose ligger i Nordøstsjælland ca. 1 km sydøst for Allerød. Dets samlede areal er ca. 8 ha. Området afgrænses som vist i basisanalysen og på [Naturstyrelsens hjemmeside](#). Natura 2000-området består af Habitatområde nr. H121. På [Naturstyrelsens hjemmeside](#) samt i figuren nedenfor er angivet hvilke naturtyper og arter, der udgør udpegningsgrundlaget for dette område.

Lidt af området, i alt knapt 1 ha, er statsejet (under Miljøministeriet).

Natura 2000-området indgår i et større forløb af moser, gamle ler- og tørvegrave, skov, krat og åbent græsningsland, som strækker sig sydpå fra Allerød mellem Ravnsholt Skov og Sønderoskov.

Kattehale Mose var oprindeligt en lille højmose. Siden blev mosen brugt til tørvegravning. Det meste af den består derfor i dag af gamle tørvegrave med varierende vandstand, hvor der nu er udviklet småsøer og næringsfattige, mere eller mindre flydende bevoksninger med tørvemosser. Desuden er meget af mosen groet til med krat og skov siden tørvegravningen, selvom en del dog er ryddet i de senere år.

I udpegningsgrundlaget for området indgår bl.a. de brunvandede søer og vandhuller i de tidligere tørvegrave. I udpegningen indgår desuden de åbne, mere eller mindre flydende arealer af hængesæk, hvor tørvemosser og andre planter knyttet til næringsfattig, sur bund er vokset hen over tørvegravene. Endelig indgår bl.a. arealer af skovbevokset tørvemose med især birk, der har bredt sig efter tørvegravningen.

Blandt de arter, som området er udpeget for, har det især betydning for stor kærguldsmed, der yngler i nogle af tørvegravene. Desuden findes der stor vandsalamander i form af i hvert fald voksne individer.

Det meste af området er fredet, idet forskellige fredninger omfatter i alt godt 6 ha. indenfor området. Den største og nyeste af fredningerne omfatter desuden arealer videre op omkring Allerød Sø nord for området.

Natura 2000-området ligger i Allerød Kommune og indenfor vandplanområdet vandområdedistrikt Sjælland (hovedvandopland Øresund).

De væsentligste naturforvaltningsmæssige opgaver i området knytter sig til fortsat sikring af pleje på de lysåbne naturarealer.

En mere detaljeret områdebeskrivelse findes i basisanalysen.

2.1 Områdets udpegningsgrundlag

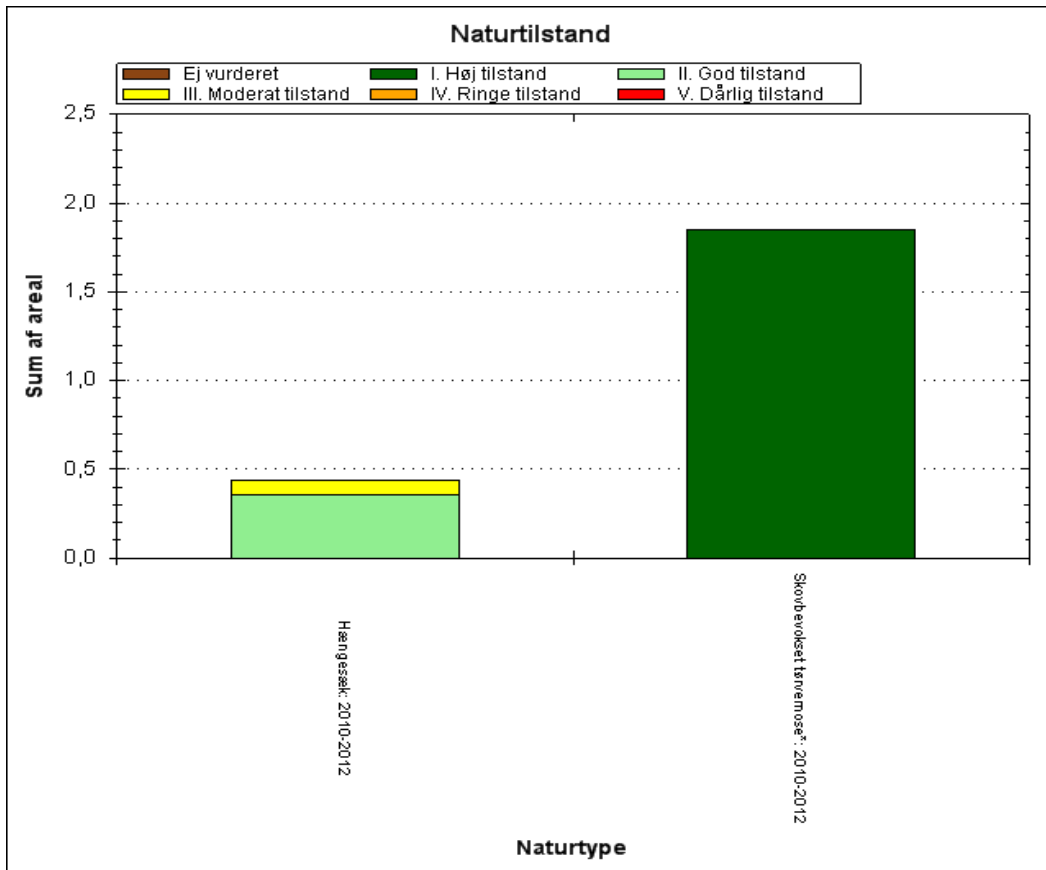
Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 121		
Naturtyper:	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Hængesæk (7140)	Bøg på muld (9130)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	
Arter:	Stor kærguldsmed (1042)	Stor vandsalamander (1166)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

2.2 Tilstanden for områdets udpegede natur

Neden for er vist den vurderede tilstand for de af områdets naturtyper og levesteder for arter, hvor der er udviklet et tilstandsvurderingssystem. Se basisanalysen for beskrivelse af metoder og en mere detaljeret omtale af naturens tilstand i området.

2.2.1 Terrestriske naturtypers arealfordeling og tilstand

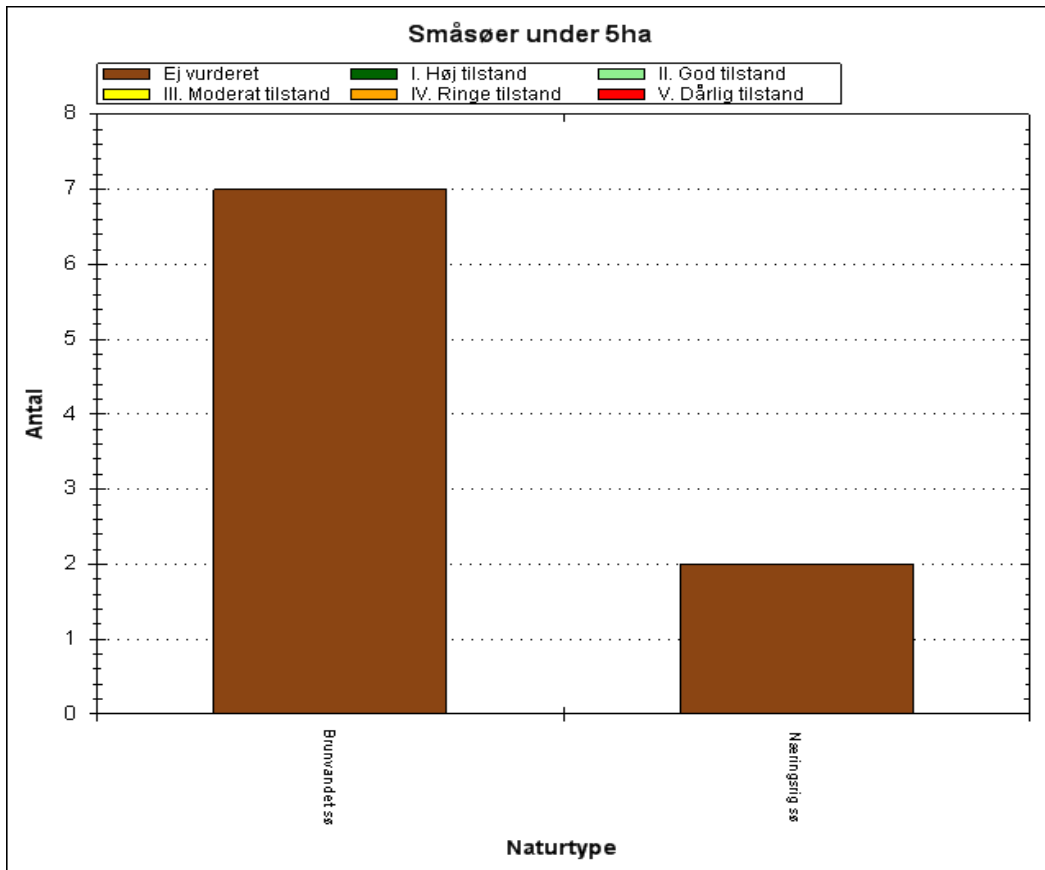

De kortlagte naturtypers areal fordelt på tilstandsklasser ved kortlægningen i 2010-12.

Hængesæk (7140) er den eneste lysåbne naturtype, der er kortlagt i området. Naturtypens arealer er overvejende i god naturtilstand. Artsindeks i alle områdets tre forekomster af naturtypen er moderat bedømt ud fra indholdet af de plantearter, der indgår i vurderingen af denne naturtypes naturtilstand. Strukturindeks er godt alle tre steder, selvom der er en vis påvirkning af tilgroning. En væsentlig andel af hængesækarealet er således ret kraftigt tilgroet med middelhøje urter samt træer og buske. En fortsat tilgroning med især træer og buske vil på sigt kunne hindre opretholdelse af gunstig naturtilstand for naturtypen i området.

Det kortlagte areal af skovbevokset tørvemose har en høj skovtilstand.

2.2.2 Sønaturtypers tilstand

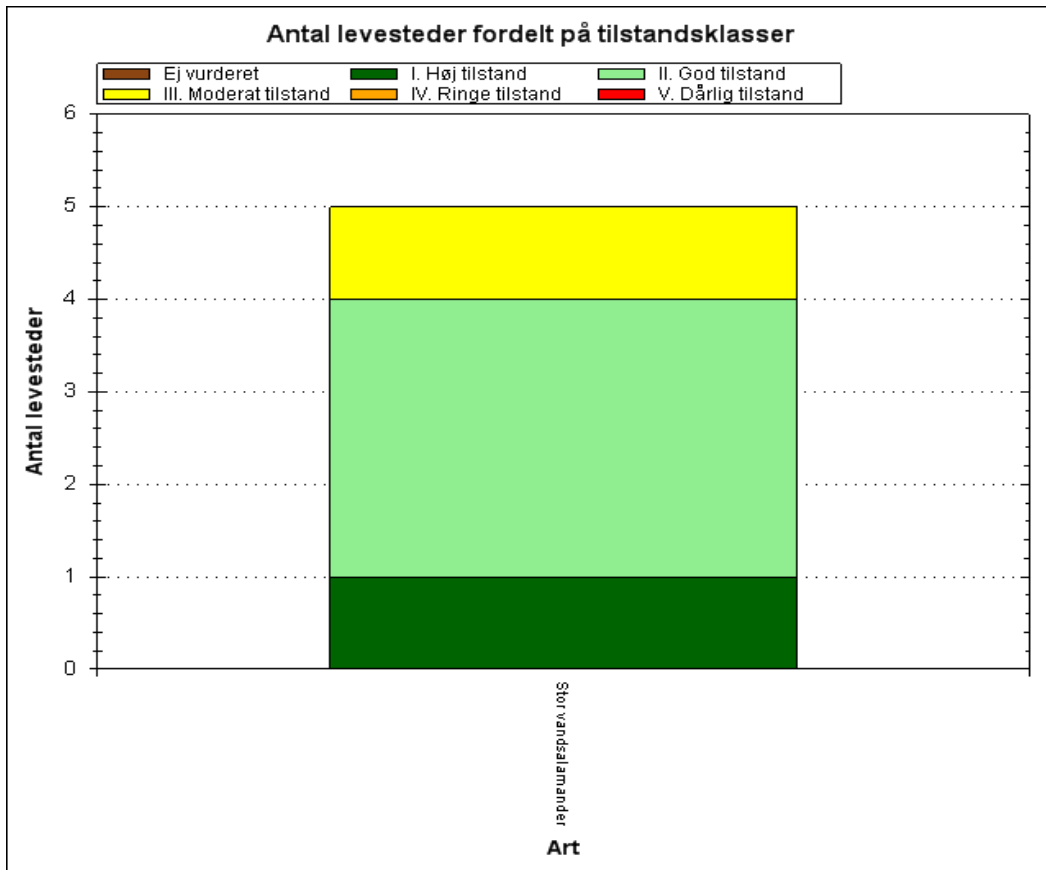

Antal og tilstand af de kortlagte småsøer i området.

Der er i området kortlagt i alt 9 småsøer. Naturtilstanden af småsøernes sø-naturtype er ikke vurderet. Det skyldes, at det er småsøer, hvor naturtypen er registreret i forbindelse med levestedskortlægning for vandhularter. Der er derfor ikke indsamlet de samme strukturparametre om tilstanden som ved den egentlige naturtype-kortlægning af småsøer.

2.2.3 Arts levesteders tilstand

Tilstandsvurdering af områdets kortlagte levesteder.

Som det ses af figuren, har de fleste af de 5 kortlagte, mulige levesteder for stor vandsalamander en god eller høj tilstand som levesteder for arten. Kun et enkelt sted har en moderat tilstand, hvilket hænger sammen med, at dets strukturindeks er moderat. Ud fra de plantearter, der er registreret på levestederne, er det vurderet, at de alle har et godt eller højt artsindeks som levesteder for stor vandsalamander.

De enkelte levesteders tilstand kan ses præsenteret på kort via Naturstyrelsens [MiljøGis](#).

3. Målsætninger

Den **overordnede målsætning** for området angiver det overordnede sigte for, hvordan området skal udvikle sig for såvel at sikre det konkrete områdes integritet som for at bidrage til opnåelse af gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter. Der er i den overordnede målsætning taget højde for områdets naturmæssige potentiale, og for om det rummer forekomster, der er af stor vigtighed nationalt og/eller biogeografisk. En betydning, der er vurderet ud fra:

- Stort areal, levested eller bestand
- Få nationale/biogeografiske forekomster
- Truede naturtyper/arter
- Særligt danske ansvarsnaturtyper/arter.

De **konkrete målsætninger** fastlægger de langsigtede mål for udvikling i areal og tilstand for de enkelte naturtyper og arters levesteder. De konkrete mål tager udgangspunkt i den tilstand, som er vurderet for naturtyper og arters levesteder efter tilstandsvurderingssystemet. Hvor der ikke er udviklet et sådant system skal gunstig bevaringsstatus sikres eller genoprettes på baggrund af den bedst faglige viden.

Målsætningerne rækker udover den enkelte planperiode og beskriver en tilstand, der tager hensyn til potentialet i de lokale naturforhold, og afspejler desuden en afvejning af eventuelt modstridende naturinteresser.

3.1 Overordnet målsætning for Natura 2000-området

Baggrund for den overordnede målsætning:

Kattehale Mose er et mindre Natura 2000-område omgivet af skov. Området rummer hængesæk samt vandhuller, der er leve- og ynglested for stor kærguldsmed og stor vandsalamander. Stor kærguldsmed er en art, der er truet på landsplan.

Det overordnede mål for området er:

At Kattehale Mose bliver et godt levested for stor kærguldsmed og stor vandsalamander. Skov- og lysåbne naturtyper sikres en god-høj naturtilstand. Områdets hængesækarealer er små og isolerede. Derfor søges naturtypens areal om muligt udvidet.

Områdets økologiske integritet sikres i form af en for naturtypernes hensigtsmæssig drift/pleje og hydrologi, en lav næringsstofbelastning og gode sprednings- og etableringsmuligheder.

3.2 Konkrete målsætninger for naturtyper og arter

Naturtyper og arter skal på sigt opnå en gunstig bevaringsstatus.

- For naturtyper og for arters levesteder, der er vurderet til natur/skovtilstandsklasse I eller II er målsætningen, at udviklingen i deres areal og tilstand er stabil eller i fremgang.
- For naturtyper og arters levesteder, der er vurderet til natur/skovtilstandsklasse III-V er målsætningen, at udviklingen i deres natur/skovtilstand er i fremgang, således at der på sigt opnås natur/skovtilstand I-II og gunstig bevaringsstatus, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.
- Det samlede areal af naturtypen/levestedet skal være stabilt eller i fremgang, hvis naturforholdene tillader det.
- For naturtyper uden tilstandsvurderingssystem er målsætningen gunstig bevaringsstatus. Det betyder, at tilstanden og det samlede areal af naturtyperne stabiliseres eller øges.
- For arter uden tilstandsvurderingssystem og for deres levesteder er målsætningen gunstig bevaringsstatus. Det betyder, at tilstanden og det samlede areal af levestederne for de udpegede arter stabiliseres eller øges, således at der er grundlag for tilstrækkelige egnede yngle- og fourageringsområder for arterne.

3.3 Modstridende naturinteresser

En målsætning om gunstig bevaringsstatus for en bestemt naturtype kan indebære en nedprioritering af en anden naturtype eller art, og det er nødvendigt at foretage et valg.

I området ses stedvist en opvækst af træer og buske i den lysåbne naturtype hængesæk (7140). I nogle tilfælde vil disse kunne udvikle sig til skovnaturtyper, men det prioriteres højere at sikre områdets areal og tilstand af lysåben hængesæk. Skovbevoksede tørvemoser (91D0), der er et resultat af en kolonisering af en tidligere ubevokset mosetype som følge af menneskelig påvirkning, kan nedprioriteres til fordel for hængesæk (7140). Så vidt muligt bevares gamle bevoksninger af skovbevokset tørvemose.

4. Indsatsprogram

Opfyldelsen af habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivernes krav om gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, som direktiverne omfatter, er en opgave, som strækker sig over flere planperioder. Det er derfor nødvendigt at prioritere indsatsen i den enkelte planperiode, således at det sikres, at Danmark efterlever de EU-retlige forpligtelser, og der kan etableres en sammenhæng mellem indsats og tilgængelige virkemidler.

Den nationale prioritering af indsatsen i 2. planperiode sigter på, at den planlagte og igangsatte indsats i 1. planperiode fastholdes, og der tages hånd om særligt truede naturtyper og arter, samt at der påbegyndes en strategisk indsats for langsigtet at sikre den nødvendige pleje af de lysåbne naturarealer.

Nedenstående retningslinjer for indsatsen er opbygget efter mål- og rammestyringsprincippet, således at den statslige plan fastlægger de krav til indsatsen i planperioden, der er nødvendige for at sikre nationalt besluttede prioriteringer.

Indsats til bedring af vandkvaliteten i overflade- og grundvand gennemføres som led i vandplanlægningen, ligesom reduktion af kvælstofdeposition sker gennem husdyrgodkendelsesloven og generelle tiltag til at mindske luftforureningen, og er således ikke en del af Natura 2000-planens indsatsprogram.

Retningslinjerne er opdelt i generelle retningslinjer, der gælder for alle områder og specifikke retningslinjer for det enkelte Natura 2000-område. Til gennemførelse af planerne stiller staten en række virkemidler til rådighed, ligesom det forudsættes, at kommunerne i mindre omfang bidrager økonomisk.

Områdets fredskovpligtige skovnaturtyper er omfattet af retningslinjer i Natura 2000-planen 2010-15 og videreføres i denne plan.

Generelle retningslinjer

1. Myndighederne tager i deres administration af lovgivningen og deres forvaltning udgangspunkt i målsætningen for det enkelte Natura 2000-område og sikrer dermed en grundlæggende beskyttelse af udpegningsgrundlaget.
2. Der arbejdes for at sikre de lysåbne terrestriske naturtyper en hensigtsmæssig hydrologi, drift og pleje.
3. Der arbejdes for at sikre egnede levesteder for områdets arter.
4. Der arbejdes på at opnå størst mulig naturmæssig robusthed og sammenhæng i områdets natur ved at sikre større driftsenheder af lysåbne naturtyper.
5. Hydrologiprojekter finansieret via landdistriktsprogrammet, igangsatte Life-projekter og udvidelse/sikring af levesteder fra Natura 2000-planen 2010-15 afsluttes.
6. For skovnaturtyper skal sikres en skovnaturtypebevarende drift og pleje. I særlige tilfælde kan permanent ophør af drift (urørt skov) være nødvendig for at opfylde direktivforpligtelsen.
7. Indsatser gennemført i 1. planperiode vedligeholdes, f.eks. ved genrydning af arealer, hvor der tidligere har været gennemført en Natura 2000-indsats.

Område specifikke retningslinjer

1. Kommunen og offentlige lodsejere skal være særlig opmærksomme på stor kærguldsmed, som har en væsentlig forekomst i området (jf. områdets målsætning) og er i tilbagegang.

Det er en fælles opgave for kommuner og offentlige lodsejere at aftale nærmere på hvilke arealer og i hvilke kommuner, den konkrete indsats skal foregå.

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Haraldsgade 53
DK 2100 København Ø
Tlf.: (+45) 72 54 30 00

18

www.nst.dk

Bilag: 6.3. Udkast til hørings svar

Udvalg: Klima- og Miljøudvalget 2014-2017

Mødedato: 23. marts 2015 - Kl. 16:30

Adgang: Åben

Bilagsnr: 20377/15

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Allerød Kommune

Natur og Miljø

Allerød Rådhus
Bjarkesvej 2
3450 Allerød
Tlf: 48 100 100
kommunen@alleroed.dk
www.alleroed.dk

Åbningstider
Mandag til onsdag 10-14
Torsdag 8-18
Fredag 10-12

Allerød Kommunes høringssvar til følgende Naturplaner:

1: Forslag til Natura 2000-plan 2016-2021 Kattehale Mose, Natura 2000 område 137

2: Forslag til Natura 2000-plan 2016-2021, Øvre Mølleådal, Furesø og Frederikssdal Natura 2000 område 139, Habitatområde H123 og Fuglebeskyttelsesområde F109

Dato: 10-04-2014

Sagsnr. 15/3179

Sagsbehandler:
Ole Dahlqvist Sørensen

Direkte telefon:

Hermed fremsendes Allerød kommunes høringssvar til Statens forslag til 2. generations naturplaner.

Natura 2000-plan for Kattehale Mose

Næsten alle delområder med terrestriske naturtyper er vurderet til at have høj eller god tilstand. En lille del er vurderet til at have moderat tilstand på grund af risiko for tilgroning.

Denne opgørelse er dog lavet i perioden 2010-2012 og vurderes af forvaltningen til fortrinsvis at være en analyse af området FØR Allerød Kommune gennemførte en stor naturplejeindsats i EU-projektet Dragonlife 2012-2014.

I projektet blev der foretaget omfattende rydninger i alle områder under tilgroning samt frigravet små vandflader i tilgroede moser. Det vurderes således, at Allerød Kommune på nuværende tidspunkt opfylder alle udpegede naturtypers naturtilstande som værende af god eller høj tilstand. Arten stor vandsalamander er også vurderet til at have et højt eller godt artsindeks alle steder. Dette forventer kommunen stadig er gældende.

Endelig gøres der i planen opmærksom på stor kærguldsmed som en art, der skal holdes særligt øje med, hvilket Allerød Kommune i høj grad allerede har gjort netop via projektet Dragonlife, der satte fokus på

denne arts levesteder. Allerød kommune følger nu op med en målrettet pleje, der har til formål at bibeholde den opnåede gode tilstand.

Overordnet sigtes der i planen på at indsatser i 1. planperiode fastholdes i 2. planperiode.

Dette tolker Allerød Kommune som, at vi er i mål med opfyldelsen af denne plan, men at der via plejen fastholdes en god tilstand med et passende plejeniveau. Kommunen naturplejer det meste af området og tilpasser løbende indsatsen efter behov for at undgå fornyet tilgroning.

Allerød Kommune kan tilslutte sig naturplanen med ovennævnte kommentarer.

Natura 2000-plan for Øvre Mølleådal, Furesø og Frederikssdal

De fleste naturtyper og arealer er i god eller høj tilstand. Enkelte områder med rigkær, hængesæk og kalkoverdrev er i moderat tilstand. Disse naturtypers areal ønsker staten forbedret og udvidet især med henblik på at skabe økologiske forbindelser.

Allerød kommune er enig i denne vurdering og disse naturtyper indgår derfor i en EU-ansøgning, RigKilde-LIFE, der er et landsdækkende projekt involverende flere Natura 2000 områder og mange kommuner. Kommunerne afventer i øjeblikket svar på denne ansøgning.

Undersøgelser af arterne viser, at stor vandsalamander overvejende har en høj eller god tilstand. En del steder er der vurderet en moderat tilstand. Udvidelse af denne arts levesteder er også en del af RigKilde-LIFE ansøgningen.

Desuden indgår der et par mindre vådområdeprojekt ideer i en projekttid, der planlægges at blive søgt EU midler til i 2015-2016. Kommunens vurdering er, at disse kan blive vigtige trædestene for stor vandsalamander.

Rørhøg er overalt vurderet til at være i en moderat tilstand, men dette vurderes ikke at vedrøre nødvendige indsatser på arealer i Allerød Kommune.

I den tidligere naturplan var mink specifikt nævnt som et problem. Ifølge oplysninger fra medlemmer af Allerød Kommunes Grønne Råd er der siden 2013 fanget 12 mink. Dette vurderer Allerød Kommune indikerer, at mink stadig udgør en trussel for især de ynglende fugle i Natura 2000 området. Allerød Kommune mener, at dette bør præciseres i Naturplanen med tilhørende oplæg til indsatser.

Selve vandløbet indgår ikke i naturhandleplanen, men Allerød Kommune mener, at Hestetangs Å og Vassingerød løbet er vitale bærere af hele områdets natur og sammenhæng. Især fordi mange af naturtyperne nævnt ovenfor ligger i umiddelbar tilknytning til åen.

I Vandrådet for Øresund, som Allerød Kommune hører under, er der i statens pulje til vandløbsrestaureringer ansøgt om et par mindre projekter i Hestetangs Å. Denne ansøgning afventer godkendelse. Disse projekter vil, hvis der opnås bevilling, blive koordineret med RigKilde-LIFE projektet, hvor det er muligt (hvis der ligeledes opnås bevilling

hertil). Allerød kommune forventer her en delvis synergieffekt mellem indsatserne i naturplanen og vandplanen for oplandet til Øresund.

Allerød Kommune kan tilslutte sig naturplanen med ovennævnte kommentarer.

Generelt finansielt forbehold

I hele arbejdet med Statens Natura-2000 planer har finansieringen været baseret på finansiering fra især staten og EU og i mindre omfang fra kommunerne. Allerød Kommune forudsætter således, at de ovenfor nævnte projekter, eller tilsvarende ansøgninger, vil kunne bidrage med ekstern finansiering til Allerød kommunes gennemførelse af nødvendige projekter og tiltag.

Allerød den 10. april 2015

Ole Dahlqvist Sørensen
Natur- og Vandmiljømedarbejder

Niels Erik von Freiesleben
Miljøchef

Bilag: 7.1. Vandhandleplan 1 for 2015

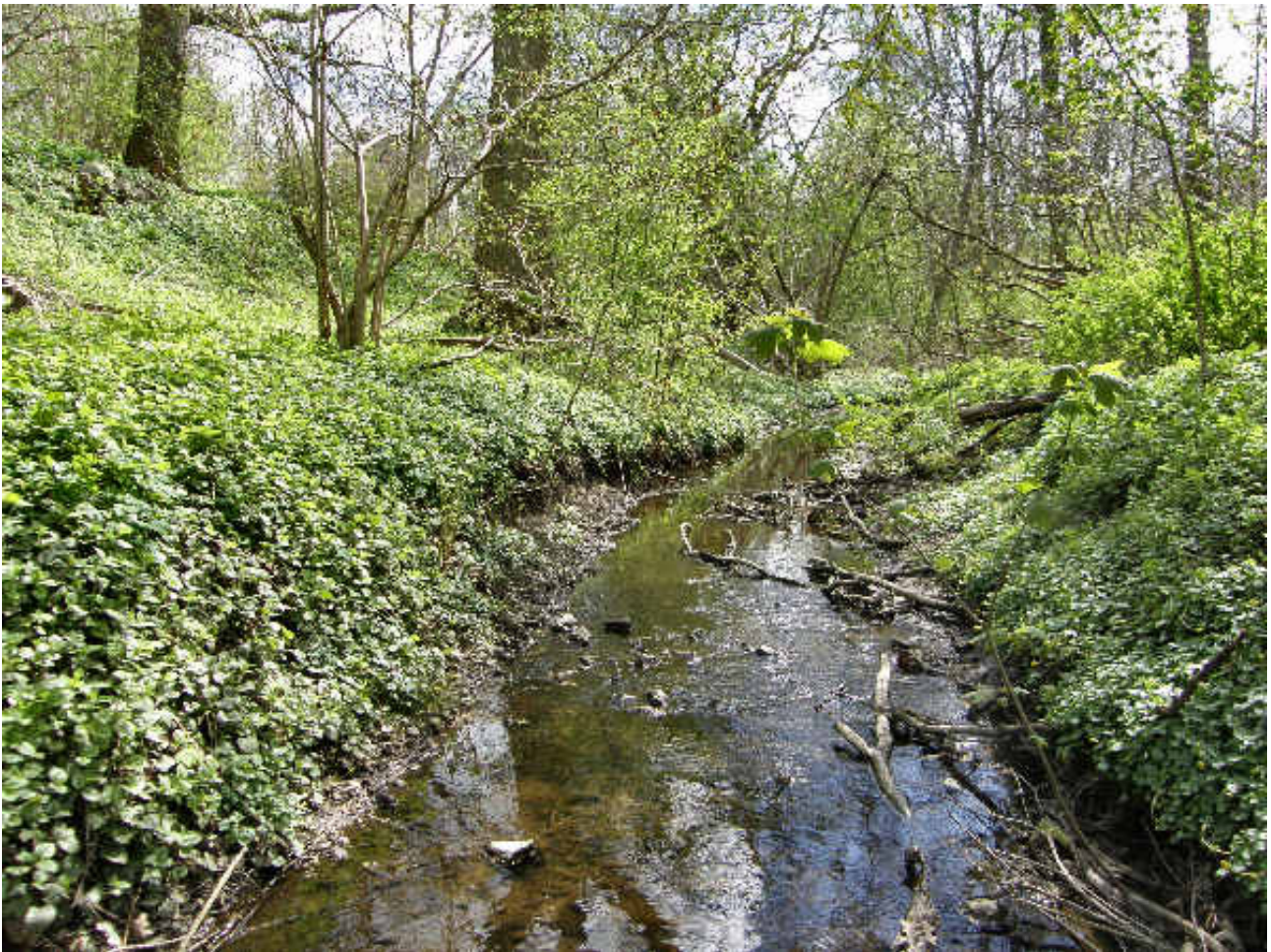
Udvalg: Klima- og Miljøudvalget 2014-2017

Mødedato: 23. marts 2015 - Kl. 16:30

Adgang: Åben

Bilagsnr: 20382/15

Udkast til
Kommunal Vandhandleplan 2015
Allerød Kommune

Udarbejdet februar 2015, Allerød Kommune.

1. Forord

Handleplanen er udarbejdet med hjemmel i bekendtgørelse om kommunalbestyrelsens vandhandleplaner ([Bekendtgørelse nr. 1219 af 15. december 2011](#)), som er udarbejdet i medfør af § 31 a stk. 3 i miljømålsloven. Ifølge bekendtgørelse nr. 1219 om kommunalbestyrelsens vandhandleplaner, skal handleplanen indeholde:

1. Oplysning om kommunens indsats i vandplanperioden, herunder realiseringsrækkefølge og – tidspunkt samt prioritering af den forventede indsats (Bekendtgørelsens §§ 4 og 5)
2. Redegørelse for forholdet til anden relevant planlægning (Bekendtgørelsens § 3)
3. Kortbilag med de foranstaltninger kommunalbestyrelsen igangsætter (Bekendtgørelsens § 4. stk. 2)

Handleplanen må ikke stride imod statslige vandplaner.

Allerød Kommunes vandhandleplan er vedtaget af Allerød Kommunes Byråd den. 30.4.2015. Vandhandleplanens virkemidler er de samme som i statens vandplaner suppleret med fremadrettede indsats der allerede er igangsat i Allerød Kommune især grundet klimatilpasningsprojekter.

Et forslag til kommunal vandhandleplan vil ikke kunne vedtages, hvis andre berørte kommunalbestyrelser eller staten har gjort indsigelse mod handleplanen. Forslaget kan først vedtages, når der er opnået enighed (Miljømålsloven § 31e og d).

For samtlige statslige vandplaner er der foretaget en strategisk miljøvurdering. Hvis handleplanen alene gengiver den statslige vandplans foranstaltninger, er der ikke tale om en ny plan. Er der imidlertid tale om ændringer eller præciseringer i handleplanen i forhold til den statslige vandplan, er planen omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer. Den giver kommunen mulighed for at træffe afgørelse om undtagelser - jf. lovens § 3, stk. 2, og kan finde anvendelse, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Handleplanen vurderes ikke at skulle miljøvurderes i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer (LBK nr. 936, 2009).

Offentlighedsfasen, dialog og aktiviteter

Kommunerne er i sin administration af lovgivningen bundet af de statslige vandplaner. Det følger af miljømålslovens § 3, stk. 2. Kommunens råderum er begrænset i forhold til udarbejdelsen af handleplanen, prioritering af indsatser, tidsplan og vurdering af virkemidler, men vandplanen fastslår, at indsatsen skal gennemføres. Allerød Kommune lægger vægt på, at kommunens borgere, foreninger mv. inddrages i drøftelsen af disse indsatser for at styrke den lokale dialog og inddragelse af lodsejere m.fl. om de indsatser, som skal gennemføres via denne vandhandleplan.

I forbindelse med gennemførelse af Vandhandleplanens tiltag kan lodsejeres arealer, økonomi mv. blive påvirket. Derfor vil Allerød Kommune arbejde på at inddrage lokale borgere i dialog ved planlægningen af gennemførelse af konkrete tiltag. Dette gælder også ved indsats og kontrol med spildevandsudledning fra enkeltejendomme.

2. Indholdsfortegnelse

1. Forord.....	2
2. Indholdsfortegnelse.....	3
3. Sammenfatning.....	4
4. Baggrund for vandhandleplanerne.....	6
5. Sammenfatning af vandplanerne for Allerød Kommune - 2.2 Isefjord og Roskilde Fjord samt 2.3 Øresund	9
6. Vandhandleplanen for Allerød Kommune.....	12
7. Kommunens prioriteringskriterier for indsatser.....	14
8. Indsatser.....	15
9. Prioritering af indsatsen.....	44
10. Forhold til anden planlægning.....	48
Bilag 1 Retningslinjer fra vandplanerne.....	51
Bilag 2 Supplerende retningslinjer fra regionplanerne.....	59
Bilag 3 Tidsplan for spildevandsindsatsen i det åbne land.....	62

3. Sammenfatning

Hovedelementerne i denne vandhandleplan er her opsummeret.

Tidshorisont

1. planperiode løber til udgangen af 2015. Reelt set er der derfor kun 2 måneder efter denne plans endelige godkendelse til at gennemføre indsatserne. Det er naturligvis en umulig opgave og staten har meldt ud at de indsatser der ikke gennemføres i planperioden overføres til den næste planperiode. Derfor forbeholder Allerød Kommune sig ret til som minimum at gennemføre indsatserne over en 5-årig periode som, var den oprindelige tidsplan (dvs. 2009-2015). Dette gælder også for de indsatser, der skal udføres af Forsyningen. Men da Forsyningen har ansvaret for en hel del indsatser, vil dette krav blive med hensyntagen til forsyningens finansielle muligheder. Derfor kan der forekomme enkelte projektudsættelser til efter 2020.

Prioritering og økonomi

Prioriteringen af indsatserne vil afhænge af, hvad der er muligt og logisk at gennemføre i den af kommunen fastsatte tidsperiode. Indsatserne bør desuden koordineres med andre planlagte aktiviteter i kommunen, for at opnå mulige synergieffekter f.eks. bymæssige udvidelser. Endelig tager Allerød kommune forbehold for, at indsatser, hvis udgifter ikke kan dækkes af statslige eller EU-midler som forudsat i forarbejdet til finansiering af vandplanernes indsatser, ikke nødvendigvis gennemføres.

Spildevand

Af indsatser, der allerede er udført, må især nævnes en gennemgang af alle ukloakerede ejendomme. Der er således fuldt overblik over tilstand og eventuelle mangler, der skal følges op på. Forsyningen har tillige i perioden kloakeret flere områder, hvilket også forbedrer rensning mv. af disse ejendommers spildevand.

For at løse problemer med overløb af spildevand til vandløb kræver kommunen nu, at Forsyningen fokuserer på alarmer og målere, de steder, hvor kommunen og forsyningen er bekendt med problemer med overløb. Efter en kvantificering af problemets omfang gennemføres fornuftige tiltag til løsning af problemerne.

Forsyningen er pålagt flere steder at håndtere regnvand og spildevand fra byerne bedre ved store nedbørshændelser ved at etablere de såkaldte first flush bassiner. Dette arbejde er allerede visse steder udført, blandt andet i Rørmosen, Lynges Nord's nye regnvandsbassiner og der er igangsat afkobling af regnvand fra spildevandssystemet i Blovstrød til den planlagte nye bydels regnvandsbassin.

Vandløb

I indeværende planperiode er der krav til indsatser i Kollerød Å. Ved revideringen af vandplanen er flere vandløb kommet til. Virkemidlerne er delvis blevet revideret. Blandt andet er ændret vandløbsvedligehold helt udgået. Undersøgelser udført af kommunen for statslige midler har medført bortfald af tiltag i Kollerød Å. Realisering af disse tiltag forventes ikke at give målopfyldelse, og de økonomiske omkostninger står ikke i rimeligt forhold til effekten (statens vurdering).

Indsatsen for vandløbene fra kommunens side vil de næste år fokusere på ovenstående spildevands tiltag, der kræver indsatser fra forsyningen. Desuden vil der blive fokuseret på risikoen for sommer-

udtørring af vandløb ved en fortsat måling af vandstanden i udvalgte vandløb for at kunne vurdere problemets omfang.

Vådområder til kvælstof og fosfor fjernelse

Det eneste område, der har været i spil i Allerød Kommune, er et fosfor-vådområde på forsvarets arealer ved Sjælsø. Dette projekt er efter statslige finansierede projektundersøgelser nu skrinlagt, da staten ikke kan fravige krav om at forsvaret ikke må anvende arealerne til øvelser efterfølgende. Et krav forsvaret ikke kan opfylde.

Søer

Der er udpeget 5 søer i vandplanerne for Allerød Kommune, hvoraf 4 ikke opfylder målsætningen. Buresø har tilstanden god, Bastrup sø moderat og Sjælsø dårlig. Hertil kommer to mindre søer, Ølmosen og Uggeløse Gravsø.

Indsatser er dog udsat af staten på grund af manglende viden.

Allerød Kommune har dog via 2 EU-projekter undersøgt Sjælsø i projektet Algae Be Gone og Bastrup sø i Projektet Lake Admin.

Sjælsø vurderes stadig at have problemer med tilførsel af næringsstoffer ved store regnskyl på grund af fællessystemet i Blovstrød, samt en økologisk skævt sammensat fiskebestand. Forvaltningen afventer derfor tiltagene fra forsyningen med afkobling af regnvand fra Blovstrøds spildevandssystem for derved at mindske den eksterne belastning af søen. Endvidere vil der fortsat fokuseres på udviklingen i fiskebestanden i søen og eventuelle indsatser i den sammenhæng.

For Bastrup sø vurderes det, at monitoringen bør øges fra statens side, da vi ikke har solide data til at vurdere, om der skal laves en indsats og i så fald hvilken type. Allerød kommune ansøger i øjeblikket om EU-midler til indsatser i Natura 2000 området Øvre Mølleå, hvor Bastrup sø også hører under. Her kan foreslåede mindre indsatser mod ekstern belastning af Bastrup sø med næringsstoffer blive en del af projektet.

I Buresø skal fosforniveauet følges for at sikre, at søen fortsat vil have en god tilstand. Hvis tilstanden forbliver på nuværende niveau har søen opfyldt målsætningen.

Ølmosen og Uggeløse Gravsø har begge en vurderet moderat tilstand, men der er ikke krav om indsatser. Ølmosen vurderes at have en intern belastning med næringsstoffer. For begge søer ventes at generelle tiltag f.eks. enkeltejendommens forbedrede spildevandsrensning, randzoner mv. kan løse de sidste udfordringer, så der på sigt kan ske målopfyldelse.

Grundvand

Kemi:

Staten vurderer, at kommunerne kan varetage grundvandsforekomsternes kemiske tilstand gennem generelle reguleringer og indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse. Der er derfor ikke behov for nye indsatser.

Vandbalance:

Indsatser for at sikre vandforekomsterne af hensyn til især vandløbene er udskudt af Staten på grund af manglende viden. Der er således ikke i vandplanerne specifikke kvantitetskrav til nye vandindvindingstilladelser for at sikre vandbalancen. Dog vil kommunen arbejde for øget grundvandsdan-

nelse gennem reduceret vandforbrug og lokal afledning af regnvand (LAR). Kommunen måler fortsat vandstand i flere af vandløbene i kommunen for at kunne følge problemets omfang.

4. Baggrund for Vandhandleplanerne

Vandplanerne

Den 22. december 2000 trådte EU's vandrammedirektiv i kraft, og direktivet har som sit overordnede mål, at alt vand skal have god tilstand i 2015, og senest ved udgangen af 2027. Derfor skal alle EU-landene gennemføre en målrettet vandplanlægning (vandplaner) for grundvand, vandløb, søer og den kystnære del af havet. Tanken bag vandrammedirektivet er, at alt vand skal forvaltes med en sammenhængende indsats.

For at formålet med vandrammedirektivet opnås, skal staten udarbejde vandplaner for alle vandområder i Danmark. Fra vandplanernes vedtagelse fungerer de som det overordnede administrative grundlag for dansk vandforvaltning.

Forud for vandplanerne udarbejdede amterne basisanalyser for kvaliteten af vandområderne og vandressourcerne samt påvirkninger som resultat af menneskelige aktiviteter. Basisanalysen blev i Danmark delt i to, hvoraf den første del er rapporteret til EU-kommissionen i 2005, mens den anden del blev rapporteret juli 2006. Naturstyrelsen har vurderet, hvilket miljømål det enkelte vandområde skal have og har opsat et indsatsprogram for at opnå målet, hvis ikke det allerede er opfyldt.

Vandplanerne er første skridt i realisering af integreret vandplanlægning i Danmark. Vandplanerne skal sikre at vandet i Danmarks søer, fjorde og åer og grundvand lever op til mål om god økologisk og god kemisk tilstand. Det er kravet i EU's vandrammedirektiv og den danske Miljømålslov – "Lov om miljømål for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder.

I princippet skal miljømålet "god tilstand" være opnået i vandløb, søer, kystvande og grundvandsforekomster inden udgangen af 2015. Vandplanen skal også sikre, at vandområdernes nuværende tilstand ikke forringes.

Vandplanerne er vedtaget og udsendt af miljøminister Kirsten Brosbøl i oktober 2014, [se vandplanerne](#).

Danmark er opdelt i 23 hovedvandoplande, og der er udarbejdet en Vandplan for hvert hovedvandopland. Allerød Kommune er omfattet af vandplaner for to hovedvandoplande:

- Hovedvandopland 2.2, Isefjord og Roskilde Fjord
- Hovedvandopland 2.3. Øresund

De præcise oplysninger om tilstandsvurdering, miljømål og indsatsbehov for vandområder i oplandet til Isefjord og Roskilde Fjord og Øresund kan findes i Miljøministeriets digitale kortværk '[MiljøGIS](#)'.

De statslige vandplaner indeholder bindende tidsfrister for gennemførelse af vandplanernes indsatsprogram.

I implementeringen af Vandrammedirektivet, har staten overfor EU-kommissionen det overordnede ansvar for, at direktivet overholdes. Kommunerne har ansvaret for, at de for kommunerne relevante dele af vandplanerne implementeres via udarbejdelsen af vandhandleplaner.

Vandhandleplanen

Vandplanerne skal følges op af kommunale handleplaner, og disse skal beskrive, hvordan kommunen vil gennemføre den indsats, som fremgår af de statslige vandplaner.

Denne vandhandleplan indeholder beskrivelsen af Allerød Kommunes planer for realiseringen af to statslige vandplaners indsatsprogram.

Vandhandleplanen er det dokument, der oversætter vandplanernes indsatsprogram til planlagte handlinger. Derved forpligter handleplanen kommunen til en konkret handling.

Vandhandleplanen er at betragte som en overordnet plan (eller en metaplan) og skal ikke pege på specifikke projekter/handlinger på ejendomsniveau, men henviser til områder, hvor en indsats er påkrævet.

Krav der er stillet i de to vandplaner, der omfatter Allerød Kommune, skal omsættes i indsatser i 1. planperiode. Disse indsatser er samlet i denne ene handleplan for hele kommunen, da koordinering og tidsmæssig spredning af aktiviteter og økonomiske udgifter til indsatser hænger sammen på tværs af oplande for de to vandplaner.

Den afvigelse, der skal være for vandområdet i forhold til en uforstyrret tilstand må højst være en svag afvigelse.

Kommunernes indsatser skal f.eks. som minimum bringe vandløb til at opnå god økologisk tilstand eller godt økologisk potentiale (se tabel 4).

Virkemidler

Ud fra de opstillede mål, er der i vandplanerne bestemt et indsatskrav og angivet statens virkemiddel efter virkemiddelkataloget¹. Virkemiddelkataloget består af statsligt anbefalede virkemidler, hvor der er udarbejdet cost-benefit-analyser for hvert enkelt virkemiddel. For hvert enkelt virkemiddel gennemgår kataloget en beskrivelse af virkemidlet, forudsætninger, effekt, økonomi samt gennemførelse.

Kommunernes muligheder for at bruge andre virkemidler end dem, der er anbefalet i virkemiddelkataloget, varierer fra indsatsområde til indsatsområde. Vådområder kan ikke erstattes af andre virkemidler, og også på vandløbsområdet ligger virkemidlerne i de fleste tilfælde fast. Kun i relation til spærringer kan kommunen selv vælge, hvordan man vil løse det konkrete problem med manglende passage i vandløbet. For så vidt angår spildevandsindsatsen, indsatsen overfor drikkevandsindvinding og sø-restaurering har kommunerne en vis frihed ved valg af løsninger. Kommunen skal dog dokumentere, at det alternative virkemiddel har samme miljøeffektivitet som de virkemidler, de skal erstatte.

Tidsfrister

Kommunernes forslag til vandhandleplaner skal være udarbejdet senest 6 måneder efter, at vandplanerne er offentliggjort (senest 30. april 2015) og senest 1 år efter skal de vedtages (senest 30.

---

¹ Virkemiddelkatalog. Til brug for vandplanindsatsprogrammer. Version 03 januar 2010. By- og Landskabsstyrelsen – Miljøministeriet (læs mere på www.naturstyrelsen.dk/Vandet/Vandplaner/Om_vandplanerne/Indsats).

oktober 2015). Vandhandleplanerne ligger over kommuneplanen i det danske plan- og reguleringshierarki.

Vand- og naturplanerne har en planperiode på 6 år, mens den kommunale vandhandleplan har en 4-årig planperiode. Første vandplanperiode udløber 22. december 2015.

5. Sammenfatning af vandplanerne for Allerød Kommune - 2.2 Isefjord og Roskilde Fjord samt 2.3 Øresund

Vandplanerne

Vandplanerne indeholder retningslinjer, der har bindende virkning overfor myndighedernes fysiske planlægning og administration herunder i relation til konkrete sager.

Statens vandplaner indeholder desuden en redegørelse for de enkelte vandområder, og de tekniske baggrundsnotater beskriver krævede handlinger.

Statens vandplaner er således opdelt i en plandel og en redegørelsesdel. [Se vandplanerne her](#)

Plandelen er den første del. Her kan du finde beskrivelsen af de miljømål, der skal opfyldes i oplandets vandområder. Det er her – i **indsatsprogrammet** – du finder oversigten over de indsatser, der skal gennemføres for at opfylde målene. Det er alene indsatserne i den første planperiode indtil 2015 der beskrives i denne vandplan. Opfyldelse af miljømål for nogle vandområder er udsat til senere planperioder.

I plandelen kan du også finde de retningslinjer, som myndighederne skal rette sig efter, når de udøver deres virksomhed og administrerer planer, love og bekendtgørelser.

Redegørelsesdelen indeholder afgrænsning og beskrivelse af oplandets vandområder. Det er her, du finder beskrivelser og vurderinger af påvirkninger og tilstand af oplandets vandområder. Det er også her, der er gjort rede for overvejelserne bag de indsatser, der er nødvendige for at opfylde miljømålene.

Indsatsprogrammer

Staten har udarbejdet meget konkrete indsatsprogrammer for de enkelte vandområder.

Allerød Kommune er omfattet af indsatsprogrammer for hovedvandoplandene 2.2 Isefjord og Roskilde Fjord samt 2.3 Øresund.

De indsatser, der skal ske i et vandområder, udtrykkes ved en påvirkning, der skal reduceres.

Under de enkelte påvirkninger er angivet, hvilke virkemidler der skal anvendes til at forbedre miljøtilstanden. Der angives også en forventet effekt af indsatsen samt de samlede årlige omkostninger forbundet med den.

Vandplanens mål i de to hovedvandoplande, der omfatter Allerød Kommune, skal nås ved en kombination af den generelle statslige regulering og den kommunale indsats i specifikke delvandområder. Staten anvender de såkaldte **generelle virkemidler**, som sættes i værk ved lovgivning, bekendtgørelser og støtteordninger. Som eksempel kan nævnes de nye 9-meter randzoner langs vandløb og søer.

Indsatsprogrammet for specifikke vandområder er bindende for kommunerne. Programmet beskriver de **specifikke virkemidler**, som er vurderet mest omkostningseffektive, og som kommunerne anbefales at benytte.

De to indsatsprogrammer som Allerød Kommune skal bidrage til at realisere gennem indsatserne i denne handleplan kan sammenfattes som følger, jf. Vandplan 2.2 s. 30 og Vandplan 2.3 s. 32:

2.2 Isefjord og Roskilde Fjord

1. Diffus påvirkning fra næringsstoffer og pesticider – landbrug mv.

	Omfang af virkemiddel		I hele oplandet	
	I hele oplandet	I Allerød kommune	Kvælstofreduktion (tons/år)	Fosforreduktion (tons/år)
• Generelle virkemidler (staten):	-	-	165	0,2
• Oversvømmelse af ådale mhp. fosforfjernelse	67 ha	-		1,3
• Etablering af vådområder til kvælstoffjernelse	Op til 335 ha	-*	38	

2. Vandindvinding – påvirkning af Overfladevande (vandføring i vandløb)

• Flytning af kildepladser og/eller kompenserende udpumpning	7 mio. m ³	-		
--	-----------------------	---	--	--

3. Fysisk påvirkning af vandløb, søer og marine områder

• Fjernelse af faunaspærringer	12 stk	-		
• Vandløbsrestaurering	17 km	2,3 km		
• Genåbning af rørlagte vandløb	5 km	0,4 km	-	-
• Sørestaurering	1 lokalitet	-		

4. Påvirkninger fra punktkilder

• Renseanlæg – forbedret rensning	1 anlæg	0	0,2	0,05
• Spredt bebyggelse – forbedret spildevandsrensning ( )	ca. 119 ejendomme	****	0,42	0,10
• Regnbetingede udløb –bassiner	34 udløb	2**/**	1	0,37

Tabel 1. Indsatsprogram for vandplan 2.2. Isefjord og Roskilde Fjord

* I samarbejde med oplandskommunerne er de mest velegnede vådområder udvalgt.

** Herudover har Allerød kommune selv vurderet et behov for 7 first flush bassiner for at opfylde baseline.

***Det ene af de to i tabellen regnbetingede udløb fra spildevandssystemet er vurderet allerede opfyldt.

**** Allerød Kommune ventes i planperioden at gennemgå samtlige ejendomme, der har egen spildevandshåndtering se kapitel 8.

2.3 Øresund

1. Diffus påvirkning fra næringsstoffer og pesticider – landbrug mv.

	Omfang af virkemiddel		I hele oplandet	
	I hele oplandet	I Allerød kommune	Kvælstof (tons/år)	Fosfor (tons/år)
• Generelle virkemidler (staten):	-	-	25	0,1
• Oversvømmelse af ådale mhp. fosforfjernelse	4 ha	4,ha	-	0,1
• Etablering af vådområder til kvælstoffjernelse	0 ha	-	0	-

2. Vandindvinding – påvirkning af Overfladevande (vandføring i vandløb)

• Flytning af kildepladser og/eller kompenserende udpumpning	0 mio. m ³	-
--	-----------------------	---

3. Fysisk påvirkning af vandløb, søer og marine områder

•		-
• Fjernelse af faunaspærringer	0 stk	-
• Vandløbsrestaurering	1 km	-
• Genåbning af rørlagte vandløb	3 km	-
• Sørestaurering	0 lokalitet	-

4. Påvirkninger fra punktkilder

• Renseanlæg – forbedret rensning	1 anlæg	-	0,38	0,08
• Spredt bebyggelse – forbedret spildevandsrensning	Ca. 30 ejendomme	**	0,07	0,06
• Regnbetingede udløb –bassiner	17 udløb	0*	0,45	0,17

Tabel 2. Indsatsprogram for vandplan 2.3. Øresund

* Herudover har Allerød Kommune selv vurderet et behov på 7 first flush bassiner for at opfylde baseline, se kapitel 7.

** Allerød Kommune ventes i planperioden at gennemgå samtlige ejendomme, der har egen spildevandshåndtering se kapitel 8.

6. Vandhandleplanen for Allerød Kommune

I denne handleplan kan du se, hvordan Allerød Kommune vil realisere statens vandplaner og indsatsprogrammer inden for kommunens geografiske område på land, og de tilstødende kystvande, som grænser op til hovedvandoplandene.

Der redegøres nærmere for, hvordan vandplanerne for hovedvandoplandene 2.2 Isefjord og Roskilde Fjord samt 2.3 Øresund vil blive realiseret indenfor Allerød Kommunes geografiske område på land

Handleplanens indsatsprogram fastsættes med udgangspunkt i vandplanerne for hovedvandopland 2.2 Isefjord og Roskilde Fjord samt hovedvandopland 2.3 Øresund. Statens indsatsprogram er bindende overfor kommunerne og skal effektueres i 1. planperiode. Indsatsprogrammet er et resumé af de tiltag, der skal til for at leve op til målene i et vandområde og en opskrift på, hvordan det kan ske.

Allerød Kommune skal, i lighed med landets øvrige 97 kommuner, udfærdige en handleplan på baggrund af statens vandplaner. Danmark er inddelt i 23 vandoplande, og staten har udarbejdet en vandplan for hver af dem. Vandplanerne er en helt ny plantype med en seksårig planperiode (2009-2015, 2015-2021 og 2021-2027). De statslige vandplaner erstatter regionplanernes retningslinjer på vandområdet. Denne første kommunale handleplan vil være gældende frem til næste planperiode, der efter miljømålsloven skal indledes senest den 22. december 2015.

Tværkommunale samarbejder og koordinering

Vandplanernes indsatser herunder vandløbsindsatsen går på tværs af kommunegrænser via grundvandsoplande, vandløb, søer og fælles ansvar for slutrecipienternes tilstand, som f.eks. Roskilde Fjord.

Roskilde Fjord - vandoplandssamarbejde (VOS)

Allerød Kommune indgår i Roskilde vandoplandssamarbejde (VOS). I dette samarbejde, der omfatter så godt som alle kommuner i oplandet til Roskilde Fjord, har kommunerne i fællesskab fundet frem til de bedste og mest effektive vådområder og fosfor-ådale (P-ådale), der skal etableres for at opfylde kravene til reduktion af næringsstofbelastning af Roskilde Fjord. Disse er ved at blive undersøgt og etableret. Ingen af disse vådområder eller P-ådale befinder sig i Allerød Kommune, hvorfor Allerød Kommune i dette arbejde har en mere passiv rolle.

Derudover er der en løbende dialog med nabokommuner, som vi deler vandløb med, om koordinering af indsatsen.

Øresund - vandoplandssamarbejde

I oplandet til Øresund indgår Allerød Kommune i lokale samarbejder i oplandet til Sjælsø og i oplandet til Hestetangs Å.

Derudover er der en løbende dialog med nabokommuner, som vi deler vandløb med, om koordinering af indsatsen.

Forudsætninger og forbehold for gennemførelse af vandhandleplanen

Gennemførelsen af vandhandleplanen forudsætter, at de lovmæssige og økonomiske rammer kan gøre indsatsen realiserbar.

De økonomiske rammer fra statens side er delvis usikre, da flere af de puljer af midler til gennemførelse af indsatserne vurderes ikke at være tilstrækkelige på landsplan. Det er således uklart, om der er midler til gennemførelse af alle tiltænkte indsatser, og om de tidsmæssigt kan nås på baggrund af planens korte tidsforløb. Allerød Kommune forbeholder sig derfor muligheden for at alle indsatser ikke kan gennemføres, hvis bl.a. det økonomiske grundlag ikke foreligger.

Love som er knyttet til sektorer kan medføre ændringer eller forhindre gennemførelse af tiltag. Herunder kan nævnes, at indsatser i vandløb bl.a. skal vurderes efter naturbeskyttelsesloven. Dette kan medføre interessekonflikter, hvor en evt. indsats må ændres eller revurderes.

Det bemærkes, at en endelig realisering og tidspunktet for indsatsen på vandløbsområdet er betinget af, at der opnås statsligt tilsagn om finansiering fra de til formålet oprettede projektpuljer.

Denne vandhandleplan beskriver den planmæssige udmøntning af indsatserne i vandplanernes første planperiode. Oprindeligt var det meningen at der skulle være en årrække til gennemførelse af indsatserne, men pga. forsinkelse af udarbejdelse af vandplanerne dækker tidsperioden for gennemførelse af indsatserne i 1. planperiode nu kun oktober til og med december 2015. Af planlægningsmæssige og lovmæssige årsager er dette en umulig tidshorisont at gennemføre alle disse tiltag. Staten har meldt ud at de indsatser der ikke gennemføres i planperioden overføres til de næste planperioder. Allerød Kommune forbeholder sig således ret til at sætte en 5-årig tidshorisont som minimum for gennemførelse af indsatser, altså i perioden 2016-2020. Dette gælder også for de indsatser, der skal udføres af Forsyningen. Men da Forsyningen har ansvaret for en hel del indsatser, især med etablering af såkaldte first flush bassiner, vil dette krav blive med hensyntagen til forsyningens finansielle muligheder. Derfor kan der forekomme enkelte projektudsættelser til efter 2020. Der vil således blive et overlap med indsatser i vandplanperiode 2 og måske 3.

7. Kommunens prioriteringskriterier for indsatser

I dette afsnit beskrives den prioritering af indsatser, der er valgt for at opfylde vandplanens mål.

Allerød Kommune har prioriteret indsatsen ud fra følgende retningslinjer.

Prioriteringskriterier
<ol style="list-style-type: none">
1. Synergi med allerede planlagte aktiviteter
2. Spildevandsbelastede vandløb
3. Hydraulisk belastede vandløb - minimering af hydrauliske konsekvenser
4. Fordeling af investeringer ligeligt over årene
5. Synergi til Natura2000-planer
6. Synergi med klimatilpasning
7. Synergi med lokale ønsker til relaterede projekter eller projektløsninger
8. Samarbejde med andre kommuner

Tabel 3: Prioriteringskriterier for indsatsprogrammet

Prioriteringen har ført til den realiseringsrækkefølge der fremgår af tabel 10 og 11.

I forhold til indsatser på vandløbsområdet har Allerød Kommune i 2013 iværksat og afsluttet forundersøgelser i Kollerød Å.

Endelig valg af detaljløsninger inden for de enkelte sektorer afhænger af sektorlovgivning, de lokale forhold, detailprojektering og forhandlinger med offentligheden, andre forvaltninger mm.

Endeligt valg af virkemiddel vil foreligge herefter.

8. Indsatser

Regeringen har truffet beslutning om, at der skal gennemføres en generel indsats til nedbringelse af udledningerne af kvælstof og fosfor til vandmiljøet. Reduktionen skal opnås ved anvendelse af generelle virkemidler, herunder bl.a. dyrkningsrestriktioner og etablering af randzoner.

Yderligere skal der ske en reduktion af kvælstof- og fosforudledningerne ved etablering af kvælstof- og fosforvådområder. Disse vådområder skal etableres af kommunerne.

Endelig er kommunen også ansvarlig for at gennemføre vandløbsindsatsen, spildevandsindsatsen, indsatsen overfor vandindvindinger og sørestaurering.

Implementeringen af vandplanernes indsatsprogram betyder, at der i Allerød Kommune skal ske nye tiltag på flere af indsatsområderne nævnt ovenfor.

Dette kapitel 8 indeholder en detaljeret forklaring af de forventede indsatser på de forskellige områder i Allerød Kommune.

Nogle af de beskrevne indsatser i nærværende handleplan indgår ikke i denne vandplanperiodes statslige krav, men forventes at skulle gennemføres i henhold til forudsætninger, som fremgår af baseline-analyser forud for planperiode 1 for at opnå målopfyldelse.

Årsagen til, at disse indsatser også er medtaget i denne vandhandleplan, er at indsatserne foregår i Allerød Kommune i regi af igangværende projekter, der enten er planlagt, under gennemførelse eller allerede afsluttet. Disse indsatser koordineres derfor med de i vandplanerne stillede krav til indsatser.

Overfladevand- vandløb og søer

Allerød er beliggende i toppen af vandløbssystemet. Dette gælder for alle vandløb i kommunen. Der er således kun en relation med andre kommuner nedstrøms eller som grænsevandløb. Allerød Kommune indgår i en række samarbejder med nabokommuner og nedstrøms beliggende kommuner for at kunne koordinere vandhandleplanindsatserne.

Vandløb

Det overordnede mål med den nye vandplanlægning i Danmark er, at alt vand - grundvand, vandløb, søer og den kystnære del af havet - skal have mindst ”god tilstand” eller ”godt potentiale” i år 2015.

Allerød Kommunes indsats skal derfor som minimum bringe målsatte vandløb til at opnå god økologisk tilstand eller godt økologisk potentiale, svarende til faunaklasserne (Dansk Vandløbsfaunaindeks) i tabel 4.

Der er i vandplanen følgende virkemidler på vandløbsområdet:

- Frilægning af rørlagt vandløb
- Fjernelse af spærring/sikring af kontinuitet
- Vandløbsregulering/restaurering (udlægning af grus og sten mm.)

Målsatte Vandløb	Miljømål Økologisk tilstand	Mål for Faunaklasse/DVFI
Normale	Høj tilstand	7
	God tilstand	6
		5
'Blødbund'	God tilstand	4
Stærkt modificerede	Godt potentiale	5
Kunstige	Godt potentiale	6
		5
		4

Tabel 4: Inndeling af målsatte vandløb iht. økologiske kvalitetsklasser på baggrund af DVFI

De målsatte vandløb er alle omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Beskyttelsen af udpegede § 3-vandløb indebærer, at der ikke uden dispensation fra Naturbeskyttelsesloven må foretages ændringer i tilstanden af disse ud over sædvanlig vedligeholdelse.

I følgende afsnit beskrives vandløb, som er målsat, omfattet af statens vandplaner og dermed udpeget i indeværende planperiode.

På trods af udpegning er der, i denne planperiode, ikke krav til iværksættelse af tiltag i alle vandløbene. Iværksættelse af tiltag gennemføres efter almindelig administration efter vandløbsloven og herefter ved revision af vandløbsregulativer for de offentlige vandløb. Regulativrevision forventes gennemført løbende indenfor en periode på højst 5 år.

I Allerød Kommune er 12 vandløb målsat og dermed omfattet af statens vandplaner i alt ca. 26 km vandløb. Vandløbene omfatter Kollerød Å, Lyng Å, Kedelsø-Langsø Å, Hestetangs Å, Vassingørødløbet, Buresørenden, Damvad Å, Drabæk, Ellebæk, Degnebækken, Kajerød Å og Donse Å. Der er imidlertid kun krav om tiltag i Kollerød Å i indeværende første planperiode. Vandløbsstrækningen i Kollerød Å, der i denne planperiode er behov for at iværksætte tiltag i, udgør i alt ca. 2885 meter.

Vandløb	Målsætning/DVFI-krav	Nuværende tilstands-klasse/DVFI. Oplysninger hentet fra statens MiljøGIS 2014, dog med undtagelse, se tabeltekst*	Virkemiddel	Grænse-Vandløb	Prioritering
Kollerød Å Delstrækninger					
1	5	Ukendt	Fritlægning af rørledning	Ja/Hillerød Kommune	1
2	5	2			
3	5	3			
4	5	Ukendt	Restaurering		2
5	5	2			
6	5	4			
Kedelsø-Langso Å Delstrækninger					
1	5	4			
2	5	2			
3	5	4			
Hestetangs Å Delstrækninger				Ja/Egedal Kommune	-
1	5	4			
2	6	6			
Vassingerødløbet Delstrækning					-
1	5	Ukendt			
2	5	5			
3	5	4			
Buresørenden Delstrækning				Ja/Frederikssund Kommune	-
1	5	3			
2	5 (godt økologisk potentiale)	Ukendt			
3	5	3			
Lynge Å Delstrækning				Ja/Hillerød Kommune	-
1	5	5			
2	5	4			
Kajerød Å	5	Ukendt		Ja/Rudersdal	-
Drabæk	5	*4			
Ellebæk	5	*4			
Degnebæk	5	*4		Ja/Hørsholm	-
Donse Å Delstrækning					-
1	5	3			
2	5	5			
Damvad Å	5	5			-

Tabel 5: Vandløb omfattet af Statslige vandplaner beliggende i Allerød Kommune (2009-2015). Tabellen indeholder en oversigt over vandløbenes målsætning, nuværende tilstand, behov for tiltag og beskrivelse af virkemiddel hvis målsætning ikke er undtaget og udskudt til en senere planperiode

Faunaklasser: DVFI 7 = Høj økologisk tilstand; DVFI 5 og 6 = God økologisk tilstand; DVFI 4 = Moderat økologisk tilstand; DVFI 3 = Ringe økologisk tilstand; DVFI 1 og 2 = Dårlig økologisk tilstand.

*Allerød Kommune har i 2014 undersøgt tilstanden i Drabæk, Ellebæk og Degnebæk. Resultatet af undersøgelsen viste DVFI-værdier på 4 for vandløbene.

Kollerød Å

I vandplan for Isefjord og Roskilde Fjord er der stillet krav til Kollerød Å om opfyldelse af målsætning i indeværende første planperiode. Det er imidlertid ukendt om tilstandsklassen nås ved udgangen af 2015. Målsætningen bedømmes ved en fauna-undersøgelse og ved en undersøgelse af vandløbets fysiske forhold.

Kollerød Å er et naturligt vandløb beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 og fremgår således af historiske kort. Vandløbet har fast bund og forholdsvis gode faldforhold på strækningen der danner grænsevandløb med Hillerød Kommune. På den øvre strækning i Allerød Kommune er der en delstrækning med blød bund. På trods af forholdsvis gode fysiske forhold i vandløbet lever vandløbet ikke op til sin målsætning. I forbindelse med en faunaundersøgelse i 2013 iværksat i forbindelse med gennemførelse af forundersøgelser i Kollerød Å iht. realisering af statens vandplan 1, blev der på 4 stationer registreret DVFI værdier på 2, 2, 4, 3 listet fra station beliggende ved Lillerød Renseanlæg og nedefter. Ved sammenligning af faunaundersøgelser fra tidligere år spores ingen forbedring af vandløbet på den øvre strækning. Årsagen til manglende mål opfyldelse skyldes den organiske belastning af vandløbet pga. urensset spildevand ved overløb fra Lillerød Renseanlæg, jf. forundersøgelse og faunaundersøgelse m.fl.. Vandløbet skal leve op til målsætningen, faunaklasse DVFI 5, og dermed have en god økologisk tilstand. Målsætningen forventes at nås igennem 2 virkemidler: restaureringsprojekter og åbning af rørlagt strækning under Vejs Ende og forlængelsen af Hillerød-motorvejen (se figur 1 og 2 der viser to kortudsnit over vandløbsdelstrækninger og virkemiddel).

I 2011 gennemførte Allerød Kommune i samarbejde med Hillerød Kommune og Ølsted Frederiksværk Sportsfiskerforening udlæg af gydegrus på strækningen mellem Kollerødvej og Hillerødvej. Tiltag blev iværksat efter der igennem flere år ikke har været registreret gydende fisk i vandløbet på trods af gode fysiske forhold. I henhold til målsætning som fremgår af tidligere regionplan skal Kollerød Å have tilstrækkelige gode fysiske og kemiske forhold således at vandløbet også er gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk. Denne målsætning indikeres af 50-100 stk. yngel pr 100 m².

På trods af seneste tiltag i 2011, viser den seneste optælling af gydegravninger, gennemført af Ølsted Frederiksværk Sportsfiskerforening i 2014, at der fortsat ikke er yngleaktivitet i øvre Kollerød Å. Det bemærkes at optællingen viser en fremgang i yngleaktiviteten på strækningen nedstrøms st. 3100 beliggende nedstrøms Kollerød Bro. Den tilsvarende manglende fremgang på den øvre delstrækning tilskrives en væsentlig påvirkning af urensset spildevand, der ledes ud i Kollerød Å ved overløb fra Lillerød Renseanlæg.

Krav om tiltag iht. statens vandplan for Isefjord og Roskilde Fjord:

1. Restaurering skal iværksættes på Kollerød Å i alt 2.428 meter hvoraf 790 meter er grænsevandløb med Hillerød Kommune.
2. Genåbning af rørlagt strækning under Vejs Ende og forlængelsen af Hillerød-motorvejen. De rørlagte strækninger udgør 430 meter, hvoraf 104 meter danner grænsevandløb med Hillerød Kommune.

Allerød Kommune har på baggrund af tidligere fremsendte vandplaner, der pga. manglende høringsfrister blev annulleret, iværksat og afsluttet forundersøgelser i Kollerød Å.

Forundersøgelser i Kollerød Å har imidlertid vist at tiltag om frilægning af vandløbet og restaurering er uforholdsmæssigt dyrt. Forundersøgelsen påpeger endvidere at Kollerød Å er påvirket af urensset spildevand ved overløb fra Lillerød Renseanlæg og iværksættelse af tiltag iht. virkemiddelkataloget alene, ikke forventes at skabe sikkerhed for at vandløbet opfylder sit miljømål om god økologisk tilstand.

Forventning om opfyldelse af miljømål ved iværksættelse af krav fremsat i indeværende planperiode forudsætter at Lillerød Renseanlæg opfylder sine krav iht. baseline og ikke forhindrer målopfyldelsen i Kollerød Å.

Allerød og Hillerød kommuner er i øjeblikket i kontakt med Naturstyrelsen angående hvordan kommunerne skal forholde sig til, at forundersøgelsen viste, at det er usandsynligt, at der opnås målopfyldelse med de indsatser, der er udpeget for Kollerød Å i vandplanen for første planperiode. Vurderingen fra Naturstyrelsen er ikke modtaget før forslag til vandhandleplanen sendes til politisk behandling. Kommunerne tager i forslaget til vandhandleplanen udgangspunkt i de vedtagne vandplaners indsatsprogram, men vurderer imidlertid at kommunerne har gennemført sine forpligtigelser i forhold til krav i vandløb i overensstemmelse med vandplanerne. For opfyldelse af miljømål i Kollerød Å er der imidlertid behov for at reducere regnvandsudløb og spildevandsoverløb fra Lillerød Rensningsanlæg.

Kedelsø-Langsø Å

I vandplan for Isefjord og Roskilde Fjord er Kedelsø-Langsø Å omfattet, og der er krav om opfyldelse af faunaklasse, DVFI 5. Vandløbets nuværende tilstand lever ikke op til sin målsætning. Der er imidlertid ikke krav om tiltag i denne planperiode og tiltag udskydes til en senere planperiode. Begrundelse for udskydelse af målsætning og iværksættelse af tiltag skyldes manglende faglig viden og forventning om uforholdsmæssig store omkostninger.

I henhold til vandplanen har vandløbet i dag tilstandsklassen DVFI 4 'moderat økologisk tilstand' og på en kortere strækning nedstrøms den tidligere Uggeløse Losseplads er tilstanden dårlig, fauna-klasse DVFI 2.

Kedelsø-Langsø Å er et naturligt vandløb, beliggende i en ådal, beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 og fremgår således af historiske kort. Vandløbet har imidlertid tidligere gennemløbet to søer i ådalen hvorfor delstrækninger bærer præg af stillestående vand, ringe faldforhold, blød bund og manglende vækst af vandløbsplanter som følge af et modificeret vandløbssystem.

Kedelsø-Langsø Å vurderes endvidere at være påvirket af perkolat fra Uggeløse Losseplads og Uggeløse fyldplads. Perkolat ledes via drænvand, der ledes fra etablerede drængrøfter fra tildækkede affaldsdepoter.

Endelig er der uafklarede forhold mht. rørunderføringen under Krogenlundvej. Hvad der skal ske med denne og de hydrauliske konsekvenser heraf vil indgå i igangværende undersøgelser og opmåling iværksat af Allerød Kommune, der skal afdække valg af indsatser og konsekvenser af disse på vandløbet og på omgivende arealer.

Der er ikke krav om tiltag på vandløbsstrækningen.

Hestetangs Å

I vandplan for Øresund er Hestetangs Å omfattet på hele sin strækning fra Bastrup Sø til Fure Sø, og der er krav om opfyldelse af faunaklasse, DVFI 5 og 6 på de første 1360 meter henholdsvis 1560

meter. Vandløbets nuværende tilstand lever ikke op til sin målsætning på den første strækning. Der er imidlertid ikke krav om tiltag i denne planperiode og miljømål er ikke udskudt til en senere planperiode.

Allerød Kommune har i samarbejde med Egedal og Furesø Kommuner siden 2008 etableret et fælles kommunalt samarbejde, der omfatter en skærpet og selektiv vedligeholdelse af Hestetangs Å. Samarbejdet vurderes at have resulteret i bedre fysiske forhold i vandløbet og har betydet en større udgift til vedligeholdelse af vandløbet, og ses som en konsekvens af udpegning af Natura-2000 området og Naturstyrelsens genskabelse af Klevads Mose i øvre Mølle ådal.

På den nedre strækning, nedstrøms Klevads Mose hvor der er gode faldforhold, er der i indeværende planperiode opfyldelse af målsætning DVFI 6.

I Allerød Kommune danner den udpegede strækning grænsevandløb med Egedal Kommune.

Der er ikke krav om tiltag på vandløbsstrækningen.

Vassingerødløbet

I vandplan for Øresund er Vassingerødløbet omfattet på den nedre halvdel af vandløbet med målsætning DVFI 5. Vassingerødløbet er primært rørlagt på den øvre halvdel af vandløbet hvor den gennemløber industriområdet ved Vassingerød. I vandplanen er nederste strækning af Vassingerødløbet, beliggende syd for Slangerupvej og frem til udløbet i Hestetangs Å, udpeget. På denne vandløbsstrækning er vandløbet fritløbende og gennemløber statens skovarealer og privat skovlodder igennem Terkelskov.

På den øverste åbne delstrækning, ca. 0,8 km, er den nuværende tilstand ukendt pga. manglende faglig viden. Der er imidlertid ikke krav om tiltag på delstrækningen og delstrækningen er ikke omfattet af undtagelse.

Den mellemste delstrækning, ca. 0,9 km, lever i dag op til sin målsætning og der er derfor ingen krav om tiltag på strækningen.

Den nederste delstrækning, ca. 0,25 km, beliggende umiddelbart inden udløb i Hestetangs Å, vurderes at have tilstandsklasse DVFI 4. På denne kortere delstrækning er der ikke krav om tiltag i indeværende planperiode og ikke udsættelse af opfyldelse af målsætning.

Der er ikke krav om tiltag i Vassingerødløbet.

Der vil dog blive set på enkelte små spærringer for at vurdere små restaureringer i vandløbet.

Lyng Å

I vandplan for Isefjord og Roskilde Fjord er Lyng Å omfattet på 2/3 af sin længde i alt ca. 5,5 km fra st. 1450 til udløbet i Kollerød Å st. 7028 og med krav om faunaklasse DVFI 5.

Vandløbets nuværende tilstand lever ikke op til sin målsætning på den nederste delstrækning, hvor delstrækningens nuværende tilstand er faunaklasse DVFI 4. Der er imidlertid ikke krav om tiltag i denne planperiode.

Tilstanden i Lyng Å er meget forskellig ned igennem vandløbet, fra den øverste delstrækning, der ikke er omfattet af statens vandplaner, til den nederste delstrækning omfattet af vandplanen. Dette skyldes delvis manglende vandføring i sommerperioden i den øvre del af åen efter nedlukning af Lyng Renseanlæg. Lyng Å er endvidere påvirket af vandindvinding i oplandet.

Der er således målopfyldelse på en kort vandløbsstrækning beliggende umiddelbart opstrøms og nedstrøms Kollerød Bygade.

Der er samlet set ikke krav om tiltag på vandløbsstrækningen i indeværende planperiode og målopfyldelse udskydes til en senere planperiode. Begrundelse for udskydelse af målsætning skyldes manglende faglig viden.

Allerød Kommune har i 2014 gennemført et projekt i samarbejde med bl.a. KU-Science, Cowi og Forsyningen om håndtering af regnvand fra Lyng by's nordlige del. Projektet opfylder krav til regnvandsoverløb til Lyng Å, som angivet på kortet side 31, med et volumenkrav på 720 m³.

Ved Lyng Rensningsanlæg er der anlagt yderligere bassiner, der opfylder dele af bassinkravene i denne vandhandleplan. På længere sigt vil yderligere dele af bassinkravene ved Kedelsø-Langesø Å for regnvandsbassiner blive indirekte opfyldt ved at der afkobles regnvand fra spildevandssystemet så det ikke føres over vandskel. Planen er at afkoble to større veje og Lyng skoles arealer og lede dette regnvand til Lyng Å i stedet for at sende det i spildevandssystemet.

Dette forventes at tilføre mere vand til Lyng Å, men på en afbalanceret måde (max 1-2 l/sek.). Dette kan medvirke til at mindske perioder med for lidt vand i den nedre del af Lyng Å. Derudover er det hensigten, ved etablering af vådområder mv. på især kommunale arealer, at forsøge at ændre den hydrauliske afledning, så udtørring af vandløbet yderligere minimeres.

For at dokumentere effekten af projektets effekt på hydraulikken er der opsat to flowmålere, der over de kommende år vil måle på vandspejlet to kritiske steder i vandløbet.

Udover dette vil projektet også medføre en stor forbedring af vandkvaliteten i Lyng Å.

Buresørenden

I vandplan for Isefjord og Roskilde Fjord er Buresørenden omfattet på hele sin strækning fra sit udspring i Buresø til udløbet i Kedelsø-Langsø Å, i alt 929 meter og med krav om faunaklasse DVFI 5. Vandløbets nuværende tilstand på den åbne strækning lever ikke op til sin målsætning, hvor nuværende tilstand er vurderet at være faunaklasse, DVFI 3. Den mellemste delstrækning er rørlagt og kan ikke vurderes. Der er imidlertid ikke krav om tiltag i denne planperiode.

Iværksættelse af indsatser udskydes til en senere planperiode, og senest med målopfyldelse i 2027 idet effekt af indsatskrav i vandløbet, i indeværende planperiode, vurderes, at være baseret på utilstrækkelig faglig viden til at indsatsen kan vurderes.

På den rørlagte strækning er tilstanden ukendt, men vurderes at have et godt økologisk potentiale. Denne vurdering skal verificeres ved en konkret vurdering, men vurderingen støttes af, at Buresørenden udspringer af den ren-vandede Buresø.

Der er derfor ikke krav om tiltag i Buresørenden i indeværende planperiode.

Kajerød Å

Kajerød Å er omfattet af vandplan for Øresund og udpeget med målsætning, DVFI 5. Vandløbet er et tilløb til Sjælsø og danner på den største del af vandløbsstrækningen grænsevandløb med Ru-

dersdal Kommune. Vandløbet er primært åbent, men der mangler faglig viden om vandløbets nuværende tilstand. Da kendskabet til vandløbets tilstand er ukendt, kan der ikke anvises behov for indsatser iht. virkemiddelkataloget i indeværende planperiode, men målsætning er ikke udskudt til en senere planperiode.

I 2012-2015 er der målt på Kajerød å mht næringsstoffer for at vurdere antal og mængder af spildevandsoverløb. Rudersdal Kommune er ved at gennemføre opsætning af overløbsalarmer. Disse tiltag vil på sigt kunne kaste lys over nødvendige indsatser for at opfylde målsætningen

Ellebæk

Ellebæk er omfattet af vandplan for Øresund og udpeget med målsætning, DVFI 5. Vandløbet er et tilløb til Sjælsø. Vandløbet er primært åbent, men der mangler faglig viden om vandløbets nuværende tilstand. Da kendskabet til vandløbets tilstand er ukendt kan der ikke stilles krav om behov for tiltag i indeværende planperiode, men målsætning er ikke udskudt.

Drabæk

Drabæk er omfattet af vandplan for Øresund og udpeget med målsætning, DVFI 5. Vandløbet er et tilløb til Sjælsø. Vandløbet er primært åbent, men der mangler faglig viden om vandløbets nuværende tilstand. Da kendskabet til vandløbets tilstand er ukendt kan der ikke stilles krav om behov for tiltag i indeværende planperiode, men målsætning er ikke udskudt.

Tiltag i Ellebæk/Drabæk

Der er 2014 i forbindelse med Projektet Algae Be Gone gennemført DVFI målinger 5 steder i disse vandløb. De gav alle resultatet DVFI 4. Tillige er der målt på DVFI enkelte steder i 2004 og 2011, og dette har også givet resultatet 4 alle steder.

For at opnå målsætningen bør en dialog tages med forsvaret om planlægning af en mere skånsom vandløbsvedligehold.

I perioden 2012-2013 er der etableret nye bassiner ved Sjælsmark rensningsanlæg. Dette burde mindske eventuelle overløb bagud fra rensningsanlægget.

Derudover arbejder forsyningen med at afkoble regnvand fra Blovstrød, der i dag næsten 100 % er omfattet af fællessystem for regnvand og spildevand. Dette har i perioder givet overløb af spildevand til vandløbene flere steder. Oprindeligt indgik forsyningen og kommunen i et samarbejde med Haveselskabet om at se på afkobling af regnvand fra enkeltejendomme. Forsyningen kom dog frem til den konklusion at cost-benefit var meget lille og droppede samarbejdet til fordel for at se på enkelte, men store og lette afkoblinger.

Planlagte afkoblinger af regnvand fra kloaksystemet i Blovstrød

Opland	Beskrivelse	Areal [red. ha]	Areal [ha]
1	Byagervej + Netto	1,0	2,93
2	Blovstrød skole + svømmehal	1,5	4,4
3	Bakkedraget, Møllestien og Smedegyden	1,0	2,9
4	Blovstrød Kro + Rema 1000	0,85	1,34

5	Kongevejen	1,23	2,28
6	Ny Bløvstrød etape 1b + 1c	0,87	3,31
SUM		6,45	17,16

Første skridt her er at etablere regnvandsbassiner i forbindelse med etablering af Ny Bløvstrød. Herefter ventes ovenstående arealer at blive tilkoblet dette bassin ved afkobling af regnvand fra spildevandssystemet og lede det til dette regnvandsbassin. Dette formodes kraftigt at mindske risikoen for spildevandsoverløb til Drabæk/Ellebæk i fremtiden. Dette koblet med en mere skånsom vandløbsvedligeholdelse ventes at opfylde målsætningen for disse to vandløb.

Degnebæk

Degnebæk er omfattet af vandplan for Øresund og udpeget med målsætning, DVFI 5. Vandløbet er et tilløb til Sjælsø og danner på den største del af vandløbsstrækningen grænsevandløb med Hørsholm Kommune. Vandløbet er primært åbent, men der mangler faglig viden om vandløbets nuværende tilstand. Da kendskabet til vandløbets tilstand er ukendt kan der ikke stilles krav om behov for tiltag i indeværende planperiode, men målsætning er ikke udskudt.

Tiltag i Degnebæk

Der er 2014 i forbindelse med Projektet Algae Be Gone gennemført DVFI målinger 2 steder. De gav begge resultatet DVFI 4. I 2013 er der målt et enkelt sted også med resultatet DVFI 4. Vandføringen er også kontinuerligt målt i perioden 2013-2015. Vandløbet har i perioder meget lav vandføring. En forsinkelse af vand fra statsskoven og fra tilløb fra vejarealer bør overvejes undersøgt. Vandløbet oprensnes i dag relativt skånsomt af forsvaret. Eventuelt mindre forbedringer her bør diskuteres med forsvaret.

I perioden 2012-2013 er der etableret nye bassiner ved Sjælsmark Rensningsanlæg. Dette burde mindske eventuelle overløb bagud fra rensningsanlægget.

Samlet konklusion for planlagte og foreslåede indsatser i Ellebæk/Drabæk og Degnebæk

Hvis ovenstående tiltag gennemføres, bør der afventes en effekt af de gennemførte tiltag på vandløbenes tilstande før yderligere foretages. Ud fra ovenstående mener vi derfor ikke, at Vandplanernes konklusioner om manglende viden længere er gældende, men at vi kender tilstand og hvad der skal gøres.

Det bør understreges, at Allerød Kommune i forvejen har en meget god dialog med Forsvaret om pleje af forsvarets arealer og vandløb, og vi er af den overbevisning, at det er muligt at tage en dialog med Forsvaret om en mere skånsom vandløbsvedligeholdelse i samarbejde med forvaltningen i kommunen

Donse Å

Donse Å er omfattet af vandplan for Øresund og udpeget med målsætning, DVFI 5. Vandløbet er beliggende opstrøms og nedstrøms Store Donsedam og afstrømmer til Hørsholm Kommune. Vandløbet opfylder sin målsætning nedstrøms Store Donsedam. Opstrøms Store Donsedam er vandløbets nuværende tilstand, faunaklasse DVFI 3. Der er ikke udsættelse af målopfyldelse i indeværende planperiode og imidlertid ikke krav om indsatsbehov på delstrækning i indeværende planperiode.

Damvad Å

Damvad Å er omfattet af vandplan for Isefjord og Roskilde Fjord og udpeget med målsætning, DVFI 5. Vandløbet opfylder sin målsætning på trods af at det vurderes at vandløbet er påvirket af vandindvinding. Vandløbet afstrømmer til Egedal Kommune. Der er ikke behov for tiltag i indeværende planperiode.

Alle vandløbsindsatser

Indsatsen der vises på figur 1 og 2, er den indsats, der skal gennemføres i første planperiode. Dertil kommer fremskrevne tiltag og forbindelse med allerede igangsatte projekter som beskrevet ovenfor.

På følgende to kort markeres med grøn cirkel områderne, hvor de forskellige virkemidler skal indgå i kommunes planlægning for at opnå god økologisk tilstand på vandløbenes delstrækninger. Virkemidler til forbedring af de fysiske forhold og opnåelse af en højere faunaklasse realiseres efter behandling iht. procedure og sagsbehandling efter vandløbslovens regler. Såfremt forslag om tiltag godkendes efter vandløbslovens bestemmelser opdateres vandløbsregulativ ved en efterfølgende regulativrevision.

Vandløbsregulering og -restaurering.

Tiltag i vandløb som ændrer et vandløbs dimension, forløb og vandføringsevne skal godkendes iht. procedure om vandløbsregulering og -restaurering efter vandløbslovens bestemmelser.

Vandløbsprojekter forudsætter således tilladelse efter vandløbslovens § 17 og efter bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering. Det skal endvidere vurderes om tiltag endvidere kræver en tilladelse efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Vandløbsregulativer

Reguleringer i vandløb, der ændrer de fysiske forhold, skal godkendes i henhold til vandløbsloven. Som led i denne proces, skal der være en offentlig høring med inddragelse af relevante interessenter.

Der er en høringsperiode på 8 uger efterfulgt af en 4 ugers klagefrist i forbindelse med vedtagelsen af et regulativ.

Vandløbsregulativerne fungerer som retsgrundlag for vandløbsmyndigheden og berørte lodsejere, bl.a. med hensyn til krav til vedligeholdelse. Vandløbsregulativer indeholder en beskrivelse af, hvordan vandløb skal vedligeholdes og drives herunder en beskrivelse af vandløbet.

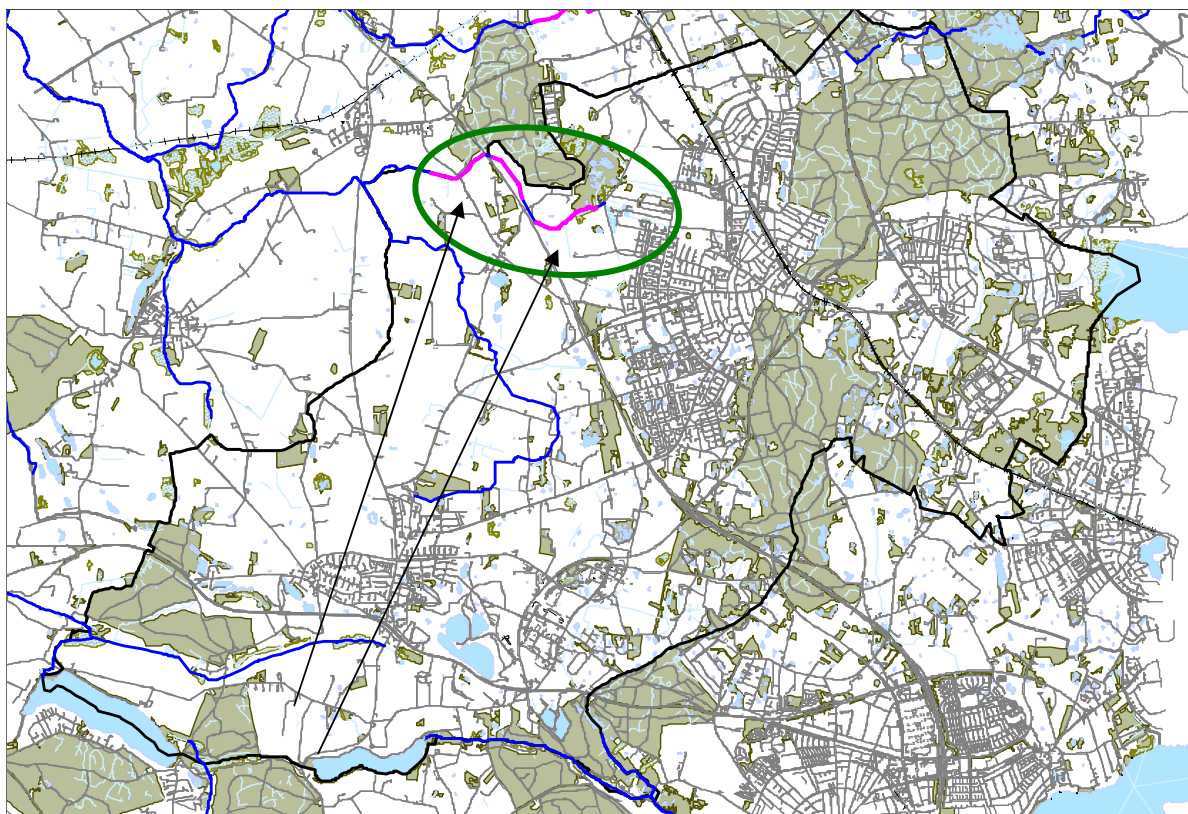
Samlet tidsplan for vandløbsindsatsen

Sammen med de indledende hydrauliske konsekvensvurderinger, udarbejdelse af vandløbsprojekter, lodsejerforhandlinger, tilladelser og udarbejdelse af nye vandløbsregulativer samt div. offentlighedsfaser og høringsfaser, vurderer Kommunernes Landsforening, at disse projekter samlet vil tage

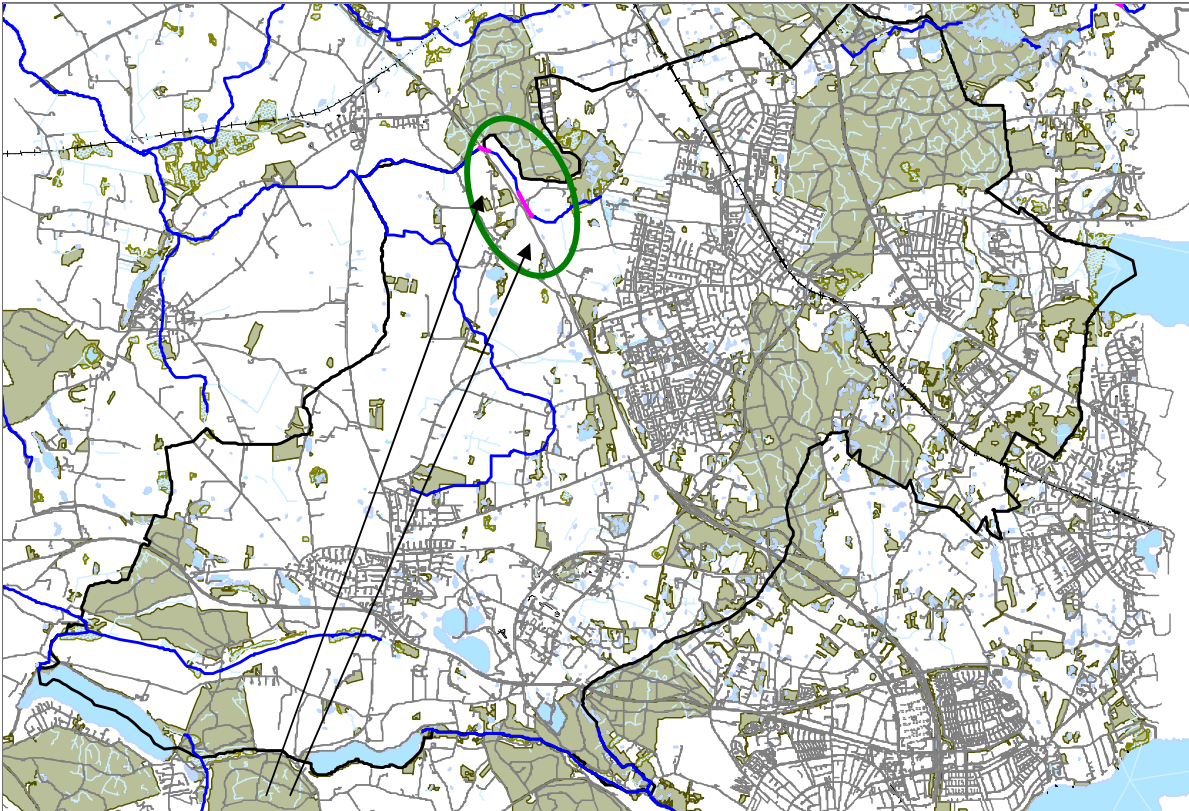
mellem 60-90 uger at gennemføre. Således er dette en af årsagerne til at Allerød Kommune forventer at gennemføre alle tiltag i denne handleplan over minimum en 5 årig periode.

Vandføringsevne

Vandrammedirektivet forpligter medlemsstaterne i EU til, at forbedre vandforekomsters tilstand, hvor miljømålet ikke er opfyldt. For indsatser, der skal forbedre de fysiske forhold i vandløb, kan det ikke udelukkes, at vandløbenes vandføringsevne forringes. Effekterne heraf skal inden iværksættelse af tiltag vurderes på baggrund af konkrete hydrauliske konsekvensvurderinger.

Figur 1: Indsatskrav – restaurering i vandløb i Allerød Kommune – berørte delstrækninger markeret med pink. Vandløbsregulering/restaurering i kommunen.

Figur 2. Indsatskrav – Genåbning af rørlagte vandløb i Allerød Kommune – berørte delstrækninger markeret med pink.

Søer (i forhold til naturbeskyttelsesloven)

I statens vandplaner er blot få søer udpeget i denne første planperiode, primært pga. manglende viden om søernes tilstand og forventninger om uforholdsmæssige store omkostninger ved iværksættelse af tiltag.

Der er i vandplanen følgende virkemidler på søområdet:

- Fosforfældning ved aluminium tilsætning (immobilisering af fosfor)
- Biomanipulation ved opfiskning

Alle søer over 100 m² er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttet natur. Derfor må der ikke ske tilstandsændringer i disse søer uden dispensation fra kommunen. De fleste søer er desuden omfattet af vandløbsloven.

Søernes indhold af klorofyl a (mål for algemængde i søvand) skal være på et niveau, der sikrer målopfyldelse for den pågældende søtype.

I Allerød Kommune indgår Bastrup Sø, Sjælsø, Buresø, Ølmosen og Uggeløse Gravsø i statens vandplaner. Kun Buresø opfylder målsætningen. Der er imidlertid ikke krav til indsats i søerne i denne vandplanperiode og målopfyldelse er udsat til en senere planperiode.

Bastrup Sø og Sjælsø ligger begge inden for hovedvandopland Øresund. Buresø ligger inden for hovedvandopland Isefjord og Roskilde Fjord.

Bastrup Sø vurderes, at have tilstandsklassen 'moderat' og med forventninger om forbedringer af vandkvaliteten i de kommende år. I 2015 forventes tilstandsklassen 'God'.

Sjælsø er forholdsvist hårdt belastet af næringsstoffer og vurderes at have tilstandsklassen 'dårlig'. I vandplanen forventes tilstanden i 2015 ikke at være forbedret på trods af, at indholdet af klorofyl forventes at være lavere end i dag.

Buresø vurderes at have tilstandsklassen god i 2015. Der er derfor ikke lagt op til nogen indsats, men der opfordres til at fosforindholdet følges for at vurdere en eventuel tilstandsforværring.

Ølmosen og Uggeløse Gravsø har tilstanden moderat, men der er ikke planlagt indsatser udover at generelle indsatser som dem nævnt nedenfor ventes at løse det meste af problemet for disse søer se nedenstående konklusion.

Søernes tilstand forventes generelt at blive forbedret via vandplanens øvrige indsatser – spildevandsrensning, oprettelse af randzoner samt kommunes løbende administration af sektorlovgivningen.

Sjælsø

På grund af perioder over flere år med nogenlunde god tilstand og enkelte år, hvor tilstanden bliver meget dårlig (giftig algeopblomstring, iltsvind og fiskedød i Sjælsø og nedstrøms Usserød Å), har Allerød, Hørsholm og Rudersdal kommuner gennemført projektet Algae Be Gone i perioden 2012-2014 i samarbejde med 3 svenske kommuner beliggende omkring Ringsjön i Skåne.

Næringsstofbelastning fra oplandet, vandtilførsel, sedimenter, fiskebestande, fiskeadfærd, vandkvalitet, giftige alger mv. er undersøgt og derfor ligger der nu et klart billede af, at ovenstående tiltag mht. vandløb og spildevand skal gennemføres og at der skal foretages opfiskning af store brasen for at Sjælsø kan forblive i en nogenlunde god tilstand alle år. Når disse tiltag er gennemført, vil der langsomt ske en udvaskning af fosfor fra sedimenterne. Mulig binding af fosfor i sedimentet er meget dyrt og anses indtil videre ikke som et alternativ. Muligvis kan der ses på punktvise behandling. Men kobles der mere regnvand på vandløbene i stedet for via spildevandssystemet, der ledes udenom Sjælsø vil der samlet set ske en dobbelt så stor fraføring af fosfor pr. liter vand end der kommer ind i Sjælsø, forudsat at overløb fra spildevandssystemet ophører med frakoblingen af regnvand. Således er tiltagene nævnt i oplandet til Sjælsø også vitale for en langsigtet målopfyldelse af Sjælsø. Denne udvaskning vil dog tage tid og om målsætningen derfor er opfyldt i 2027 er ikke sikkert.

Bastrup Sø

Allerød kommune har i forbindelse med projektet Lake Admin haft Orbicon til at gennemgå tilgængelige data for Bastrup sø for at kunne lave en "Implementeringsplan" for søen. Umiddelbart ser søens tilstand ud til at være stabil efter en biomanipulering i 90'erne med en lille tendens til tilbagefald til dårligere tilstand. Det ser altså ud til at søen har det godt, men det primære problem er at Staten fra 2008 og fremadrettet kun undersøger søen med 4-5 års mellemrum. Dette vil resultere i at data for hvordan søen har det i 2027 de sidste 20 år vil basere sig på 4-5 enkeltårs-undersøgelser. Dette giver allerede nu problemer med at vurdere, om der skal laves en indsats eller ej og i så fald hvilken. Orbicon foreslår en række mulige tiltag. Baseret på denne rapport anbefaler Allerød kommune følgende:

At vi afventer igangværende ansøgninger om EU-midler til;

1. indsatser omkring søen ifm. Natura 2000 planerne (Rigkilde LIFE projektet) med naturgenopretning mv. Især tiltag i omgivende natur
2. ansøgning om EU-projekt til implementering af ovenstående plan fra Lake Admin, herunder etablering af 1 vådområde ved 2 meget små tilløb samt tjek af andre tilløb.

Hvis midlerne opnås gennemføres projekterne og der måles på effekt i disse projekter.

Samtidig opfordres staten til at øge frekvensen af monitoringen af søen. Der gennemføres et forsøg på samarbejde mellem kommune og fritidsfiskere om at måle sigtdybde kontinuert så variationer i vejr mv. indikerer om søen er sårbar for algevækst (=dårlig sigtbarhed). Dette er endnu ikke diskuteret med fiskeforeningerne eller lokale borgere.

Allerød Kommune vil ikke anvende midler på en øget monitoring, da vi anser det som en statslig opgave. Sjælsø projektet nævnt ovenfor var en undtagelse fra denne grundholdning grundet lokale behov og ønsker for mere viden for at løse problemerne med iltsvind og fiskedød i Sjælsø

Kvælstof-vådområder

I oplandet til Isefjord og Roskilde Fjord skal den samlede diffuse kvælstofbelastning fra landbrug mv. årligt reduceres med 38 tons pr. år opnået ved kommunernes etablering af nye vådområder.

Vådområderne bidrager til at reducere udvaskning af kvælstof til de indre farvande, og de giver en rigere natur der, hvor de etableres.

I oplandet til Isefjord og Roskilde Fjord er der i marts 2010 nedsat en fælles kommunal styregruppe - VandOplandsStyregruppen eller "VOS". Styregruppen har vedtaget en kvælstof-VandOplandsPlan, eller "N-VOP", der udpeger de vådområder, der kan opfylde oplandets kvælstofmål. N-VOP'en er revideret en del gange, men Allerød Kommune har indtil nu ikke skulle bidrage med arealer til vådområder. Indtil videre ligger indsatsen i andre oplandskommuner. Allerød Kommune deltager dog fortsat i oplandssamarbejdet. Der kan dog fremadrettet ske ændringer ved senere opdateringer.

Allerød Kommunes vandløbsindsatser og forbedringer af regnvands og spildevandshåndtering ventes dog indirekte at have en effekt på denne målopfyldelse.

Fosfor-vådområder

Vandplan Øresund

Arealer i ådale, som i perioder oversvømmes, kan binde fosfor og derved fjerne fosfor fra vandløbene og dermed de søer der ligger nedstrøms vådområderne, hvorved vandkvaliteten sidenhen forbedres i søerne. I vandplanerne er der udpeget potentielle områder til etablering af fosfor-vådområder rettet primært mod fosforfjernelse i oplande til søer, hvor målsætningen ellers ikke kan forventes at blive opfyldt.

I forbindelse med Sjælsøs opland i vandplanområde 2.3 Øresund er der udpeget indsatser for lavbundsarealer og P-ådalsmål på 4 ha. Ud fra lavbundskort blev der i 2012 indkredset nogle undersøgelsesområder, hvor potentialet for P-ådale ventes undersøgt nærmere. Områderne kan ses i figur 4.

Allerød Kommune har sammen med Hørsholm og Rudersdal kommuner fra Staten opnået forundersøgelsesmidler til det nordligste område. Dette resulterede i et projektforslag fra NIRAS om om-lægning og samling af udløbene fra Ellebæk og Degnebæk til et udløb koblet til et større vådområde. Projektet var overordnet godkendt af Forsvaret, men Forsvaret kunne ikke sige de slet ikke ville bruge arealet til øvelser, hvilket jo er naturligt da hele området er øvelsesterræn. Allerød Kommune fandt heller ikke dette som et problem, da vurderingen var, at en eventuel brinkeroison i det nye projektområde ikke ville være anderledes end den nuværende. Brinkerosion forekommer i mindre målestok når soldater og køretøjer passerer vandløb mv. Altså netto ikke nogen ændring i forhold til den effekt vådområdet vurderes at have på fosfortilbageholdelse ved store regnskyl med tilhørende muligt overløb fra spildevandssystemet.

Derimod forefindes der hos NaturErhvervsstyrelsen klare og faste regler og det er således i 2015 meddelt Allerød Kommune at der på trods af ovenstående argumenter ikke kan gives statsstøtte til vådområdeetableringen da vi skal kunne garantere mod brinkerosion. Derfor er kommunens ansøgning fra 2014 om midler til projektet trukket tilbage og projektet er sat på pause indtil en eventuel anden finansiering kan findes.

Figur 3: Foreløbig udpeging af potentielle P-ådals arealer, der skal indgå i en forundersøgelse.

Vandplan Isefjord og Roskilde Fjord

I oplandet til Isefjord og Roskilde Fjord skal den diffuse fosforbelastning fra landbrug mv. årligt reduceres med 1,3 tons pr. år opnået ved kommunernes etablering af nye vådområder.

I vandoplandet til Isefjord og Roskilde Fjord har VandOplandsStyregruppen - "VOS" - (foråret 2012) vedtaget en fosfor-VandOplandsPlan, eller "P-VOP", der udpeger de vådområder der kan opfylde oplandets fosformål. Der er aftalt en fosfor-vådområdeplan for oplandet, hvor der efter en screening af 11 potentielle områder er udpeget 67 ha vådområder i 5 projektområder, der vil blive forsøgt etableret af oplandets kommuner. Disse områder er indmeldt til Naturstyrelsen. Gennemfø-

relsen af alle disse projekter vurderes at kunne opfylde kravene i vandplanen 2.2. til fosfor-vådområder.

Ingen af de indmeldte Fosfor-ådals områder er placeret i Allerød Kommune

Gennemførelsen af P-ådals projekter og vådområder, vil blive foretaget i tæt dialog med berørte lodsejere. I den forbindelse skal der også indhentes nødvendige myndighedstilladelser, og der skal ske inddragelse af offentligheden efter reglerne for naturforvaltningsprojekter, jf. bekendtgørelse nr. 349 af 11/12/2006 om offentlighedens inddragelse ved store naturforvaltningsprojekter.

Spildevand

Indenfor spildevandsområdet stiller vandplanerne krav om indsats på følgende områder:

- Renseanlæg – forbedret rensning
- Regnbetingede udløb – forøget bassinkapacitet eller tilsvarende indsats
- Spildevandsrensning fra ukloakerede enkeltejendomme

I Allerød Kommune er der stillet følgende krav indenfor spildevandsområdet i vandplanerne og efter regionplanens krav (vandplanernes baseline):

- Renseanlæg – 0 anlæg
- Regnbetingede udløb – 16 udledningpunkter, hvoraf en enkelt allerede er opfyldt
- Spildevandsrensning fra ukloakerede enkeltejendomme

Regnbetingede udløb

De regnbetingede udløb kan deles op i 2 typer:

- overløb fra fælleskloakerede kloaksystemer
- udledning af separat overfladevand

Bassinkrav er beregnet af Cowi på vegne af Allerød Kommune, ud fra de i vandplanerne gældende retningslinjer, og kan ses på figur 4 og 5.

Overløb fra fælleskloakerede kloaksystemer

I de fælleskloakerede kloaksystemer løber der en blanding af regnvand og husspildevand. Til hvert enkelt fælleskloakeret opland er det tilknyttet et bassin, som skal aflaste kloakken i de tilfælde hvor der er meget regnvand. Hyppigheden af overløb fra bassinet til en recipient stiger, jo mindre bassinet er og der tilbageholdes tilsvarende færre iltforbrugende stoffer og næringsstoffer.

I vandplanerne stilles der krav om forøget bassinkapacitet i forbindelse med overløb fra bassiner. Målet er at indsatsen skal reducere udledningen af iltforbrugende stoffer til recipienten.

Dette mål kan dog også opfyldes ved andre tiltag der reducerer udledningen af iltforbrugende stoffer. Hvis mængden af regnvand/overfladevand i fælleskloaksystemet kan reduceres vil det kunne få samme effekt i form af mindre udledning af iltforbrugende stoffer. Dette kan for eksempel ske ved at separere kloakspildevandet eller ved at øge den lokale nedsivning af overfladevand.

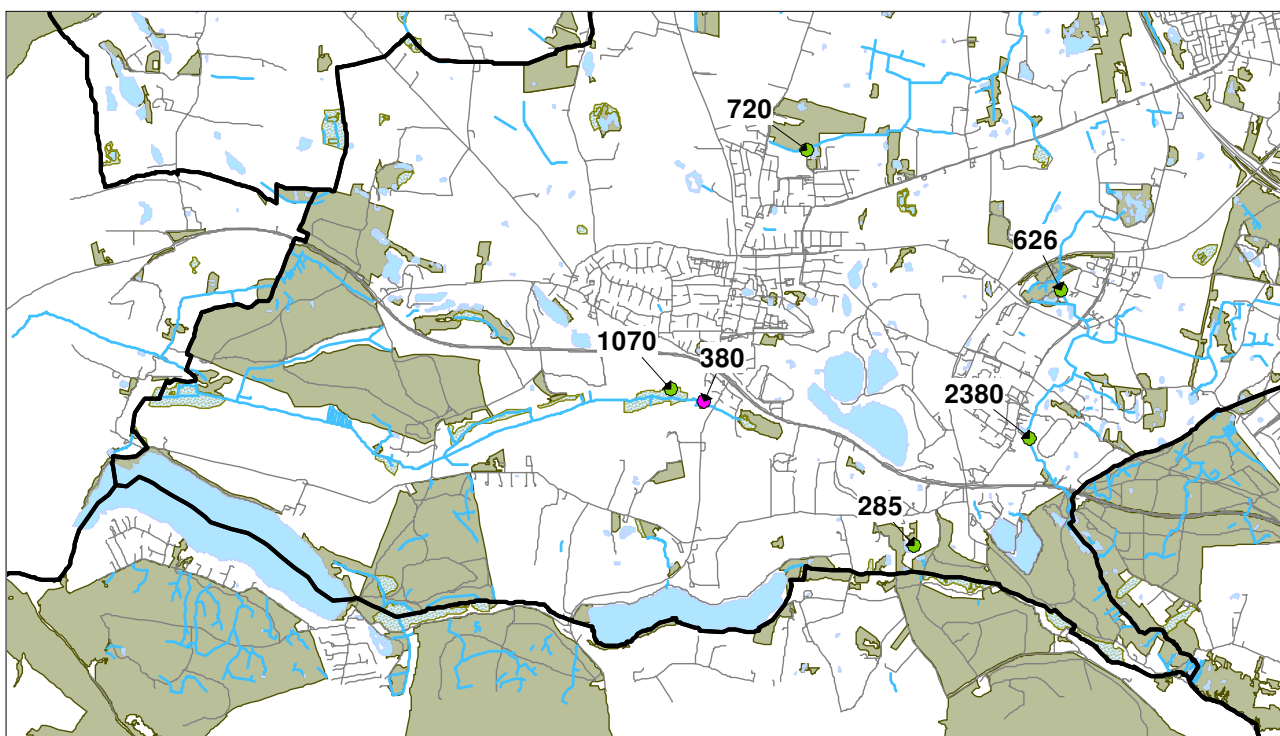
Vandplanerne stiller krav om forøget bassinkapacitet (eller anden indsats med tilsvarende effekt) ved 2 overløb fra fælleskloakerede kloaksystemer. Ca. 2/5 af kravet skal gennemføres i første planperiode – dvs. frem til og med 2015. Bassinkapaciteten ved det ene udløb vurderes at være opfyldt.

Udledning af separat overfladevand

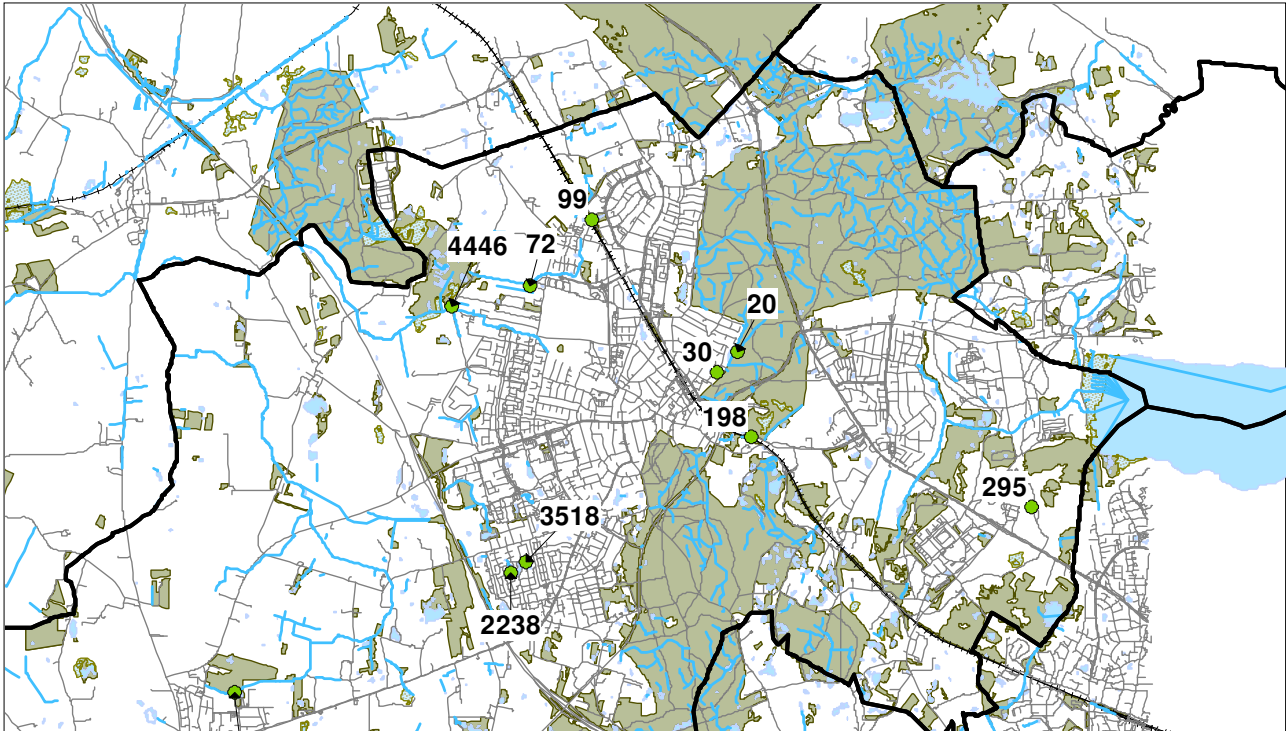
Udledninger fra separatkloakerede områder stammer fra nedbør der strømmer fra befæstede arealer. Vandet der udledes indeholder forurenende stoffer der belaster recipienterne. Derudover kan udløbene også påvirke recipienterne fysisk idet store mængder regnvand der tilledes over kort tid kan give anledning til erosion i vandløbene og oversvømmelser.

I vandplanerne stilles der ikke direkte krav om forøget bassinkapacitet i forbindelse med udledning af separat overfladevand til recipient. Ud fra retningslinje 9 (se bilag 1) fremstår der dog krav om forøget bassinkapacitet ved 14 udledningspunkter. Allerød Kommune har valgt 1 l/s/ha som mål for bassinernes kapacitet.

Målene kan dog også opnås ved at reducere mængden af overfladevand der tilledes bassinet. Dette kan for eksempel ske ved at forøge den lokale nedsivning i oplandet, ved at tilbageholde regnvandet inden det, når bassinet eller ved at øge fordampningen.

Figur 4: tal henviser til krav til størrelse af overløbsbassiner opgjort i m³ i den vestlige del af kommunen.

Figur 5: tal henviser til krav til størrelse af overløbsbassiner opgjort i m^3 i den østlige del af kommunen.

En del af disse er via igangværende eller afsluttede natur og regnvandsprojekter allerede opfyldt.

Spildevandsrensning fra ukloakerede enkeltejendomme

I Allerød Kommunes Spildevandsplan 2013 fremgår det, at der er 414 ejendomme der ikke er kloakerede. Heraf har 71 ejendomme indtil videre fået godkendt deres spildevandsanlæg og 5 ejendomme har fået påbud om forbedret rensning og er i gang med eller har afsluttet etablering af forbedret rensning.

Vandplanens krav på dette område drejer sig om at kommunerne skal forbedre spildevandsrensningen fra et vist antal ejendomme i det åbne land. Dette kan ske ved at give påbud om forbedret spildevandsrensning eller kloakering.

Opfyldelse af kravet

Siden Spildevandsplan 2013 udkom, er stort set alle ejendomme i det åbne land gennemgået. Det forventes at der i løbet af 2015 vil blive skrevet et tillæg til spildevandsplanen med henblik på at indlemme ca. 30 ejendomme i kloakeret opland. Dermed skulle alle ejendomme i det åbne land have godkendte afløbsforhold.

Af Spildevandsplan 2013 fremgår det, at der er 414 ejendomme i det åbne land med ukendte afløbsforhold. Når de sidste 30 ejendomme er blevet indlemmet i kloakeret opland er status følgende:

- ca. 310 ejendomme har godkendte eksisterende spildevandforhold
- ca. 20 ejendomme har fået eller får påbud om forbedret spildevandsrensning
- ca. 80 ejendomme er eller bliver kloakeret

Alarmer

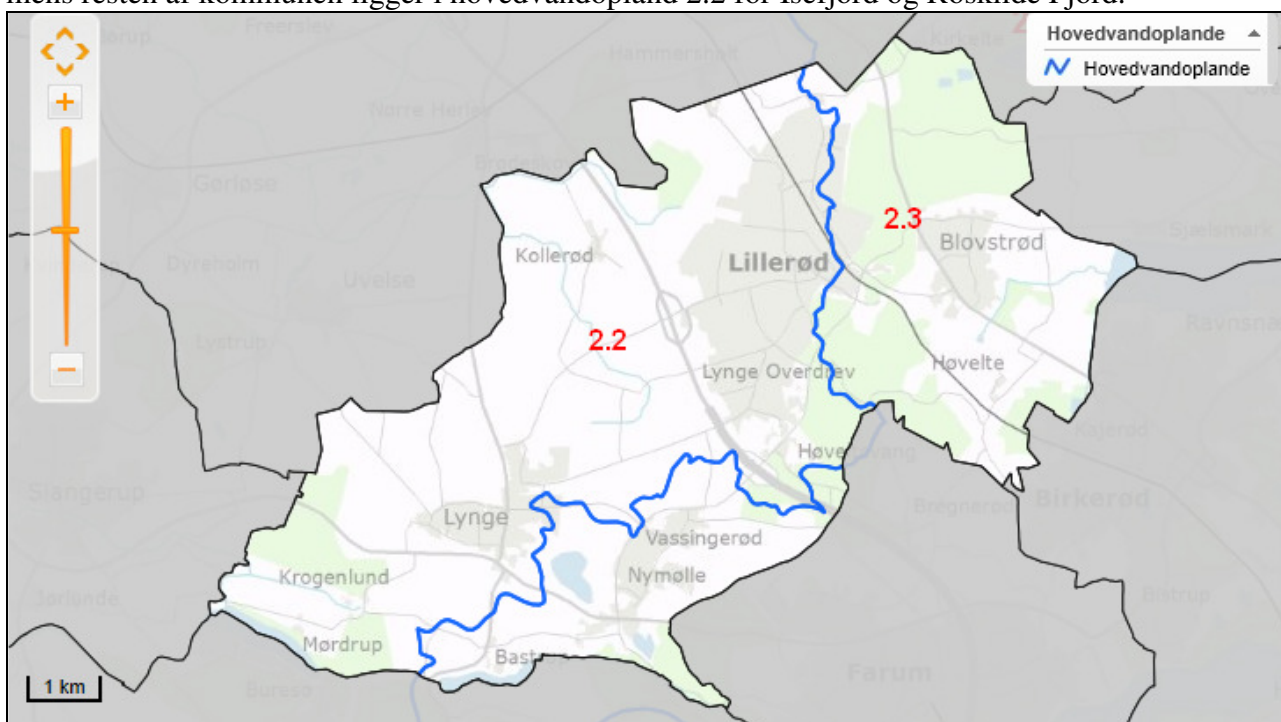
For at kunne realisere målene i Vandplanen er det nødvendigt, at der installeres målere ved alle udløbspunkter, hvor der kan ske overløb af spildevand fra fælleskloakken. Målerne skal kunne registrere volumen på spildevandet, der udledes til recipienten. Vi forventer, at dette kan medvirke til at

belyse, hvor der skal sættes ind med investeringer i større bassiner, som kan nedsætte hyppigheden af overløb. Registrering af overløbshændelser og volumen vil også medvirke til at skærpe opmærksomheden på, hvor det er spildevand der er årsag til manglende målopfyldelse og hvor man skal finde andre årsager.

Grundvand

Planmæssige forhold

Den østlige og sydøstlige del af Allerød Kommune ligger inden for hovedvandopland 2.3 Øresund, mens resten af kommunen ligger i hovedvandopland 2.2 for Isefjord og Roskilde Fjord.

Figur 6: Grænsen mellem hovedvandopland 2.3 Øresund og hovedvandopland 2.2 Isefjord og Roskilde Fjord. Fra: Vandplaner (2010-2015) - udgivet oktober 2014, Miljøgis <http://miljoegis.mim.dk/cbkort?&profile=vandrammedirektiv1-2014>

Miljømål

For grundvandsforekomster er vandplanernes miljømål, at opnå vandbalance (god kvantitativ tilstand) og god kemisk tilstand.

Grundvandsforekomster opnår god vandbalance (kvantitativ tilstand), når:

- Den gennemsnitlige årlige vandindvinding over en lang periode ikke overstiger 35 % af grundvandsdannelsen.
- Grundvandsstanden ikke er så påvirket af menneskeskabte ændringer, at vandområder ikke kan opnå deres miljømål eller at der sker en forringelse af deres tilstand.
- Der ikke sker en signifikant skade på terrestriske naturtyper, der direkte er afhængige af grundvandsforekomsten.
- Vandindvinding ikke medfører en reduktion på vandløbenes vandføring, der overskrider den ud fra en konkret vurdering fastsatte tilladte reduktion. Vejledende er følgende: vandindvinding bør ikke medføre en reduktion af vandløbenes vandføring på mere end henholdsvis 5 %

og 10-25 % af medianminimum, hvor miljømålet for vandløbet er henholdsvis høj økologisk tilstand og god økologisk tilstand.

- Ændringer i strømningsretningen forårsaget af ændringer i grundvandsstanden ikke indikerer en vedvarende tydelig menneskeskabt tendens i strømningsretningen. Sådanne retningsændringer må dog finde sted midlertidigt eller vedvarende i et rumligt begrænset område, men må ikke forårsage saltvandspåvirkninger eller andre påvirkninger (f.eks. fra sulfat).

Grundvandsforekomster opnår god kemisk tilstand, når:

- Den elektriske ledningsevne ikke indikerer saltvandspåvirkning eller anden påvirkning.
- Kvalitetsstandarder anvendt under anden relevant EU-lovgivning ikke overskrides.
- Tilknyttede vandområder kan opnå deres miljømål.
- Der ikke kan ske betydende forringelse af den økologiske eller kemiske kvalitet for disse vandområder.
- Der ikke kan ske en betydende skade på terrestriske naturtyper, der afhænger direkte af grundvandsforekomsten.

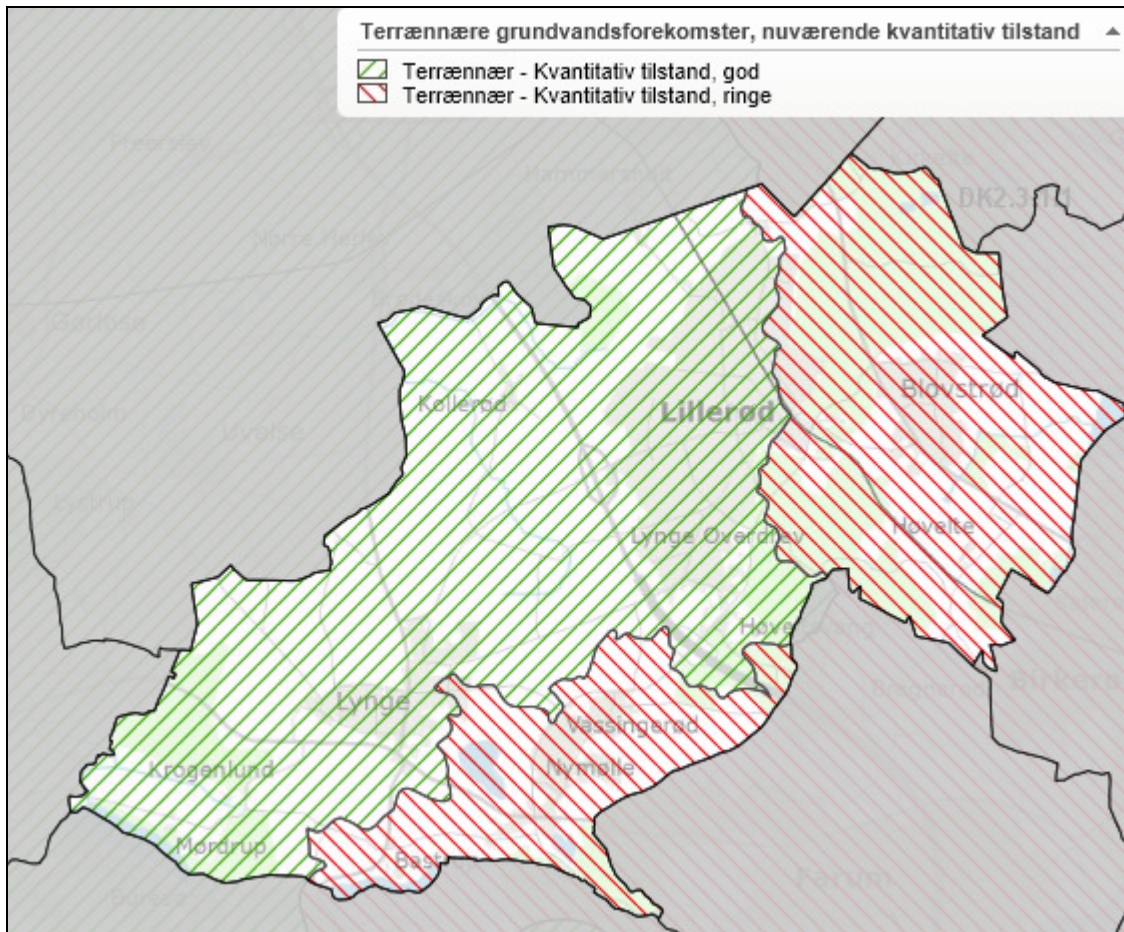
Grundvandsforekomsternes tilstand

Vandplanen arbejder med tre typer af grundvandsforekomster – *terrænnære grundvandsforekomster*, *regionale grundvandsforekomster* og *dybe grundvandsforekomster*. Der er udpeget to terrænnære forekomster og otte regionale grundvandsforekomster. Der er ikke udpeget dybe grundvandsforekomster i Allerød Kommune.

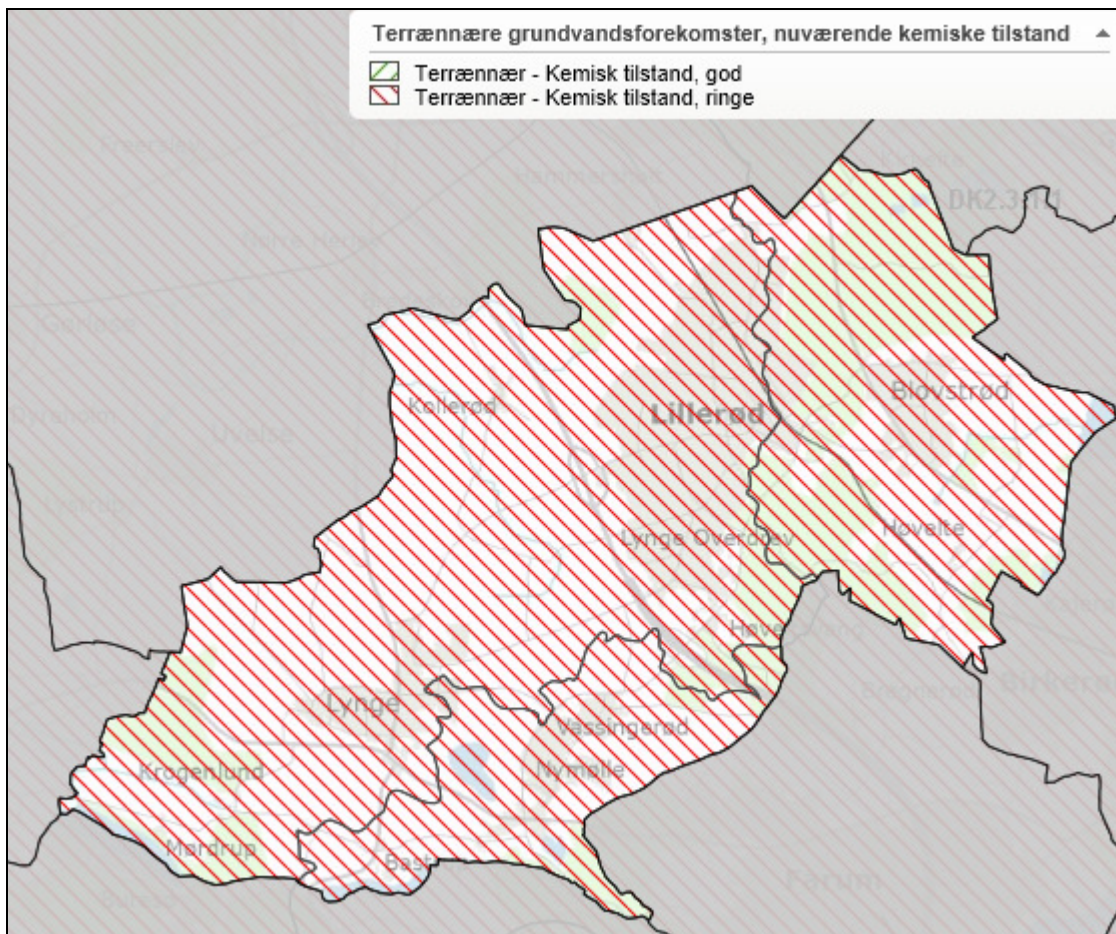
De terrænnære grundvandsforekomster er sekundære magasiner. De underliggende sandmagasiner er opdelt i tre regionale grundvandsforekomster. Herunder ligger kalkmagasinet, hvorfra den primære drikkevandindvinding sker. Kalkmagasinet er opdelt i fem regionale grundvandsforekomster. Forekomsternes tilstand er opsummerede i de nedenstående tabeller samt illustreret geografisk på kort.

Forekomst ² og navn	Vandbalance (kvantitativ tilstand)	Kemisk tilstand ³	Samlet tilstand	Bemærkninger
DK 2.2.1.1 Fjord-magasin	God	Ringe	Ringe	Forekomstens nuværende kemiske tilstand er belastet med pesticider og nitrat.
DK 2.3.1.1 Øresund-topsand	Ringe	Ringe	Ringe	Forekomstens nuværende kemiske tilstand er belastet med pesticider, klorerede opløsningsmidler og nitrat.

Tabel 6: Terrænnære grundvandsforekomster.

Figur 7: Terrænnære grundvandsforekomster med angivelse af den kvantitative tilstand. Fra: Vandplaner (2010-2015) - udgivet oktober 2014, Miljøgis <http://miljoegis.mim.dk/cbkort?&profile=vandrammedirektiv1-2014>

Figur 8: Terrænnære grundvandsforekomster med angivelse af den kemiske tilstand. Fra: Vandplaner (2010-2015) - udgivet oktober 2014, Miljøgis <http://miljoegis.mim.dk/cbkort?&profile=vandrammedirektiv1-2014>

Forekomst ² og navn	Vandbalance (kvantitativ tilstand)	Kemisk tilstand ³	Samlet tilstand	Bemærkninger
DK 2.2.2.7 Sten-/Værløse sand	Ringe	God	Ringe	Stor indvinding fra underliggende kalk. Forekomsten er ikke kemisk påvirket.
DK 2.2.2.8 Lillerød sand	Ringe	God	Ringe	Stor indvinding fra underliggende kalk. Forekomsten er ikke kemisk påvirket.
DK 2.3.2.5 Nivå-sand	God	God	God	Forekomsten er ikke kemisk påvirket.

Tabel 7: Regionale grundvandsforekomster i sandmagasin.

² DK 2.2.X.Y henviser til vandplan 2.2 Isefjord og Roskilde Fjord, mens DK 2.3.X.Y henviser til vandplan 2.3 Øresund.

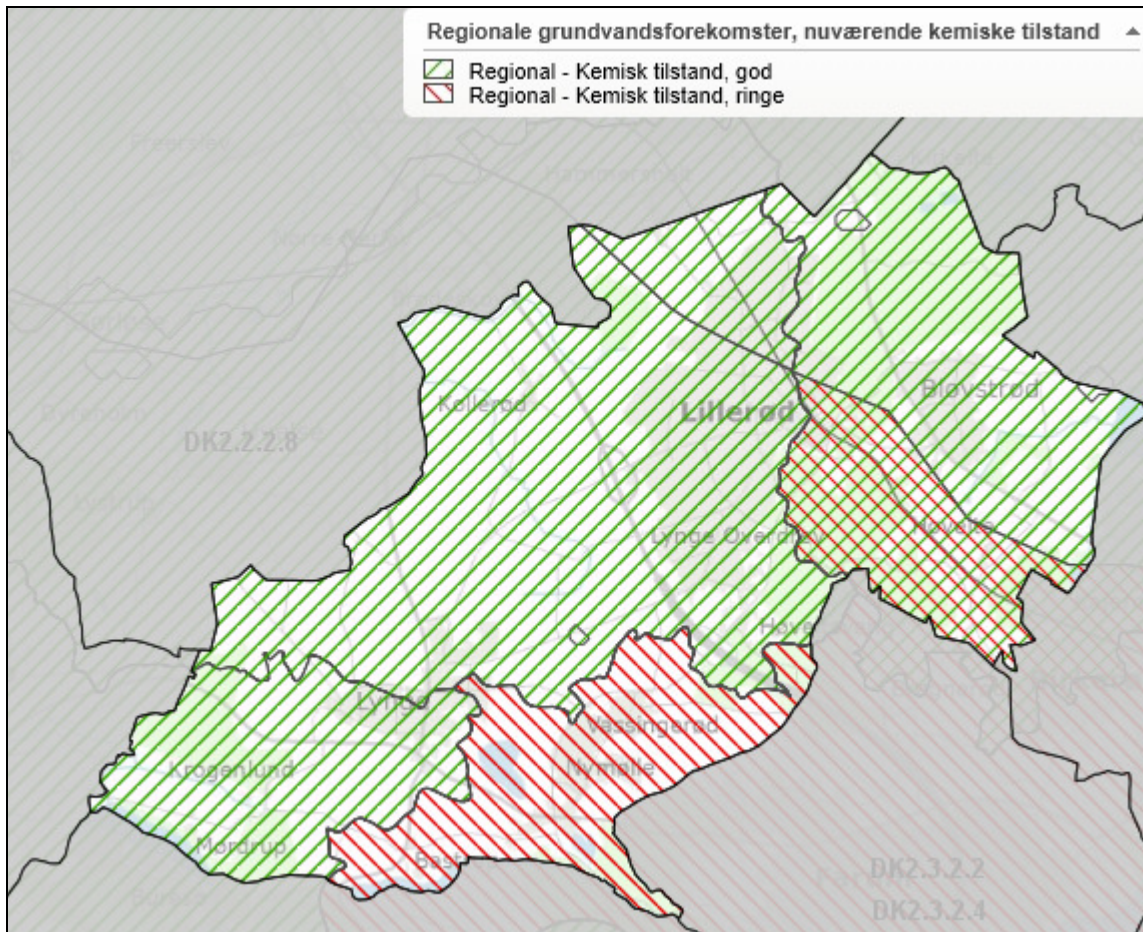
X = 1 beskriver de terrænnære, mens X = 2 beskriver de regionale grundvandsforekomster.

Y = fortløbende nummerangivelse indenfor hver kategori af X.

³ Saltvandsindtrængning m.m.

Figur 10: Regionale grundvandsforekomster med angivelse af den kemiske tilstand. Fra: Vandplaner (2010-2015) - udgivet oktober 2014, Miljøgis <http://miljoegis.mim.dk/cbkort?&profile=vandrammedirektiv1-2014>

Indvindings påvirkning af vandafhængige naturtyper

Der er i øjeblikket ikke et tilstrækkeligt grundlag til at kunne vurdere vandindvindingernes påvirkning af tilstande i vandløb og andre vandafhængige naturtyper.

Figur 11: Der er ikke indsatskrav til reduktion af vandindvindings påvirkning af vandløb i denne planperiode. De blå trekanter viser placeringen af NOVANA overvågningsstationer for grundvand. Vandløb under observation er vist med brune markeringer. Fra: Vandplaner (2010-2015) - udgivet oktober 2014, Miljøgis <http://miljoegis.mim.dk/cbkort?&profile=vandrammedirektiv1-2014>

Indsatser på grundvandsområdet

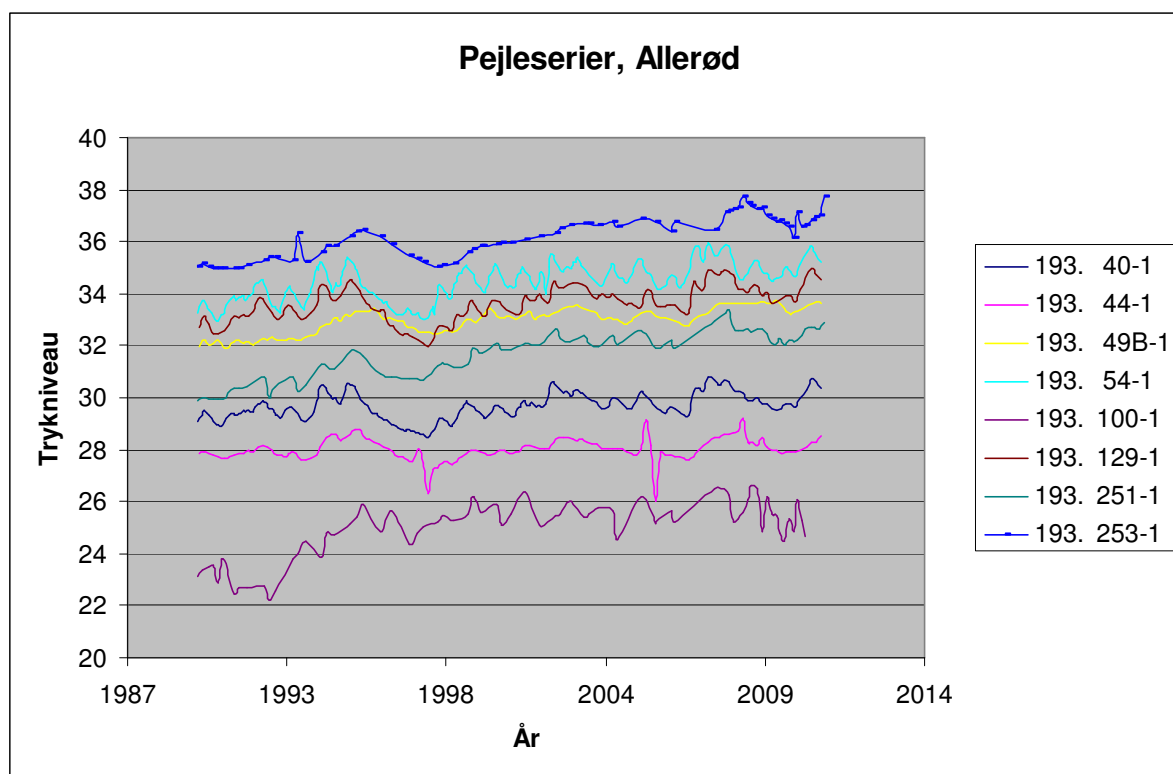
Der er i første vandplanperiode ikke krav om konkrete indsatser på grundvandsområdet. De grundvandsforekomster, der har ringe vandbalance undtages med fristforlængelse fra at skulle opnå god kvantitativ tilstand i 2021.

Ligeledes anvendes undtagelse for de grundvandsforekomster, der har ringe kemisk tilstand. Det vurderes at grundvandsmagasinernes kemiske tilstand i tilstrækkeligt omfang kan varetages af generelle reguleringer og kommunale indsatsplaner. Som en del af den generelle regulering skal kommunen administrere bl.a. vandforsyningsloven, så opfyldelse af miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster ikke forhindres. Det er dermed ikke nødvendigt at igangsætte yderligere indsatser.

Indsats i forhold til vandbalance

Vandplanerne har vurderet at der er ringe vandbalance i fire ud af de fem grundvandsforekomster i kalk, i to ud af de tre forekomster i de overliggende sandlag og i et af de to terrænnære forekomster. Målet i vandplanerne er at indvindingen ikke overstiger 35 % af grundvandsdannelsen i vandforekomsten. Vandbalancen er i vandplanen vurderet på baggrund af indvindingerne sammenlignet med modelberegninger af grundvandsdannelsen til forekomsten. Ringe vandbalance er et udtryk for at der indvindes mere grundvand end grundvandsdannelsen tillader.

Der findes kontinuerlige pejledata fra en række monitoringsboringer i kalkmagasinet beliggende i og omkring Allerød Kommune. Pejledata viser (nedenstående figur), at der igennem de sidste 20 år har været en stigende tendens i disse forekomsters potentiale. Et stigende potentiale indikerer en positiv vandbalance i den del af forekomsterne, der repræsenteres af boringen. Forskellen mellem den modellerede tilstand og den målte tilstand kan skyldes usikkerheder i modellen og dermed en unøjagtig beregning af forekomstens tilstand. Forskellen kan dog også skyldes at forekomsten dækker et større område end Allerød Kommune og den ringe tilstand skyldes en overudnyttelse i andre dele af grundvandsforekomsten.

Figur 12: Ændringer i grundvandsstanden, illustreret ved trykniveauet (potentialet) i kalkmagasinet, gennem de sidste 20 år.

Indsatsbehov i forhold til fuld målopfyldelse for god vandbalance forventes primært at skulle gennemføres gennem indvindingstilladelser og dermed være brugerfinansieret. Indsatser i forhold til grundvandsforekomsterne vandbalance er i statens vandplaner udskudt og Allerød Kommune forventer derfor heller ikke at skulle lægge forekomsterne kvantitative tilstand til grund for fornyelsen af vandindvindingstilladelserne.

Dog forventer Allerød Kommune at arbejde for et reduceret vandforbrug i kommunen, samt arbejde for en øget grundvandsdannelse gennem LAR (Lokal Afledning af Regnvand), hvor dette er muligt.

De nu udløbne og med dispensation forlængede indvindingstilladelser skal fornyes senest et år efter vedtagelsen af denne vandhandleplan. Da kommunerne med nye 30 årige vandindvindingstilladelser skal sikre gennemførelsen af indsatser i kommende planperioder, må der ved fornyelse af indvindingstilladelserne tages højde for dette.

I Allerød Kommune afventer 18 ud af 30 aktive vandindvindingstilladelser til almene vandværker og erhvervsindvinding fornyelse. De resterende vandindvindingstilladelser skal først fornyes efter første planperiode – heraf 4 tilladelser i anden vandplanperiode og 3 tilladelser i sidste vandplanperiode. De resterende 5 indvindingstilladelser skal først fornyes efter 2027.

Indsats i forhold til kemisk tilstand

Beskyttelsen af grundvandet varetages med udgangspunkt i lovgivningen og gennem de kommunale indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse. Til sikring af fremtidens drikkevandsinteresser skal kommunen udarbejde indsatsplaner, som i detaljer skal beskrive, hvad der skal gøres for at sikre gode ressourcer af drikkevand. Jf. bekendtgørelse om indsatsplaner.

Statens vandplaner er udarbejdet under forudsætning af, at drikkevandet beskyttes under den eksisterende indsatsplanlægning – som en grundlæggende foranstaltning.

Indsatsen rettet mod grundvandsforekomsternes kemiske tilstand varetages i Allerød Kommune på baggrund af den generelle miljølovgivning, kommuneplanens arealudpegning, kommunes grundvandsstrategi samt de kommunale indsatsplaner. Indsatsplaner behandles i koordinationsforum for grundvandsbeskyttelse og skal inden den politiske godkendelse i offentlig høring i 12 uger. Herefter vedtages indsatsplanerne politisk.

Vedtagne indsatsplaner i Allerød Kommune:

- Indsatsplan for Allerød Nord
- Indsatsplan Sjælsø – tillæg til Allerød Nord
- Indsatsplan for Allerød Syd

Vedtagne indsatsplaner i andre kommuner, der inkluderer arealer i Allerød Kommune:

- Indsatsplan Slangerup (Egedal Kommune)
- Indsatsplan Egholm (Egedal Kommune)
- Indsatsplan Ganløse (Egedal Kommune)

Indsatsplaner under udarbejdelse, der inkluderer arealer i Allerød Kommune:

- Indsatsplan Farum (Furesø Kommune og Egedal Kommune)

Indsats for vandindvindingers påvirkning af vandføring

Indsatser i forhold til vandindvindingers påvirkning af vandføring i vandløb er udskudt pga. manglende viden. Kommunen forventer at stille vilkår i indvindingstilladelser, der kan sikre gennemførelse af en indsats i de kommende planperioder.

Allerød Kommune vil i denne planperiode arbejde for reduceret vandforbrug samt arbejde for en øget grundvandsdannelse gennem LAR (Lokal Afledning af Regnvand), hvor det er muligt. Andre muligheder for at forbedre vandføring på vandløbsstrækninger vil, i det omfang det kan lade sig gøre, blive tænkt ind i andre projekter.

Mulige virkemidler på grundvandsområdet:

Vandplanernes virkemidler:

- Reduktion/flytning af kildepladser
- Kompensationsudpumpning til vandløb

Andre mulige virkemidler:

- Ændret indvindingsstrategi (generel påvirkning og vandløb)
- Reduceret vandforbrug (generel påvirkning)
- Vandløbsregulering/restaurering (vandløb)
- Øget grundvandsdannelse ved LAR (vandbalance)

En arbejdsgruppe nedsat af naturstyrelsen har i høringsperioden vurderet, at det styrende krav i vandplanerne er at opnå tilstrækkelig vandføring i vandløbene. På grund af stor befolkningstæthed i hovedstadsregionen og deraf følgende behov for vandindvinding til drikkevandsforsyning, bør der som udgangspunkt stilles krav om kompenserende udpumpning til vandløb frem for krav om reduceret indvinding i et område.

Miljøfremmede stoffer

Der er ikke påtænkt generelle og landsdækkende indsatser i forhold til miljøfremmede stoffer i første planperiode. I første planperiode vil der blive indsamlet viden om emnet.

Øvrige indsatser i kommunen

Handlingsplaner for klimatilpasning og serviceniveau

Allerød kommune har som konsekvens af de senere års oversvømmelser valgt at have en proaktiv profil hvad angår klimatilpasning.

Byrådet vedtog i 2010 et nyt serviceniveau for oversvømmelser. Derudover er der de seneste par år gennemført flere projekter til håndtering af regnvand i Allerød kommune. Disse projekter har opfyldt formålet med flere af de planlagte indsatser.

Forsyningen har derudover som tillæg til den eksisterende spildevandsplan en klimastrategi.

Klimatilpasnings indsatsen er ikke i konflikt med denne vandhandleplan, men understøtter derimod mange af de planlagte indsatser.

Indsatser og målopfyldelse i henhold til denne vandhandleplan er således allerede i spil i forbindelse med disse politikker og indgår allerede i flere projekter i kommunen.

Planerne og de affødte projekter kan åbne muligheder for en mere udbredt anvendelse af alternative virkemidler som lokal håndtering eller nedsivning af regnvand mv. Derfor har de fleste krav til bassiner i denne handleplans indsatser fået tilknyttet en bred mulighed for anvendelse af virkemidler.

Af igangværende og afsluttede projekter, der har eller vil løse nogle af indsatserne i vandhandleplanen kan nævnes:

1. Lad det regne med frøer – innovativ anvendelse af regnvand for at løse klimaforandringer, øget nedbør og forøge biodiversiteten. Projektet er et samarbejdsprojekt via netværket Vand i Byer med blandt andre KU-Science og Cowi som partnere.
2. Øget bassinetablering til håndtering af regnvand i Rørmosen pga. ændret serviceniveau for oversvømmelser.
3. Algae Be Gone EU-Interreg projekt om indsats i Sjælsø og Ringsjön i Skåne.
4. Lake-Admin EU-Interreg projekt om forvaltning af søer.

Regionplan 2005

Regionplan 2005 er bortfaldet i forbindelse med vandplanernes endelige vedtagelse. Nogle retningslinjer fra disse regionplaner er inkluderet i vandplanerne og nogle retningslinjer udgår med vedtagelse af vandplanerne. Nogle af disse retningslinjer kan være nyttige at bibeholde og bør derfor indgå i vandhandleplanen.

Disse fremgår af bilag 2.

9. Prioritering af indsatsen

Allerød kommune har valgt at opstille en samlet prioriteringsliste for alle indsatser i planperioden for denne vandplan. Dette er gjort, da de fleste indsatser har indflydelse på andre dele af indsatserne eller effekten heraf, især de hydrauliske konsekvenser i vandløbene. Indsatserne er prioriteret efter et forsøg på at minimere negative konsekvenser af indsatserne, økonomi både i kommunen og Forsyningsselskabet Allerød-Rudersdal samt de fysiske og planlægningsmæssige fordele ved prioriteringen.

Prioriteringen er opdelt og fordelt i henhold til konkrete vandløbsoplande.

Allerød kommune griber så vidt muligt prioriteringen an efter tidsplanen i tabel 10 og vil forsøge at realisere indsatserne i den angivne rækkefølge.

Allerød kommune vil bestræbe sig på at alle indsatser for alle planperioder samlet set er gennemført i 2025, så der kan måles effekt af alle tiltag 2025-2027.

Tabel 10. Tidsplan for indsatser i henhold til Vandhandleplanen

(Oplande i tilfældig rækkefølge. bassiner er nr./m³ Bassin ansvar er estimeret. Fordelingen på kommune og forsyning skal nærmere afklares).

Opland	Indsats	Virkemiddel	Tidsplan	Begrundelse	økonomi
Kollerød Å	Forundersøgelse vandløb.	Konsulent	Udført	Scenarier for konsekvens-vurdering som beslutnings-redskab for løsningsmodel for vandløbsvedligehold, bassinetaableringer, vandløbsrestaurering og fjernelse af rørlagte strækninger	Statens har finansieret Forundersøgelsen for vandløbsprojektet.
	Regnvandsbassiner. Forsyningen: U2.24/99, U4.02/72, U214,4446 I alt ca. 4617 m ³	Regnvandsbassiner og søer og evt. LAR løsninger i oplandet, hvis det tilgodeser andre sektor-interesser eller er økonomisk fordelagtigt.	Kommunens forventning 2016-2020	Opfyldelse af baseline. Fjernelse af spidsbelastning ved intensive regnskyl og fjernelse af first flush partikler.	Forsyningens udgift, eventuelt udgifter for kommunen ved LAR løsninger.
	Enkeltejendomes spildevand	Kontrol og lovliggørelse af enkeltudlederens spildevandsanlæg	Gennemført	Opfyldelse af alle krav i vandplanen for dette område. Fjernelse af spildevands-belastning fra enkeltejendomme	Kommunens administrations udgifter
	Fjernelse af rørlagt vandløbsstrækning på 430 m	Fjernelse af rør under forlængelsen af Hillerødmotorvejen og Vej Ende - evt. forlægning af vandløb til ny placering .	Iværksættelse af indsats afventer afklaring fra Naturstyrelsen på baggrund af resultatet af forundersøgelsen. Det vurderes imidlertid at kommunen har opfyldt sin forpligtigelse i indværende planperiode ved udarbejdelse af forundersøgelse. Kommunen forventer imidlertid at tiltag realiseres i en senere planperiode når Lillerød Renseanlæg har opfyldt sin forpligtigelse om reduceret belastning af Kollerød Å	Krav i vandplanen. Virkemiddel foreslået af staten iht. virkemiddelkatalog..	Kommunale og statslige midler
	Vandløbsrestaurering på 2428 m	Udlæg af sten og grus samt udskiftning af bundmateriale. Differentieret vandløbs-pleje	Udskiftning af bundmateriale mm. forventes gennemført i en senere planperiode (2016-2025) tjf. ovenfor.	Krav i vandplanen. Virkemiddel foreslået af staten iht. virkemiddelkatalog. Udlæg af sten og grus mm og udskiftning af bundmateriale vil på delstrækninger forbedre de fysiske forhold i åen og dermed bidrage til målopfyldelse.	Projektet gennemføres for statslige midler. Lettere øgede driftsudgifter til kommunen
Lynge Å	Hydraulisk vurdering af alle planlagte vandhandleplan- og kommunale vandprojekter for at kunne vurdere Lynge å's vandbalance.	Konsulent, herunder vurdering af vandstand ved opsætning af vandstandsmåler	Udsat afventer dataindsamling af to flowmålere opsat i vandløbet for at få bedre viden. Der afventes også effekt af nye regnvandsbassiner i Lynge nord og effekten af Rørmose projektet	Målinger der skal afdække Lynge ås fremtidige målopfyldelse ved en bedre vandbalance	Kommunal administration
	Regnvandsbassiner. Bassin-krav placeret længere oppe i Rørmosens opland. Muligvis opfyldt af etablering af Rørmosebassinet. Kræver nærmere afklaring. Forsyningen: U205/3518,	Regnvandsbassin er etableret i Rørmosen for en 25 års regn altså langt over baseline krav. Udvidelse af eksisterende regnvandsbassiner eller LAR løsninger.	Udført. Større afledringsrør fra området etableret af forsyningen til Rørmosen har "flyttet kravet" ned til Rørmosen der dermed opfylder bassinkravet	Opfyldelse af baseline. Fjernelse af spidsbelastning ved intensive regnskyl og fjernelse af first flush partikler.	Finansieret af forsyningen

	UU404/2238 i alt 5756 m ³				
	Regnvandsbassiner i den nordlige del af Lyngø Forsyningen: U 305/720 m ³	Krav til regnvandsbassiner ventes etableret i form af LAR-løsninger (Lokal Afledning af Regnvand) i oplandet samt som vådområder ved udløbene.	Udført via projektet "Lad det regne med frøer" ved etablering af regnvandsbassiner i 2014	Opfyldelse af baseline. Fjernelse af spidsbelastning ved intensive regnskyl og fjernelse af first flush partikler. Bassinkravene vil indgå i kommunens projekt "Lad det regne med frøer". Her indgår afprøvning af innovative løsninger for håndtering af regnvand fra byen. Der indgår også dele af bassinkrav i Kedelsø-Langø Å opland hvor regnvand fra byen afkobles spildevandssystemet til Kedelsø-Langø Å og afledes til Lyngø å i stedet for.	Forsyningen, Allerød kommunes og dennes partnere i "Lad det regne med frøer".
	Fjernelse af rørlagt strækning**	En del af planen i igangsat kommunalt projekt	Ikke udført. I regulativrevisionen ønsker forvaltningen at flytte starten af det offentlige vandløb til efter fodboldbanerne da det første stykke med den rørlagte strækning ikke længere anses for at have reel vandløbskarakter. Revisionen bliver lavet 2016 med forbehold for indsigelser		Allerød kommune samt projektmidler
	Fjernelse af spærringer**		Vil blive vurderet og gennemført 2016-2020		Allerød kommune samt projektmidler
	Enkeltejendomes spildevand	Kontrol og lovliggørelse af enkeltudlederens spildevandsanlæg	Udført	Opfyldelse af baseline. Fjernelse af spildevandsbelastning fra enkeltejendomme	Kommunens administrationsudgifter
Kedelsø-Langø Å	Regnvandsbassin og spildevandsbassin Forsyningen: U307/380, U313/1070 i alt 1727 m ³	1. Regnvandsbassiner i Lyngø syd og vest. 2. Afkobling af regnvand fra Lyngø Nord's spildevandssystem og LAR løsninger i Lyngø Nord. 3. Vådområder/LAR i Lyngø syd.	Ventes udført 2016-2020	Opfyldelse af baseline. Fjernelse af spidsbelastning ved intensive regnskyl og fjernelse af first flush partikler.	Forsyningen, Allerød kommune, projektmidler
	Hydraulisk vurdering af alle projekter	Overordnet vurdering af den hydrauliske belastning af vandløbet udføres i forbindelse med regulativrevisionen	2015-2016		kommunale midler
	Enkeltejendomes spildevand	Kontrol og lovliggørelse af enkeltudlederens spildevandsanlæg	Udført	Opfyldelse af baseline. Fjernelse af spildevandsbelastning fra enkeltejendomme	Kommunens administrationsudgifter
Hestetangs Å	Enkeltejendomes spildevand	Kontrol og lovliggørelse af enkeltudlederens spildevandsanlæg	Udført	Opfyldelse af baseline. Fjernelse af spildevandsbelastning fra enkeltejendomme	Kommunens administrationsudgifter
	Regnvandsbassiner Forsyningen: U316/285	LAR løsninger og bassiner i Vassingerødløbets opland	2016-2020	Opfyldelse af baseline. Fjernelse af spidsbelastning ved intensive regnskyl og fjernelse af first flush partikler. Tidsplanen tager højde for forestående erhvervsudstyknings i Vassingerød, der vil ændre et område med flere regnvandsbassiner.	Forsyningen, kommunens natur/vandløbsmidler, private aktører
	Regnvandsbassiner Forsyningen: U315/2380	LAR løsning og/eller bassin i Vassingerødløbets opland	2016-2020	Opfyldelse af baseline. Fjernelse af spidsbelastning ved intensive regnskyl og fjernelse af first	Forsyningen, kommunens natur/vandløbs/vejmidler

	U319/626 i alt 3006 m ³			flush partikler.	
Vassingerødløbet	Fjernelse af spærringer i Vassingerødløbet**	Fjernelse af enkelte spærringer i starten af vandløbets åbne del Omlægning af vandløb udenom søer	2016-2018Projekt er forundersøgt men kommunen vurderer risiko for industrielle uheld og sjældne udledninger fra Vassingerød industri kvarter kan gøre mere skade nedstrøms hvis der ikke er disse sø buffere. Projektet indsnævres til enkelte minimale indsatser udsat	Lille tiltag der ikke vil have den store effekt på nedstrøms kvalitet	Staten
Sjælsø Opland	Regnvandsbassiner ved ATP/Jernbanens områder Forsyningen: U250/198 m ³	Bassinkapacitet i eksisterende lavbunds/vådområde	2016-20208	Opfyldelse af baseline. Fjernelse af spidsbelastning ved intensive regnskyl og fjernelse af first flush partikler.	Private/Kommunalt/forsyningen (ikke undersøgt endnu)
	Regnvandsbassiner Høvelte kaserne: U114/295	Mulige løsninger kombineret LAR, naturberigelse vil blive undersøgt.	2016-2020	Opfyldelse af baseline. Fjernelse af spidsbelastning ved intensive regnskyl og fjernelse af first flush partikler.	Forsvaret ansvar ikke afklaret (?)
	Enkeltejendomes spildevand	Kontrol og lovliggørelse af enkeltudlederens spildevandsanlæg	Udført	Opfyldelse af baseline. Fjernelse af spildevandsbelastning fra enkeltejendomme	Kommunens administrations udgifter
	P-ådale	Fremadrettet sikring af målopfyldelse for Sjælsø	Projekt udsat 2015 da krav til absolut ingen anvendelse af arealet (for at undgå brinkerrosion) var umuligt at opfylde fra forsvarets side	Etablering af vådområder langs vandløb i oplandet til Sjælsø. Et samarbejde mellem Allerød, Rudersdal og Hørsholm kommuner og forsvaret.	Staten
	Sjælsø søprojekt**	Biomanipulation o.a. tiltag i Sjælsø og i oplandet til Sjælsø (se andre tiltag)	Biomanipulering muligvis 2015-2016. undersøgelser pågår også i 2015	Opfyldelse af målsætning for Sjælsø der forventes stillet krav om i kommende vandplanperiode.	Allerød, Rudersdal og Hørsholm kommuner).
	Regnvandsudledninger og spildevandsoverløb fra Blovstrød by, forsvarets arealer, Sandholmlejren mv.**	Større regnvandsbassiner og LAR løsninger i selve Blovstrød ved afkobling af regnvand fra spildevandssystemet.	En række afkoblinger ventes foretaget til regnvandsbassin i Ny Blovstrød når dette er etableret 2016-2020 (?)	Opfyldelse af målsætningskrav til Sjælsø og opfyldelse af udledningstilladelser mm. Der er begrundet mistanke om at udledningen af spildevand er højere end tilladt til Sjælsø. I forbindelse med afkobling af regnvand fra Blovstrød ventes problemet at mindskes også fordi der kommer mere vand til Sjælsø der også kan "udskylle" mere fosfor fra søen på sigt og derved formindske den interne belastning projektet Algae Be Gone har målt på belastningen generelt og denne viser ikke nogen problemer. Så det er spidsbelastningerne ved stor nedbør der skal håndteres	Forsyningen, Allerød kommune
Horsemosen	Regnvandsbassin Forsyningen: U209/20, U210/30 i alt 50 m ³	Bassiner, LAR løsninger	Dialog i gang med Statsskoven om afkobling af vand fra skoven der herved kan "skabe den manglende m2 kapacitet 2016-2018	Opfyldelse af baseline. Fjernelse af spidsbelastning ved intensive regnskyl og fjernelse af first flush partikler.	Forsyningen
Donse Å	Enkeltejendomes spildevand	Kontrol og lovliggørelse af enkeltudlederens spildevandsanlæg	Udført	Opfyldelse af baseline. Fjernelse af spildevandsbelastning fra enkeltejendomme	Kommunens administrations udgifter

10. Forhold til anden planlægning

I det følgende beskrives handleplanens forhold til kommuneplanen, råstofplanen, vandforsyningsplanen, spildevandsplanen, de kommunale Natura 2000-handleplaner og Natura 2000-skovhandleplaner.

Efter planlovens § 11, stk. 4, nr. 4 og 6, er følgende sektorplaner bindende for kommuneplanen: Vandplanen, Natura 2000-planer, og handleplaner herfor.

Kommuneplanen

Kommunerne udarbejder kommuneplaner, der dels indeholder en beskrivelse af kommunens overordnede udvikling, dels tematisk opdeltede retningslinjer for arealanvendelsen samt rammer for lokalplanlægningen. Kommuneplanen kan være med til at sikre, at vand- og naturindsatsen kommer til at ske i samspil med andre interesser i det åbne land. Mens kommuneplanen alene er bindende for kommunen, er lokalplanen bindende for borgernes/grundejernes fremtidige arealanvendelse inden for planens område.

Kommuneplanen må ikke stride mod: ”en vandplan, en Natura 2000-plan, handleplaner for realiseringen af disse planer, jf. lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven)”.

Vand- og naturplanlægningen kan få indflydelse på stort set alle emner i kommuneplankataloget dog primært nok nedenstående punkter i planlovens § 11a:

2) *beliggenheden af områder til forskellige byformål, f.eks. boligformål, erhvervsformål, blandede byfunktioner, beliggenheden af offentlige institutioner, serviceformål, byomdannelsesområder m.v.,*
10) *varetagelsen af de jordbrugsmæssige interesser, herunder udpegningen og sikringen af særlig værdifulde landbrugsområder,*

11) *beliggenheden af arealer til lokalisering af driftsbygninger og driftsanlæg på store husdyrbrug,*
12) *beliggenheden af skovrejsningsområder og områder, hvor skovtilplantning er uønsket*

13) *lavbundsarealer, herunder beliggenheden af lavbundsarealer, der kan genoprettes som vådområder,*

Allerød Kommune har i dag en kommuneplan, der inddrager regnvandshåndtering, biodiversitet og grøn struktur som elementer, der kan integreres med vandplanens krav. Således er der ikke overordnet nogle konfliktpunkter mellem den eksisterende kommuneplan og vandplanerne.

Allerød Kommune udarbejder i 2015 en ny kommuneplanstrategi, der skal resultere i en ny kommuneplan i 2017 hvor disse fokusområder fortsat ventes at få en vigtig plads. Kravene i denne vandhandleplan samt retningslinjerne i vandplan 2.2. og 2.3. vil blive indarbejdet i denne kommende kommuneplan

For at tydeliggøre at retningslinjerne i Vandplanerne sikres overholdt i kommuneplaner og lokalplaner vedlægges retningslinjerne som bilag til Vandhandleplanen.

Råstofplanen

Regionen har til opgave, at gennemføre en kortlægning af råstoffer og etablere den overordnede planlægning for den fremtidige råstofindvinding. Dette sker gennem råstofplanen. Den regionale råstofplan er en sektorplan, som kommunalstyrelsen er bundet af i den kommunale planlægning. Kommuneplanen kan nemlig kun indeholde retningslinjer for råstofområderne, som ikke er i strid med råstofplanlægningen.

Regionsrådet skal hvert fjerde år tage stilling til, om der er behov for justeringer eller revision af råstofplanen.

Det vurderes, at den eksisterende Råstofplan ikke konflikter med vandplanerne.

Vandforsyningsplanen

Vandforsyningsplanen er ikke bindende for borgere og erhverv, men er udtryk for kommunens langsigtede strategi for kommunens vandforsyningsstruktur. Med vandforsyningsplanen udstikker kommunalbestyrelsen rammerne, inden for hvilke den fremtidige vandforsyningsstruktur kan udvikle sig i planperioden.

Kommunens vandforsyningsstruktur er baseret på små lokalt beliggende vandværker. Ud over at indvindingen af vand i kommunen derfor er svær at ændre, vil indvindingsstrategien for det enkelte vandværk ikke have nogen væsentlig indvirkning på den regionale vandbalance. Se i øvrigt afsnit om grundvand side 29-33.

Spildevandsplanen

Allerød Kommune har vedtaget Spildevandsplan 2013. Spildevandsplanen har fokus på understøttelse af Allerød Kommunes vandhandleplan, der skal sikre, at kommunen får gennemført den indsats, der er beskrevet i de statslige vandplaner. Når der kommer dels nye statslige vandplaner og dels en ny vandhandleplan for Allerød Kommune vil der være et behov for en revision af spildevandsplanen.

Spildevandsplanen er et udtryk for kommunens strategi for en længerevarende periode indenfor vandområdet. Ifølge miljøbeskyttelseslovens § 32 skal kommunalbestyrelsen udarbejde og ajourføre en plan for bortskaffelse af spildevand inden for kommunen. Kommunen skal i spildevandsplanen gennemføre den i vandplanernes indsatsprogrammer angivne indsats for den spredte bebyggelse, regnvandsbetingede udledninger og renseanlæg, herunder angive tidsplanen for gennemførelsen af indsatsen.

Indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse

Se afsnit om grundvandsindsats.

Relation til Natura 2000-handleplan

En del af vandhandleplanens indsatser for opland 2.3 Øresund omhandler oplandet til Natura 2000 område nr. 136 Øvre Mølleå, Fure sø og Frederiksdal skov.

Vandplan 2.3 Øresund giver således Allerød Kommune anledning til at koordinere indsatsen med de kommunale Natura 2000-handleplaner og Natura 2000-skovhandleplaner for Natura 2000 område nr. 136 Øvre Mølleå, Fure sø og Frederiksdal skov.

Denne koordinerende indsats vedrører primært indsats 1.1 i sigtelinje 1 i naturplan for Natura 2000 område nr. 136 Øvre Mølleå, Fure sø og Frederiksdal skov. Denne retningslinje omfatter en begrænsning i næringsstofbelastningen, som en af de faktorer, der skal gøres en indsats for. Denne indsats vil primært finde sted gennem denne vandhandleplan ved en indsats, der nedsætter næringsstofbelastningen til Vassingerødløbet og Hestetangs Å, således at vandløbene og de tilstødende naturarealer vil få en nedsat næringsstofpåvirkning og dermed øge stabiliteten for en række arter og naturtyper, der indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000 området.

Dette er en særdeles vigtig indsats, da der ikke umiddelbart kan foretages tiltag i naturhandleplanen for at sænke næringsstofbelastningen.

Derudover bør vandhandleplanen sigte på at sikre mod unødvendige overløb der kan føre andre skadelige stoffer til vandløbene i Natura 2000 området fra industri- og boligområderne i Vassingerød by.

Indsatsen vil være i form af forbedret regnvandshåndtering og indsatser mod enkeltejendommenes spildevandsudledninger.

Vandplan 2.3 har ligeledes hydraulisk tilknytning til Natura 2000 området Kattehale Mose. Vandet løber dog normalt fra Kattehale Mose til vandområder omfattet af vandplan 2.3. Øresund. Det forventes derfor at effekten af indsatser i vandplan 2.3 ikke påvirker naturtilstanden i Kattehale Mose.

Bilag 1 Retningslinjer fra vandplanerne

Retningslinjer iht. vandplanerne Øresund samt Isefjord og Roskilde Fjord.

I tilknytning til de generelle bestemmelser i miljølovgivningen, der udgør de grundlæggende foranstaltninger med hensyn til at beskytte og forbedre miljøtilstanden i vandmiljøet, beskrives nedenfor en række retningslinjer, der i henhold til miljømålslovens § 25 har til formål at understøtte indsatsprogrammet med supplerende foranstaltninger med henblik på at opnå god tilstand i alle vandforekomster.

Retningslinjerne har bindende virkning overfor kommunens fysiske planlægning og administration, herunder i relation til konkrete sager inden for hovedvandopland Øresund:

Foruden Allerød Kommune er det Halsnæs Kommune, Gribskov Kommune, Helsingør Kommune, Fredensborg Kommune, Hillerød Kommune, Hørsholm Kommune, Egedal Kommune, Furesø Kommune, Rudersdal Kommune, Lyngby-Taarbæk Kommune, Gladsaxe Kommune, Gentofte Kommune, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune, Tårnby Kommune og Dragør Kommune der er opland til hovedvandopland Øresund.

Og hovedvandopland Isefjord og Roskilde Fjord:

Foruden Allerød Kommune er det Odsherred, Holbæk, Kalundborg, Ringsted, Lejre, Roskilde, Høje-Taastrup, Køge, Greve, Albertslund, Ballerup, Herlev, Gladsaxe, Egedal, Furesø, Hillerød, Gribskov, Halsnæs og Frederikssund Kommune der er opland til hovedvandopland Isefjord og Roskilde Fjord.

Ved ikrafttræden af vandplanen ophæves retningslinjerne fra regionplanerne 2005.

Myndighedernes administration af miljølovgivningen

Ved meddelelse af tilladelser og godkendelser samt andre aktiviteter, der påvirker vandets tilstand i Hovedvandopland Øresund, gælder følgende retningslinjer:

- 1) Forringelse af den nuværende tilstand af såvel overfladevand som grundvand skal forebygges.
- 2) Der må ikke gives tilladelse til øget direkte eller indirekte forurening af overfladevand, med mindre det vil medføre en øget forurening af miljøet som helhed, hvis tilladelse ikke gives, eller tilladelsen kan begrundes i væsentlige samfundsmæssige forhold.
- 3) Tilstanden i vandløb, søer, grundvandsforekomster og kystvande skal leve op til de fastlagte miljømål, som de fremgår af WebGIS. Vandområder, der ikke fremgår af WebGIS, administreres efter miljølovgivningen i øvrigt. Det bør således sikres, at der ikke meddeles tilladelser og godkendelser, der måtte være til hinder for, at disse områder opnår god tilstand. Det bør tilsigtes, at tilladelser, godkendelser mv. til aktiviteter, som understøtter klimatilpasningsindsatser, får høj prioritet.
- 4) Afgørelser efter husdyrgodkendelsesloven, herunder både tilladelser og godkendelser til etablering, udvidelser og ændringer af husdyrbrug og revurdering af godkendelser, må ikke være til hinder for, at vandplanens miljømål opfyldes, jf. husdyrgodkendelseslovgivningens krav vedr. nitrat til overfladevande og grundvand samt fosforoverskuddet.

Afgørelser efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3, 4 og 5 om dambrug, havbrug og andre erhvervs-mæssige aktiviteter skal sikre, at vandplanens miljømål, herunder baseline-forudsætninger og supplerende reduktionskrav til påvirkning af overfladevand, overholdes. Kommunerne skal især være opmærksomme på godkendelser og revurdering af godkendelser vedr. udledning af spildevand til vandløb, søer eller havet og på udledninger fra dambrug, som ikke er miljøgodkendt.

Dette indebærer,

at tilladelse til øget påvirkning af vandmiljøet i et opland, hvor miljømål er opfyldt, som udgangspunkt først kan meddeles, når det er godtgjort, at tilladelsen ikke medfører en forringelse af tilstanden, og at tilladelse til øget påvirkning af vandmiljøet i et opland, hvor miljømål ikke er opfyldt, som udgangspunkt først kan meddeles, når det er godtgjort, at miljømålet uanset tilladelsen kan nås ved hjælp af andre tiltag.

- 5) For oplande, hvor der ikke er fastlagt specifikke krav til reduktion af fosfortilførslen til vandområdet, skal der i den første planperiode tilstræbes en fortsat reduktion af den menneskeskabte fosfor-tilførsel fra såvel diffuse kilder som punktkilder.

Spildevand

- 6) Al ny og forøget spildevandsudledning til stillestående vandområder skal så vidt muligt undgås.
- 7) Vandplanen identificerer et antal overløb af opspædet spildevand fra fælleskloakerede kloaksystemer, hvor der bør ske en indsats. Som udgangspunkt bør der etableres et first-flush bassin på 5 mm (50 m³ pr. red. ha) svarende til en årlig udledning på ca. 250 m³ pr. red. ha oplandsareal. Konkrete vurderinger af udledningens påvirkning kan betinge, at et bassin må udbygges yderligere i forhold til ovenstående. Til nedbringelse af mængden af udledt stof kan også andre foranstaltninger med en miljømæssig ligeværdig eller bedre effekt tages i anvendelse, herunder separatkloakering, lokal nedsivning af overfladevand mm.
- 8) Ved meddelelse af tilladelse til udledning af separat overfladevand skal udløbene som udgangspunkt forsynes med bassiner af passende størrelse med henblik på tilbageholdelse af bundfældelige stoffer.
- 9) Hvor der er risiko for hydrauliske problemer, skal regnbetingede udledninger som udgangspunkt reduceres til 1-2 l/s pr. ha (totalt areal), svarende til naturlig afstrømning. Bassiner på såvel separate regnvandsudløb som på overløbsbygværker skal i disse situationer have en størrelse, så der som gennemsnit højst sker overløb fra bassinet hvert 5. år (n=1/5 pr. år). Med hensyn til udformning af bassiner for separat regnvand henvises til Spildevandsforskning fra Miljøstyrelsen nr. 49/1992 om lokal rensning af regnvand.
- 10) Hvor det er muligt, bør rent overfladevand fra eksempelvis tagarealer afledes til nedsivning eller opsamles til vandingsformål eller lignende. Ved tilladelse til udledning i vandløb skal det sikres, at vandløbets samlede hydrauliske kapacitet ikke overskrides.
- 11) For spildevandsudledninger i det åbne land gælder:
  - a. spildevand fra enkeltliggende ejendomme (mindre end 30 PE) i udpegede oplande, se WebGIS, som udleder direkte eller indirekte til søer, moser, vandløb eller nor, skal som minimum gennemgå rensning svarende til rensklasser som angivet på WebGIS. Dette kan udover rensning til den givne rensklasse opfyldes ved opsamling, afskæring eller nedsivning. Af WebGIS fremgår de oplande, hvor foranstaltningerne indgår i baseline, samt hvilke oplande der udpeges med denne plan, dvs. hvor der er tale om supplerende foranstaltninger.

- b. inden for de udpegede oplande findes et stort antal søer og moser, hvor det af tekniske grunde ikke er muligt at markere oplandet. Ejendomme, der afleder spildevand til sådanne søer eller moser med et areal større end 100 m², hvor det er dokumenteret, at målsætningen ikke er opfyldt, og hvor der endnu ikke er meddelt påbud om forbedret spildevandsrensning, er tillige omfattet af supplerende krav til rensning for fosfor.
- 12) Udledningen af spildevand fra særligt vandforurenende erhverv skal i videst muligt omfang søges begrænset ved anvendelse af bedst tilgængelig teknologi (BAT) og vandbesparende foranstaltninger, dernæst via rensning ved kilden.
- 13) Ved udledning af spildevand med forurenende stoffer⁴ (miljøfarlige stoffer) kan der accepteres en overskridelse af miljøkvalitetskrav for disse stoffer i en blandingszone i umiddelbar nærhed af udledningsstedet.
- 14) Temperaturpåvirkninger i områder uden for en blandingszone, hvor der sker udledning af kølevand, må ikke nå niveauer, der ligger uden for grænser, som sikrer, at værdierne for de typespecifikke biologiske kvalitetselementer kan overholdes.
- 15) I kommunernes planlægning for spildevandsindsatsen bør følgende sideordnede prioriteringer indgå:
- a. spildevandsindsatser i vandløb med den højeste DVFI-målsætning,
  - b. spildevandsindsatser i søoplade, da søerne vil være længst tid om at opfylde miljømålet om god tilstand,
  - c. spildevandsindsatsen i vandløb, hvor forbedring af de fysiske forhold afventer forbedret spildevandsrensning, jf. tabel 1.3.3 Undtagelser for vandløb i henhold til miljømålslovens §§ 16 og 19,
  - d. spildevandsindsatser i beskyttede områder (badevand og Natura 2000 områder).

Vandløb

- 16) Vandet i vandløbene skal være så rent som muligt og have en temperatur, der sikrer, at de fastlagte miljømål for vandløb kan opfyldes.
- 17) Direkte indvinding af overfladevand fra vandløb skal så vidt muligt undgås. Hvor der foretages indvinding, og hvor vandet efterfølgende udledes igen, søges længden af den påvirkede vandløbs-strækning begrænset mest muligt, ligesom der sikres en så stor og naturligt varieret vandmængde som muligt. Der kan kun i særlige tilfælde gives nye tilladelser til indvinding af vand fra ferske overfladevandområder. De særlige tilfælde er fx indvinding fra de større vandløbs nedre strækninger, gravede bassiner og afvandingskanaler.
- 18) Vedligeholdelse af vandløb begrænses mest muligt og udføres kun i et sådant omfang, at det ikke hindrer opfyldelse af de fastsatte miljømål. Hvor grødeskæring er nødvendig, foretages den så vidt muligt manuelt, i strømmende eller netværk og altid under hensyntagen til natur- og miljømæssige interesser. Omfanget og udførelsen af vedligeholdelsen af offentlige vandløb skal fremgå af et vandløbsregulativ, jf. vandløbslovens bestemmelser.
- 19) Slåning af vegetation langs vandløbets kanter, brinker og bræmmer udføres, så det ikke forhindrer en varieret beskygning af vandløbet og sikrer en så varieret flora som muligt.

---

⁴ Det vil sige stoffer omfattet af bekendtgørelsen om miljøkvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af forurenende stoffer til vandløb, søer eller havet

- 20) Eksisterende bevoksninger af træer og buske langs vandløb bevares så vidt muligt og i så stor bredde som muligt. Bevoksningerne kan dog med fordel udtyndes, hvis de visse steder fastholder vandløbet i uønsket stor bredde.
- 21) Opgravning af bundmateriale i form af sand/mudder begrænses mest muligt, og der fjernes aldrig sten/grus fra bunden.
- 22) Hvor der forekommer dødt ved i og ved vandløb, skal dette så vidt muligt blive liggende hvis det ikke nævneværdigt hindrer vandløbets vandaflodsevne. Herved sikres den størst mulige fysiske variation i og omkring vandløbene.
- 23) Der etableres så vidt muligt fuld faunapassage ved total fjernelse af menneskeskabte spærringer i vandløb. Hvor opstemninger bibeholdes af fx kulturhistoriske eller andre samfundsmæssige hensyn, sikres passagen eksempelvis ved etablering af 'naturlignende stryg' i selve vandløbet eller omløbsstryg med tilstrækkelig vand-gennemstrømning.
- 24) Forbedringer af de fysiske forhold i form af vandløbsrestaurering udføres på en sådan måde, at vandløbene får mulighed for at sno sig og flytte sig, og de forbedrende tiltag skal dermed understøtte den naturlige udvikling frem mod mere varierede fysiske forhold. Vandløbsrestaurering, herunder åbning af rørlagte vandløb, skal gennemføres efter vandløbslovens bestemmelser.
- 25) Der tillades normalt ikke rørlægninger af vandløb.
- 26) Kortere rørlægninger i forbindelse med vejanlæg eller lignende bør udføres uden styrt og med vandløbsbunden ført ubrudt gennem rørlægningen.
- 27) Hvor der i forbindelse med restaurering, herunder genåbning af rørlagte vandløb, graves nyt forløb, søges selve tværprofilet etableret så 'naturlignende' som muligt. Flytning af vandløbet kan indgå som en mulighed i forbindelse med genåbning af en vandløbsstrækning. Det tilstræbes herved, at den hydrologiske kontakt med de nærmeste omgivelser bliver så naturlig som muligt, ligesom en unaturligt høj transport af sand og finere materiale modvirkes.
- 28) Hvor der i forvejen findes en unaturligt høj materialetransport i vandløbene, søges denne begrænset ved 'kilden', dvs. der hvor erosionen og udvaskningen til vandløbet optræder. Hvor dette ikke er muligt, kan der i stedet etableres sandfang.
- 29) Hvor der som et led i restaurering plantes træer og buske langs vandløb, udføres dette så 'naturlignende' som muligt hvad angår artsvalg og placering i forhold til vandkanten. Det skal samtidig sikres, at beskygningen fra planterne ikke bliver så stor, at brinkerne bliver ustabile, og den fysiske variation i vandløbet formindskes.
- 30) De fysiske forbedringer foretages, hvor det er muligt, for hele vandløbssystemer under hensyntagen til de tilgrænsende arealer, og så der sikres bedst mulig sammenhæng mellem vandløbssystemerne og de tilgrænsende arealer.
- 31) Reduktion af okkerbelastning bør primært foregå ved vand-standshævning og restaurering i de middel til stærkt okkerbelastede vandløb. Dog kan tiltag i form af okkersøer benyttes ved konkrete punktkilder. For de svagt okkerbelastede vandløb bør tilstanden forbedres ved ændret vandløbsvedligeholdelse.

Søer

- 32) Vandkvaliteten i søerne skal medvirke til, at de fastlagte miljømål for søer kan opfyldes.
- 33) Afvanding af søer og stillestående vandområder i øvrigt skal så vidt muligt undgås.
- 34) Mindre søer, der ikke indgår specifikt i vandplanen, reguleres gennem sektor-lovgivningen (naturbeskyttelseslov, vandløbslov, miljøbeskyttelseslov mm.). For alle søer gælder det, at de skal opnå god økologisk tilstand. Det gælder dog ikke for regnvands-bassiner, spulefelter og lignende tekniske anlæg. Ved risiko for manglende målopfyldelse vil der typisk være behov for at nedbringe tilførslen af næringsstoffer. Ud over indsats over for bl.a. spildevand og regnbetingede udledninger kan der være behov for at reducere tilførsel af næringsstoffer fra omgivende arealer.
- 35) Ved udpegede badeområder skal vandkvaliteten kunne leve op til badevandsdirektivets krav om tilfredsstillende kvalitet. Kvalitetsmålet for badevand er, at alt badevand ved udgangen af 2015 i det mindste skal være klassificeret som tilfredsstillende. Det vil sige, at de krav, der fremgår af badevandsbekendtgørelsen, skal være opfyldt.
- Opfyldelse af krav til badevandskvalitet er en grundlæggende indsats som følge af badevandsbekendtgørelsen, som kommunerne skal vurdere de konkrete indsatser for i de kommunale handleplaner og reviderede spildevandsplaner.
- 36) For vandområder, hvor en sluse eller klap, fx kontrolklap eller højvandsklap, medfører, at vandudvekslingen mellem to tilgrænsende vandområder ikke flyder frit, men i større eller mindre grad styres af mennesker, skal den hidtidige drifts- og vedligeholdelsespraksis fortsættes, med mindre andet udtrykkeligt er angivet i specifikke retningslinjer for de pågældende vandområder.
- 37) Indvinding af overfladevand må ikke være til hinder for, at søerne opfylder de fastlagte miljømål.

Grundvand

- 38) Meddelelse af tilladelser til indvinding af grundvand samt udbygning og drift af vandforsyninger må ikke være til hinder for opfyldelse af vandplanens målsætninger i vandløb, søer, grundvands-forekomster, kystvande og terrestriske naturtyper.
- Som udgangspunkt bør indvindingen ikke medføre en reduktion af vandløbenes vandføring på over 5 % hhv. 10-25 % af medianminimum, hvor miljømålene for vandløbet er høj økologisk tilstand hhv. god økologisk tilstand. Den nærmere fastsættelse af den tilladelige reduktion indenfor sidstnævnte interval vurderes i forhold til vandløbstypen og vandløbets sårbarhed i øvrigt.
  - I områder, der er påvirket af almene vandforsyninger, kan der for vandløb, hvor miljømålene er enten høj eller god økologisk tilstand, fastsættes kravværdier for påvirkningen, der accepterer en større reduktion end angivet ovenfor, hvis det ud fra et konkret kendskab til de hydromorfologiske og fysisk-kemiske forhold vurderes, at miljømålene kan opnås.
  - Med hensyn til de terrestriske økosystemer skal der forud for tilladelser til vandindvinding, jf. bekendtgørelsen om internationale naturbeskyttelsesområder mv., foretages en vurdering af, om indvindingen kan medføre væsentlig skade på et Natura

2000-område. Særligt naturtypen "tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund", "kilder" og "rigkær" er relevante i den forbindelse.

- d. Som udgangspunkt kan den udnyttelige grundvandsressource beregnes som 35 % af grundvandsdannelsen.
- e. I oplande, hvor vandløb er påvirket af eksisterende almene vandforsyningsanlæg, således at de ikke kan opfylde miljømålene, kan opfyldelse af vandløbenes kravværdier for medianminimumsvandføringer ske ved flytning af indvinding eller tilledning af vand.

39) I områder, hvor vandressourcen ikke er tilstrækkelig til at tilgodese alle behov for vandindvinding og alle behov for vand i vandløb, søer og vandafhængige terrestriske naturtyper, bør der som udgangspunkt prioriteres således:

- a. befolkningens almindelige vandforsyning, der omfatter bl.a. husholdning og institutioner, samt andre vandindvindinger hvortil der stilles krav om drikkevandskvalitet og regelmæssig kontrol, jf. kapitel 2 og 3 i bekendtgørelsen om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg
- b. opretholdelse af en miljømæssig acceptabel vandføring og vandstand i vandløb samt vandudskiftning og vandstand i søer og vandafhængige terrestriske naturtyper i overensstemmelse med vandplanens målsætninger
- c. andre formål, hvortil der ikke stilles krav om drikkevands-kvalitet og regelmæssig kontrol, og som omfatter indvinding til mere vandforbrugende industrier, vanding i jordbrugserhvervene bortset fra vanding og vask af spiselige gartneriafgrøder, vanding af golfbaner og andre vandforbrugende fritidsaktiviteter, varmeudvinding og køleformål samt virkninger af råstofindvinding under grundvandspejlet, prioriteret efter en samfundsmæssig helhedsvurdering.

40) Ved placering og indretning af anlæg indenfor allerede kommune- og lokalplanlagte erhvervsarealer samt ved udlæg af nye arealer til aktiviteter og virksomheder, der kan indebære en risiko for forurening af grundvandet, herunder deponering af forurenede jord, skal der tages hensyn til beskyttelse af såvel udnyttede som ikke udnyttede grundvandsressourcer i områder med særlige drikke-vandinteresser samt indenfor indvindingsoplande til almene vandforsyninger. Særligt grundvandstruende aktiviteter må som udgangspunkt ikke placeres inden for områder med særlige drikkevandsinteresser eller indvindingsoplande til almene vandforsyninger med krav om drikkevandskvalitet, der ligger uden for disse. Som særligt grundvandstruende aktiviteter anses fx etablering af deponeringsanlæg og andre virksomheder, hvor der forekommer oplag af eller anvendelse af mobile forureningskomponenter, herunder organiske opløsningsmidler, pesticider og olieprodukter.

41) Områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse skal så vidt muligt friholdes for udlæg af arealer til byudvikling. Der kan dog udlægges arealer til byudvikling, hvis det kan godtgøres, at der ikke er alternative placeringer, og at byudviklingen ikke indebærer en væsentlig risiko for forurening af grundvandet. Ved byudvikling i områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse skal det af kommune- og lokalplaners retningslinjer fremgå, hvordan grundvandsinteresserne beskyttes⁵.

---

⁵ Se evt. *Statslig udmelding til vandplanernes retningslinje 40 og 41 vedr. byudvikling og Områder med Særlige Drikkevandsinteresser*. Naturstyrelsen, august 2012.

- 42) Grundvandsindvinding fra dybereliggende, velbeskyttede grundvandsmagasiner med god vandkvalitet bør som udgangspunkt kun ske til almen vandforsyning eller anden indvinding med krav om drikkevandskvalitet.
- 43) Afgørelser efter miljøbeskyttelsesloven og husdyrgodkendelsesloven inden for nitratfølsomme indvindingsområder skal leve op til indsatsplanen efter vandforsyningsloven. Afgørelser efter miljøbeskyttelsesloven inden for nitratfølsomme indvindingsområder, hvor der ikke er udarbejdet en indsatsplan, skal sikre, at der ikke sker nogen merbelastning, hvis udvaskningen fra rodzonen overskrider 50 mg nitrat/l i efter situationen. Afgørelser efter husdyr-godkendelsesloven inden for nitratfølsomme indvindingsområder, hvor der ikke er udarbejdet en indsatsplan, skal sikre, at husdyr-godkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau vedr. nitrat til grundvand overholdes.

Da Allerød Kommune ikke har kyststrækning og dermed ikke administrerer blandings- og aktivitetszoner, udelades retningslinjerne fra vandplanen, som omhandler Kystvande og Blandings- og aktivitetszoner, nummereret 44) til 51).

Miljøfarlige forurenende stoffer

52) Indsatsen i forhold til at opfylde miljømål i vandområderne bestemmes af, om der i de enkelte vandområder er eller kan være problemer med opfyldelse af miljømålet for så vidt angår forurenende stoffer. Vandområderne er dertil inddelt i fire indsatskategorier, jf. kapitel 2.4. Disse er:

1. vandområde uden problem
2. vandområde under observation
3. vandområde med behov for stofbestemt indsats
4. vandområde med ukendt tilstand/belastning.

For vandområder i alle 4 kategorier gælder:

Udledning fra punktkilder og tilslutninger til offentlig kloak reguleres efter gældende regler og vejledninger ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik og med henblik på opfyldelse af miljøkvalitetskrav, jf. bekendtgørelsen om miljøkvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af forurenende stoffer til vandløb, søer eller havet.

Oversigt over oplysninger om eksisterende og planlagte udledninger af forurenende stoffer etableres og opdateres løbende, og udledningernes omfang kvantificeres.

53) For vandområder i kategori 2, 3 og 4 er der yderligere behov for, at

- a) miljømyndigheden tilvejebringer viden om kilder, belastning og transportveje for forurenende stoffer til vandmiljøet. Det vurderes, om kilder er diffuse eller punktkilder,
- b) miljømyndigheden sikrer, at udledninger af forurenende stoffer med koncentrationer, der har betydning for vandmiljøet, har udledningstilladelser og tilslutningstilladelser, der er tidssvarende i forhold til gældende regler, herunder miljøbeskyttelseslovens regel

om anvendelse af bedst tilgængelige teknik og reglerne i bekendtgørelse om miljøkvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af forurenende stoffer til vandløb, søer eller havet.

Koordinering af vandplaner og Natura 2000-planer

54) I forbindelse med tilladelser, godkendelser mv., som kan påvirke et Natura 2000-område, foretages en koordinering af den samlede indsats, jf. bekendtgørelse om kommunalbestyrelsens vandhandleplaner, og det vurderes, om der skal udarbejdes en konsekvensvurdering efter reglerne i bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2 Supplerende retningslinjer fra regionplanerne

I tilknytning til retningslinjerne i bilag 1 tilføjes der yderligere retningslinjer til handleplanen. Retningslinjerne skal bl.a. ses som et redskab i den kommunale administration af sektorplaner og sagsbehandling inden for de enkelte fagområder og i udarbejdelsen af lokalplaner.

Spildevand

1. Spildevand herunder overfladevand fra befæstede arealer, der udledes til vandløb eller sø, skal renses så godt, at vandløbets eller søens målsætning og målsætningerne for eventuelle vandløb og søer, der ligger nedstrøms spildevandsudledningen, kan opfyldes. Ved udledning til vandløb eller sø, herunder især af tag- og overfladevand, skal det yderligere sikres, at vandløbets eller søens samlede hydrauliske kapacitet ikke overskrides.
2. Spildevand herunder overfladevand fra befæstede arealer, der nedsives gennem jorden skal renses inden nedsivning.
3. Der må ikke tillades nedsivning fra tagflader og tagrender af kobber og zink.

Vandløb

1. Ved omlægning/reovering af rørlagte strækninger skal muligheden for en åbning undersøges.
2. Flytning af vandløb kan indgå som en mulighed i forbindelse med åbning af en vandløbsstrækning. I forbindelse med åbning af vandløbet bør en eventuel flytning overvejes.

Grundvand

Retningslinjer for afgørelser – grundvandsforekomsternes kvantitative tilstand

1. Indvindingsstilladelser skal gives i overensstemmelse med retningslinjer i statens vandplan, den kommunale handlingsplan, indsatsplan og vandforsyningsplan.
2. Ved meddelelse af vandindvindingsstilladelse benyttes følgende enhedsforbrug:

Boliger	45 m ³ / person / år
Sommerhuse	45 m ³ / hus / år
Kolonihaver	25 m ³ / have / år
Institutioner	55m ³ / ansat / år
Byerhverv	20m ³ / ansat / år
Landbrug	24m ³ / ækv. stk. hornkvæg/år
Svind, filterskylning m.m. maks. 8 % af det totale forbrug	

3. Når der gives tilladelser til mark- og gartnerivanding benyttes følgende enhedsforbrug angivet som markvandingsbehov i mm/år:

Afgrøde	Leret sand-jord	Sandet lerjord
Kartofler	100	60
Frøafgrøder	50	0
Græs uden for omdrift	25	0
Græs og grøntfoder	100	90
Specialafgrøder	100 - 150	
Bær- og frugtavl	100	
Containerkulturer	800	
Væksthuse	1.000 - 1.500	

4. Ved meddelelse af tilladelser til vanding af golfbaner benyttes følgende enhedsforbrug angivet i mm/år:

Teesteder	100 mm/år
Greens	275 mm/år
Forgreens (maks. 1,5 gange arealet på greenen)	125 mm/år
Øvrige baner	0 mm/år

5. Ved meddelelse af tilladelser til vanding af idrætsanlæg og udvalgte seværdigheders græsplæner benyttes følgende enhedsforbrug:

Græsplæner	20 mm/år
------------	----------

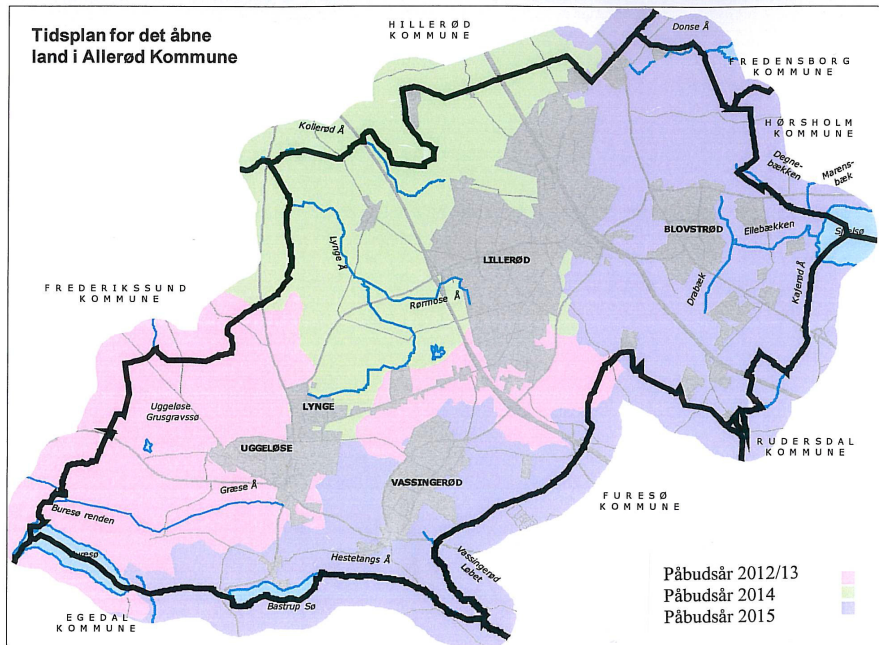
6. Ved etablering af nye indvindingsanlæg til anden anvendelse end drikkevandsforsyning, kan der som udgangspunkt ikke gives tilladelse til indvinding fra de regionale kalkmagasiner.
7. Hvor en ringere vandkvalitet end drikkevand kan anvendes, skal regnvand om muligt opsamles og udnyttes frem for grundvand.
8. Vand fra afværgepumpning, grundvandssænkninger og saltholdigt vand o.l., der er uegnet til drikkevandsformål, skal under afvejning af lokale forhold søges udnyttet til natur og erhvervsmæssige formål, hvor en ringere vandkvalitet kan accepteres.
9. Kommunen vil gennem vilkår i indvindingstilladelserne sikre en bedre viden om indvindingsstrukturen i kommunen samt vandindvindings påvirkning af grundvand og overfladevand.

10. Kommunen vil gennem vilkår i indvindingstilladelserne søge at begrænse indvindings påvirkning af grundvand- og overfladevandsforekomster.

11. Det tilstræbes at vådsalte offentlige veje og stier. Der må ikke saltes i temperaturer under -7 °C.

Bilag 3 Tidsplan for spildevandsindsatsen i det åbne land

Tidsplan for gennemførelse af spildevandsrensning i det åbne land. '

Bilag: 8.1. Grøn Guide Projektplan 2015.pdf

Udvalg: Klima- og Miljøudvalget 2014-2017

Mødedato: 23. marts 2015 - Kl. 16:30

Adgang: Åben

Bilagsnr: 15951/15

**GODKENDT AF
BESTYRELSEN
02.01.15**

**INDSTILLET AF
RÅDET FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING
TIL KLIMA- OG MILJØUDVALGET
11.03.15**

FORENINGEN GRØN GUIDE I ALLERØD

PROJEKTPLAN 2015

INDHOLD

INDLEDNING	3
BESTYRELSEN	4
ÅRSRAPPORT 2014	5
Miljøkontoret på Allerød Bibliotek/Rådhus	5
Projekter	6
Konklusion	7
TIMEREGNSKAB OG -BUDGET	8
ARBEJDSPROGRAM 2015	9
Miljøkontoret på det nye Allerød Bibliotek	9
Projekter	9
BUDGET OVERSIGT 2013-15	11
IDEER TIL FREMTIDEN	11

INDLEDNING

Formålet med Foreningen Grøn Guide i Allerød er at få borgere samt skoler, institutioner, klubber, virksomheder osv. til at ændre levevis, undervisning, drift og andre aktiviteter i bæredygtig retning. En bæredygtig udvikling er en udvikling, som opfylder de nuværende behov, uden at bringe fremtidige generationers muligheder for at opfylde deres behov i fare. Bæredygtig udvikling betyder at tænke langsigtet og i blivende værdier. Bæredygtig udvikling skal ses i tre dimensioner:

- Miljømæssigt
- Samfundsmæssigt
- Økonomisk

VISION

Alle lokale borgere ("alle rødder") er bevidste om hvad bæredygtig udvikling er og handler derefter.

MISSION

Foreningen Grøn Guide formidler og katalyserer bæredygtighed til borgere, politikere og forvaltning på en måde som ikke er afhængig af partipolitik. Foreningen Grøn Guide er græsroddernes og borgergruppernes talerør og fører aktiv dialog med politikere og forvaltning.

STRATEGI

Foreningen Grøn Guide er:

- selvstændig og uafhængig på trods af den økonomiske støtte fra Allerød Kommune
- borgerstyret og borgerforankret
- en 2-vejs kommunikationskanal
- et samarbejde på realistiske præmisser
- ambassadør for en bæredygtig udvikling
- igangsætter
- netværksskaber og inddrager borgere
- formidler af det gode eksempel frem for den løftede pegefinger

Den Grønne Guide

Foreningen ansatte en grøn guide/lokal miljøvejleder på fuld tid i marts 1998 med støtte fra Allerød Kommune og Den Grønne Fond. Den Grønne Fond ophørte med at støtte foreningen den 31. august 2003. Herefter har Allerød Kommune støttet foreningen. Fra den 1/1 2011 er Den Grønne Guide ansat af Allerød Kommune.

Den Grønne Guide har en koordinerende, formidlende og igangsættende funktion i forhold til projekter, er sparringspartner for borgergrupperne, informationsindsamler samt kontaktskaber mellem grupperne, forvaltningen og andre samarbejdspartnere.

Samarbejdet med Allerød Kommunes forvaltning prioriteres højt. Fordelingen af Den Grønne Guides tid foregår efter denne model:

	Mål	Resultat
Arrangementer med aktive borgere, arbejde med bestyrelse og miljøkontor, administration, kurser, netværk o.l.	50%	49%
Kommunale aktiviteter og formidling af disse	50%	51%

BESTYRELSEN

Foreningen Grøn Guide i Allerøds bestyrelse er daglig arbejdsgiver for Den Grønne Guide og projektmedarbejderen. Der afholdes fire ordinære bestyrelsesmøder om året, og her tilrettelægges arbejdet for den kommende periode i samarbejde med medarbejderne. Dertil kommer diverse temamøder og projektmøder. Desuden administrerer bestyrelsen den lokale finansiering, står for foreningens regnskab, og hjælper med kontakt til vigtige lokale aktører.

Som følge af Allerød Kommunes budgetforlig 2011-2014 samt kommunens nye organisering refererer foreningen i forvaltningen til Natur- og Miljøafdelingen. Forvaltningen har uddelegeret styringen af den daglige drift og økonomien til foreningen. Politisk refererer foreningen til Klima- og Miljøudvalget.

Byrådets Råd for Bæredygtig Udvikling gennemgår bestyrelsens årlige projektplan og indstiller den til Klima- og Miljøudvalget.

Formand	Jette Kragh	Birkevej 2, 3450 Allerød	Telefon 51 70 56 37
Kasserer	Leif Høyby	Gl. Lyngevej 97, 3450 Allerød	Telefon 48 17 74 58

Bestyrelsen består af seks personer og Den Grønne Guide. For hver af de seks foreninger/grupper/råd kan der udpeges en repræsentant samt eventuelt en suppleant til bestyrelsen. Desuden kan en repræsentant fra forvaltningen deltage som observatør i bestyrelsens arbejde.

Da møderne er åbne kan både bestyrelsesmedlemmer, suppleanter og andre interesserede i øvrigt deltage i bestyrelsens arbejde.

Bestyrelsen ult. 2014

Navn	Forening/gruppe/råd
Jette Kragh	A21 gruppen Bæredygtig Kommuneplan
Leif Høyby	A21 gruppen Grønne Institutioner
Svava Lykkegaard	
Mette Thoresen-Lassen Mette Rørdam	Danmarks Naturfredningsforening
Torsten Dybkjær Michael Mannstaedt	Cyklistforbundet
Tanja Cederholm Agnete Fog	Rådet for Bæredygtig Udvikling
Carl Johan Møller	A21 gruppen Plant bærbuske og frugttræer
Tommy Dal	Den Grønne Guide
Niels Erik von Freiesleben (observatør)	Natur – og Miljøafdelingen, Allerød Kommune

ÅRSRAPPORT 2014

Miljøkontoret på Allerød Bibliotek / Allerød Rådhus

Miljøkontoret på Allerød Bibliotek er normalt base for medarbejderne. Men pga. en større ombygning af Allerød Bibliotek har Miljøkontoret været flyttet til Borgerportalen på Allerød Rådhus i det meste af 2014. Det har fungeret ganske godt og har givet en tættere tilknytning til teamet i Natur & Miljø. Ult. november er Miljøkontoret flyttet tilbage til de nye omgivelser på Allerød Bibliotek, og det bliver spændende at bruge de nye rammer.

Miljøkontoret har åbent når Den Grønne Guide ikke har projekter ude i byen. Lige så mange borgere som tidligere har henvendt sig, dog de fleste på telefon og mail. Den Grønne Guide har betjent de borgere som besøgte biblioteket for at få energivejledning, låne cykeltrailer, waterguide og sparebruser, LEDpærere, elsparemalere, klimapistoler og andet klimaudstyr, kompost-information, oplysning om naturområder og lokale cykelruter, og meget andet. Lageret med grej til gågadearrangementer har været ramt af sommeroversvømmelser, men er nu placeret i den gamle biografvilla, hvorfra der er gode adgangsforhold.

Synlighed og PR

Den Grønne Guide arbejder ad hoc på rådhuset med Agenda 21 gruppen og Green Cities projekter. Sammen med Miljøkontoret på Allerød Bibliotek er visionen om en placering med større synlighed indfriet.

Biblioteket har pga. ombygning ikke været brugt til miljøudstilling, men samarbejdet om projekter som fx foredrag med Christine Feldthaus og den årlige æblepresning har været opretholdt.

Adressekartoteket er stabilt med ca. 1.100 kontakter opsamlet ved arrangementer undervejs. Der er udsendt ca. 45 nyheder på mail.

Hjemmesiden holdes løbende opdateret. Der er ca. 1.240 besøg på hjemmesiden om måneden, en stigning på mere end 20% om året de sidste to år.

Facebook opdateres løbende, og der indrykkede statusopdateringer med foto eller video bliver set af 20-400 brugere.

Der er udsendt en del pressemeddelelser, hvoraf de fleste er bragt som artikler i Allerød Nyt og Frederiksborg Amtsavis. I alt er det blevet til ca. 80 store og små artikler og omtaler i aviserne og på deres hjemmesider.

Netværk, kurser og øvrig administration

Den Grønne Guide har deltaget i et kort kursus om brug af nyhedsmail, fire faglige temamøder/-konferencer, div. vidensopsamling, bestyrelsesmøder samt møder med Natur & Miljøafdelingen på rådhuset. Der er skrevet en månedlig logbog og den nærværende årlige projektplan. Følgende netværk har været prioriteret: Samarbejde med de nordsjællandske grønne guider og gensidig udveksling af arbejdskraft. Miljøkontoret har naturligvis krævet lidt ekstra i år pga. flytningen, ud over den løbende opdatering af informationsmateriale, it-udstyr og software, samt øvrig administration.

Projekter

Foreningen har løst opgaver for og med Forvaltningen, de kommunale virksomheder og Rådet for Bæredygtig Udvikling:

Projekt Grøn Livsstil - Grønne bolig- og grundejerforeninger

Foreningen ansøgte og fik tilsagn fra den nationale pulje for grønne ildsjæle og Allerød Kommune om støtte til et projekt med grøn livsstil i grundejer- og boligforeninger. Den 1/11 2013 ansatte foreningen en projektmedarbejder, som har delt kontor med Den Grønne Guide. Projektet sluttede den 31/8 2014 og er evalueret. Der blev opnået særdeles gode resultater blandt andet med termografi af boliger og med hønsehold. Se eventuelt mere på Den Grønne Guides hjemmeside. Ult. oktober 2014 har Miljøstyrelsen desværre givet afslag til en ny ansøgning til puljen.

Green Cities, Agenda 21 puljen og styregruppen

Den Grønne Guide har løbende deltaget i kommunens ambitiøse miljøarbejde, herunder arbejdet med Green Cities målene og sparring til afledte projekter, samt deltagelse i efterårskonferencen. Den Grønne Guide er involveret i borgeraktiviteter til flere af Green Cities målene. Den Grønne Guide deltager i møderækken med Agenda 21 gruppen på rådhuset for at sikre en god kommunikation omkring de borgerrettede aktiviteter.

Grønne daginstitutioner

Der er en løbende dialog med daginstitutionerne. **Det Mini-Grønne Flag** er kun uddelt 1 gang. De Grønne Inspirationskasser er udlånt 4 gange. Deltaget i Grøn Dag på Vestre Hus Børnenaturcenter.

Grønne skoler og Den Grønne Karavane

Folkeskolernes lærere og elever gør løbende brug af Den Grønne Guide i forbindelse med projektarbejde, temauger o.l. De grønne kontaktlærere har fået en række nyhedsmails. Den Grønne Karavane besøgte Engholmskolen med tre dages total miljøundervisning for hele mellemtrinnet.

Vi cykler til arbejde og Alle Børn Cykler

Den Grønne Guide har sammen med Cyklistforbundets lokalafdeling og BikeDreams gennemført "Vi cykler til arbejde" kampagnen med præmier til to lokale virksomheder. I alt deltog 65 cykelhold med 683 deltagere fra virksomhederne i Allerød, og hermed fortsætter stigningen i antallet af lokale deltagere.

Den Grønne Guide har sammen med Cyklistforbundets lokalafdeling gennemført "Alle Børn Cykler"-kampagnen: Alle seks skoler deltog med i alt 1.662 deltagere, hvor af to klasser vandt lokale præmier.

Råd for Bæredygtig Udvikling og Det Grønne Råd

Rådet for Bæredygtig Udvikling har i årets løb afholdt 4 møder. Rådet har bl.a. undersøgt social bæredygtighed, udsendt diverse høringssvar, deltaget i Green Cities efterårskonference og drevet Miljøinitiativpuljen.

Liv i haven uden gift

Kampagnen *Liv i haven uden gift* er markedsført ved følgende udendørs arrangementer:

- *Kursus i økologisk havedrift med 25 deltagere*
- *Levesteder i haven – byg redekasser*
- *Udlevering af kompostorm*
- *Æblepresning*

Baby uden farlig kemi

Der er holdt 2 oplæg ved baby-onsdagene på Allerød Bibliotek.

Aktiv Fritid

I år bestod standen af flere aktiviteter: Hold høns, hold bier, hold kulden ude, og Green Cities arbejdet - dertil en cafe.

Vestre Hus Børnenaturcenter

Den Grønne Guide har været naturvejleder i en uge, hvor børnene blev undervist i solens kraft. Desuden har Den Grønne Guide deltaget i Grøn Dag på centret.

Hjemmekompostering (Liv i haven uden gift)

Den Grønne Guide er hyret af Forvaltningen til at informere gennem foredrag og artikler til aviser og beboerblade, deltage i udleveringen af kompostorm fra Genbrugspladsen, og til at give individuel vejledning til borgerne.

Konklusion

Arbejdsprogrammet for 2014 er i store træk fulgt.

Den daglige drift

- Hjemmesiden har kun delvis været prioriteret højt nok, så der bør fremover afsættes god tid til dette arbejde.
- Borgerrettede aktiviteter som støtter kommunens ambitiøse miljøarbejde har været prioriteret højt, hvilket også bør ske fremover.
- Den Grønne Guides kollegiale netværk, f.eks. gennem projektsamarbejde som Den Grønne Karavane, Grønne Institutioner og Vestre Hus Børnenaturcenter har været prioriteret højt, hvilket også bør ske fremover.

Samarbejde med Allerød Kommune

I følge ønske fra byrådet skal Den Grønne Guide arbejde op imod halvdelen af tiden med kommunens Agenda 21 projekter. Dette mål er mere end opfyldt. Medlemskabet af Green Cities peger oplagt på Den Grønne Guides deltagelse i klimaarbejdsgruppen, og i borgeraktiviteterne knyttet til arbejdet med målene. Der er en nem og konstruktiv dialog i hverdagen med medarbejderne i Natur & Miljøafdelingen på rådhuset.

Agenda 21 borgerprojekter

Foreningerne og grupperne bag Den Grønne Guide har deltaget frivilligt i flere af de projekter, som indgår i kommunens Agenda 21 og Green Cities mål:

- Klima: Ildsjæleprojekt med termografering af nabohuse
- Grundvand: Redekasser, Æblepres og Liv i haven uden gift
- Økologi: Udlån af Høsehøld
- Natur: Arbejdet i Danmarks Naturfredningsforening, Græsserlaug
- Trafik: Arbejdet i Cyklistforbundet, Vi cykler til arbejde og Alle Børn Cykler
- Affald: Arbejdet i Spildopmagerne
- Luftforurening: Case om partikelforurening fra brændeovne

Bestyrelsen for Foreningen Grøn Guide har afholdt fire bestyrelsesmøder, deltaget i Rådet for Bæredygtig Udvikling og stået for en stand på gågaden til Aktiv Fritid.

Timeregnskab og -budget for Den Grønne Guide	2014		2015
	Budget	Forbrug	Budget
Miljøkontoret på Allerød Bibliotek			
Bejning af borgere: Pers., tf. og mail	50	50	50
Anskaffelse og udlån af diverse energiudstyr	40	40	40
Generel indretning af Miljøkontor og lager	10	30	30
Udstillinger + opdatering af brochurer, bøger, effekter	20	20	20
Vedligehold og opdatering af EDB og AV udstyr	40	40	40
Opdatering af hjemmeside/facebook	100	100	100
PR	150	150	150
Almindelig administration: post, telefon, regninger, backup, o.l.	40	20	20
Vidensopsamling: Netværk, kurser, konferencer, fagblade o.l.	70	70	70
Regionalt netværk med kolleger	30	10	30
Bestyrelsesarbejde: møder, logbøger, projektplaner o.l.	50	50	50
Flytte og indrette Miljøkontor i forbindelse med ombygning af Allerød Bibliotek	30	60	0
Timer i alt	630	640	600

Projekter			
Green Cities arbejdsgruppe, konference o.l.	0	0	60
Agenda 21 gruppe og udvikling af nye projekter	60	60	60
Miljøledelse: Inspiration til skoler, daginstitutioner, bibliotek	20	0	0
Den smarte klimafamilie: klimavejledning og fyraftensmøder, termografi	70	50	100
Mitklima.dk - CO2-guide - omlægning af aktiviteter til Den Grønne Guides website	80	50	0
Grønne butikker	10	0	0
Grønne projekter for daginstitutioner, fx Det Minigrønne Flag	40	40	40
Grønne projekter for skoler - fx Den Grønne Karavane	250	280	280
Vestre Hus Børnenaturcenter - fx - naturvejleder en uge i maj, Grøn Dag	50	50	50
Cykel projekter, fx Vi cykler til arbejde og Alle Børn Cykler	120	120	120
Råd for Bæredygtig Udvikling + Grønt Råd, fx Miljøinitiativpulje	40	40	40
Liv i haven uden gift: Redekasser, Æblepres/høstmarked, Økohavekursus, Høns	80	80	120
Hjemmekompostering - kompostorm og vejledning i løbet af året	30	50	50
Aktiv Fritid	60	60	60
Bestyrelsens aktiviteter - Bolig- og grundejerprojekt ansøgninger og evaluering	60	100	50
Timer i alt	970	980	1030

Afspadsring	50	30	20
TOTAL TIMER	1650	1650	1650

Timeregnskab og -budget for Projekt Grøn Livsstil	2014	
	Budget	Forbrug
Grøn livsstil for bolig- og grundejerforeninger	1250	1250

ARBEJDSPROGRAM 2015

Fordeling i tid ses i "Timeopgørelse og -budget" på den forrige side.

Miljøkontoret på det nye Allerød Bibliotek

- Altid åbent for borgerne, når Den Grønne Guide er på kontoret.
- Vedligeholdelse af websites: Den Grønne Guide www.dgga.dk og facebook, samt Den Grønne Karavane www.dengroennekaravane.dk
- Der udsendes jævnligt en nyhedsmail som omhandler lokale grønne initiativer.
- Der laves temaudstillinger i samarbejde med Allerød Bibliotek.
- Indretning og vedligeholdelse af Miljøkontoret. Opdatering af IT- og AV-udstyr til brug for Den Grønne Guide og borgergruppernes projekter og arrangementer. Opdatering af informations- og undervisningsmateriale med grønt islæt.

Øvrigt dagligt arbejde

- Vejledning og igangsætning af miljøemner fra borgerne
- Koordinering og støtte til borgergruppernes aktiviteter
- Udarbejdelse af logbog til bestyrelsen for Foreningen Grøn Guide i Allerød en gang om måneden
- Udsendelse af dagsorden og referat fra bestyrelsesmøder
- Udarbejdelse af den årlige projektplan i samarbejde med bestyrelsen
- Deltagelse i netværk med kolleger gennem projektnetværk og fælles projekter

Efteruddannelse, kurser og konferencer

Den Grønne Guide deltager i relevante kurser og konferencer. I 2015 kan Den Grønne Guide gennemføre et relevant kursus, dvs. et kursus som støtter op om kommunens ambitiøse miljøarbejde. Dækning af udgifter til kurser aftales løbende med bestyrelsen.

Projekter

Det tætte samarbejde med Allerød Kommune og de kommunale virksomheder skal fortsætte. Det har en høj prioritet at bakke kommunen op, når der er politisk vilje til at sætte gang i Agenda 21 arbejdet i de kommunale virksomheder: Skoler og daginstitutioner, Allerød Service, materielgård, produktionsværksted, genbrugsplads, osv. Agenda 21 borgergrupperne i foreningen stiller derfor fortsat sig selv og Den Grønne Guide til rådighed for sparring og kommentarer til alle kommunens Agenda 21 initiativer.

Agenda 21 og Allerød Kommunes ambitiøse miljøarbejde styret af Green Cities mål

Det forventes at Den Grønne Guide deltager i arbejdet med Agenda 21 gruppen og Natur & Miljøafdelingen på rådhuset og det ambitiøse miljøarbejde styret af Green Cities målene, især borgeraktiviteterne. Natur & Miljø ønsker at Den Grønne Guide deltager direkte i Green Cities arbejdsgruppen Borgerforankring.

Grønne projekter for daginstitutioner

Undervisningsmaterialet "Leg med miljø", som er udarbejdet af Den Grønne Guide, kan frit bruges af daginstitutionerne. Det Minigrønne Flag markedsføres fortsat som diplom for et velgennemført projekt med f.eks. temaerne fra De Grønne Kasser, som følger med undervisningsmaterialet "Leg med Miljø".

Grønne projekter for skoler

Der skal fortsat bakkes op om undervisningsprojekter som skolerne selv tager initiativ til. Årets store undervisningsprojekt bliver Den Grønne Karavane.

Vestre Hus Børnenaturcenter

Den Grønne Guide kan deltage som ekstra naturvejleder i en uge for daginstitutionerne. I forbindelse med Grøn Dag på Vestre Hus Børnenaturcenter afholder Den Grønne Guide et værksted og hjælper med planlægning og udførelse af dagen.

Vi cykler til arbejde og Alle børn cykler

Kampagnen **Vi cykler til arbejde** markedsføres lokalt i samarbejde med Cyklistforbundet. Senere på året inviteres skolerne til at deltage i børnekampagnen "Alle Børn Cykler", der ligner de voksnes kampagne.

Råd for Bæredygtig Udvikling

Den Grønne Guide deltager i rådets aktiviteter og administrationen af Miljøinitiativpuljen.

Det grønne Råd

Den Grønne Guide deltager i rådets møder.

Liv i haven uden gift

Kampagnen vil bestå af en redekassedag, evt. et økologisk havekursus, hønseaktiviteter og en æblepressedag/høstmarked.

Hjemmekompostering

Den Grønne Guide har indgået en aftale med Forvaltningen om fortsat deltagelse i informations- og serviceindsatsen, bl.a. med ormeuddeling på Genbrugspladsen og markedsføring af tilskuddet til beholdere.

Aktiv Fritid og afledte projekter

Standen ved gågadearrangementet Aktiv Fritid er efterhånden en tradition med skiftende temaer. Årets tema bliver "*Direkte genbrug*". Samarbejde med Råd for Bæredygtig Udvikling, Danmarks Naturfredningsforening eller andre. Desuden vil Den Grønne Guide deltage i bestyrelsens øvrige aktiviteter, fx koklapperlaug, plantedag og hønsefræs.

BUDGETOVERSIGT 2013-2015

	Fremskrivning	0,50%	0,50%
Drift	2013	2014	2015
Indtægter			
Allerød Kommune Projekt Grøn Guide Støtte	545.000	548.000	551.000
Indtægter udfaktureret	40.000	40.000	41.000
Indtægter fonde mv., udgiftsrefusion	0	0	0
Renteindtægter	0	0	0
Indtægter i alt.	585.000	588.000	592.000
		0,2%	0,3%
Løn og personaleudgifter	551.000	553.000	555.000
Administration	22.000	22.500	23.500
Lokaleomkostninger	500	500	500
Informationsprojekter	11.500	12.000	13.000
Udgifter i alt	585.000	588.000	592.000
Periodens resultat	0	0	0

Bemærk at "Projektet Grøn Livsstil i grundejer- og boligforeninger" ikke indgår i ovenstående oversigt. Projektet har sit eget budget og regnskab, som kan fås ved henvendelse til foreningens kasserer.

IDEER TIL FREMTIDEN

Foreningen Grøn Guide i Allerød har såvel før starten i 1998 som gennem hele foreningens levetid haft mange store og mindre ideer. Flere er blevet til virkelighed, mens andre fortsat lever og er nærmere beskrevet i tidligere dokumenter. Blandt de eksisterende endnu ikke opfyldte ideer kan nævnes:

- Et Agenda 21 center/ Miljøcenter/ Grønt guide center i Byens hus /Biblioteket hvor den grønne guide har masser af plads til - og gode strukturelle rammer for at samarbejde , inddrage og engagere de øvrige organisationer/foreninger i " den grønne omstilling" i kommunen, evt. med kommunens planværksted, kombineret Miljø & sundhedscenter, energitjeneste for Nordsjælland, miljøinformation fra forsyningsselskaber, ugens godbidder fra Røde Kors Genbrug og Spildopmagerne mm.
- At der engageres flere borgere i projektgrupper fx i samarbejde med grupperne bag foreningen, koklapperlaug, plantegrupper, bolig- og grundejerforeninger, Allerød Bio, Mungo Park eller andre.

Den Grønne Guide opsamler løbende projekt ideer, som kan udføres, hvis ressourcerne er til stede, evt. i samarbejde med Forvaltningen:

- Grønne Butikker - se mere på www.energitjenesten.dk
- Grønt Diplom for boligforeninger - se mere på www.energitjenesten.dk
- Nyhedsbrev om sundhed og miljø til daginstitutioner i samarbejde med Sundhedsplejen

Bilag: 8.2. Grøn Guide regnskab 2014.pdf

Udvalg: Klima- og Miljøudvalget 2014-2017

Mødedato: 23. marts 2015 - Kl. 16:30

Adgang: Åben

Bilagsnr: 15954/15

Foreningen Projekt Grøn Guide i Allerød

**Regnskab for perioden 1/1-2014 til 31/12-2014
(17. regnskabsår)**

Driftsregnskab for perioden 1/1-2014 til 31/12-2014

Noter

	2014	2013
Budget Allerød Kommune	579.603	565.689
Års-regulering	<u>-62.398</u>	<u>-13.222</u>
Tilskud AK Netto	517.205	552.467
Indtægter udfaktureret	40.539	44.908
Renteindtægter	<u>0</u>	<u>181</u>
Indtægter i alt.	<u>557.744</u>	<u>597.556</u>
1 Løn og personaleudgifter	537.062	564.988
2 Administration	11.303	14.306
3 Informationsprojekter	<u>9.379</u>	<u>18.262</u>
Udgifter i alt	<u>557.744</u>	<u>597.556</u>
Periodens resultat	<u>0</u>	<u>0</u>

Status pr 31/12-2014

	2014	2013
Aktiver:		
Kassebeholdning	1.000	1.000
Den Danske Bank 4180 017358	122.389	91.663
Den Danske Bank 4820 117719	165	165
5 Projekt Grøn Livsstil	0	2.654
Tilgodehavende AK	<u>1.266</u>	<u>4.109</u>
Balance	<u>124.820</u>	<u>99.591</u>
Egenkapital primo	22.729	22.729
Periodens resultat	<u>0</u>	0
Egenkapital ialt	<u>22.729</u>	<u>22.729</u>
Passiver:		
Skyldige feriepenge	58.706	67.862
Skyldig tilskud AK	28.385	0
4 Skyldige omkostninger	<u>15.000</u>	<u>9.000</u>
Passiver ialt	<u>102.091</u>	<u>76.862</u>
Balance	<u>124.820</u>	<u>99.591</u>

Godkendt på bestyrelsesmøde d. 16/2 2015

Bestyrelsesformand Jette Kragh

NOTER

		2014	2013
1	Løn og personaleudgifter:		
	Løn og pension	543.430	546.197
	Hensat feriepenge ændring	-9.156	15.881
	ATP, AER og AM –bidrag	2.160	2.160
	Kursus	628	750
	Transport til kurser, møder mv	<u>0</u>	<u>0</u>
	Løn og personaleudgifter i alt	<u>537.062</u>	<u>564.988</u>
2	Administration:		
	Telefon & Bredbånd	0	-294
	Kontorartikler	160	3.350
	Revision	9.125	8.925
	Småinventar	524	551
	Fortæring , kaffe ved møder	413	251
	Gaver og blomster	781	1.424
	Bankgebyrer	<u>300</u>	<u>99</u>
	Administration i alt	<u>11.303</u>	<u>14.306</u>
3	Informationsprojekter:		
	Aktiv fritid	1.984	2.414
	Udstillinger	112	400
	Informationsbibliotek	184	716
	Viderfaktureret udgift	5.122	6.892
	Hjemmeside annonce	1.879	1.833
	Reklamefolder	0	6.007
	Porto	<u>98</u>	<u>0</u>
	Informationsprojekter i alt	<u>9.379</u>	<u>18.262</u>
4	Skyldige omkostninger:		
	Revision Grøn Livstil	6.000	0
	Revision GGA	<u>9.000</u>	<u>9.000</u>
	Skyldige omkostninger i alt	<u>15.000</u>	<u>9.000</u>
5	Bemærk at "Projektet Grøn Livsstil i grundejer- og boligforeninger" ikke indgår i ovenstående regnskab. Projektet har sit eget budget og regnskab, som kan fås ved henvendelse til foreningens kasserer."		

Bilag: 8.3. Grøn Guide Revision 2014.pdf

Udvalg: Klima- og Miljøudvalget 2014-2017

Mødedato: 23. marts 2015 - Kl. 16:30

Adgang: Åben

Bilagsnr: 15952/15

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS ERKLÆRING

Til bestyrelsen for Foreningen Grøn Guide i Allerød

Vi har revideret tilskudsregnskabet for Foreningen Grøn Guide i Allerød for perioden 1. januar 2014 til 31. december 2014, omfattende regnskabsopgørelse og tilhørende noter. Tilskudsregnskabet udarbejdes i overensstemmelse med vedtægterne for Foreningen Grøn Guide i Allerød.

Regnskabets samlede udgifter udgør 557.744 kr.

Beholdningsopgørelse/balance er ikke omfattet af revisionen.

Ledelsens ansvar for tilskudsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et tilskudsregnskab i overensstemmelse med vedtægterne i Foreningen Grøn Guide i Allerød. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et tilskudsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar

Vores ansvar er på grundlag af vores revision at udtrykke en konklusion om tilskudsregnskabet. Vi har udført vores revision i overensstemmelse med Internationale Standarder om Revision, vedtægterne for Foreningen Grøn Guide i Allerød, og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om tilskudsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i tilskudsregnskabet. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risikoen for væsentlig fejlinformation i tilskudsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for udarbejdelsen af et tilskudsregnskab, der er rigtigt, dvs. uden væsentlige fejl og mangler i overensstemmelse med vedtægterne for Foreningen Grøn Guide i Allerød. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af Foreningen Grøn Guide i Allerøds interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af tilskudsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at tilskudsregnskabet for Foreningen Grøn Guide i Allerød for perioden 1. januar 2014 til 31. december 2014 i alle væsentlige henseender er udarbejdet i overensstemmelse med vedtægterne for Foreningen Grøn Guide i Allerød og at midlerne er anvendt til det bevilgede formål.

Supplerende oplysning om anvendt regnskabspraksis

Uden at modificere vores konklusion henleder vi opmærksomheden på, at tilskudsregnskabet er udarbejdet i overensstemmelse med vedtægterne for Foreningen Grøn Guide i Allerød. Tilskudsregnskabet er udarbejdet med henblik på at opgøre forbruget overfor Allerød Kommune. Som følge heraf kan tilskudsregnskabet være uegnet til andet formål.

Roskilde, den 20. februar 2015

BDO Kommunernes Revision
Godkendt revisionsaktieselskab

Michael S Nielsen
Registreret revisor

Bilag: 8.4. Grøn Guide Ledelseserklæring 2014.pdf

Udvalg: Klima- og Miljøudvalget 2014-2017

Mødedato: 23. marts 2015 - Kl. 16:30

Adgang: Åben

Bilagsnr: 15958/15

Ledelseserklæring

Undertegnede ledelse skal hermed erklære, at det af os udarbejdede tilskudsregnskab for Foreningen Grøn Guide I Allerød er korrekt opgjort og i overensstemmelse med bogføringen samt at tilskudsbetingelserne og forudsætningerne for tilskuddet er opfyldt.

Samtidig skal vi erklære,

- at samtlige medtagne indtægter og udgifter vedrører tilskudsregnskabet
- at der ikke mangler indtægter og udgifter
- at udgifterne er afholdt i perioden 1. januar 2014 til 31. december 2014
- at der er taget skyldige økonomisk hensyn ved anvendelse af tilskuddet

Allerød, den 16/2 2015

---

bestyrelsesformand Jette Kragh